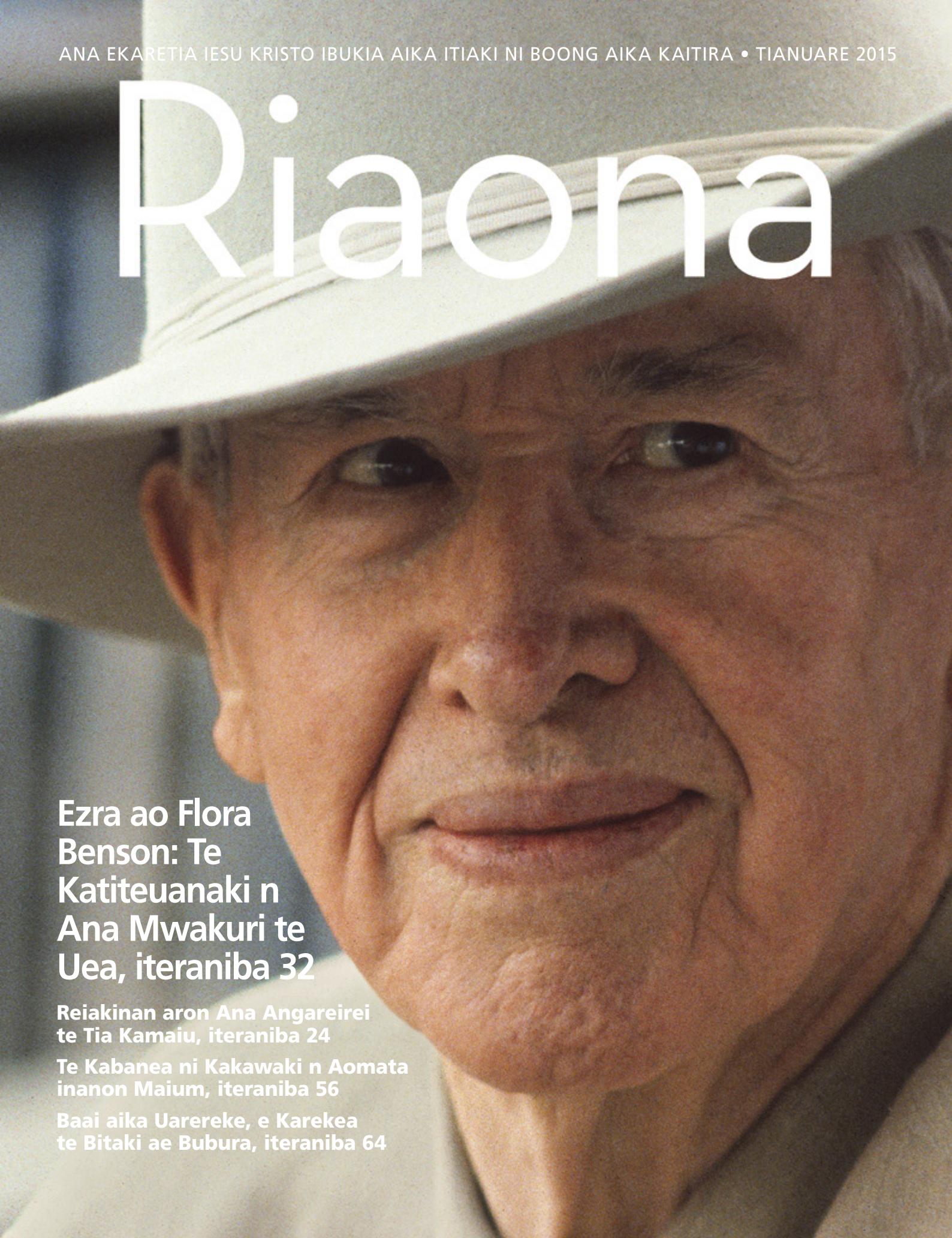

ANA EKARETIA IESU KRISTO IBUKIA AIKA ITIAKI NI BOONG AIKA KAITIRA • TIANUARE 2015

Riaona

**Ezra ao Flora
Benson: Te
Katiteuanaki n
Ana Mwakuri te
Uea, iteraniba 32**

**Reiakinan aron Ana Angareirei
te Tia Kamaiu, iteraniba 24**

**Te Kabanea ni Kakawaki n Aomata
inanon Maium, iteraniba 56**

**Baai aika Uarereke, e Karekea
te Bitaki ae Bubura, iteraniba 64**

*"Ma ngaia ae e
raoiroi taari:
ma ngkana e
boni mauna taarina,
ao e na manga
tarinaki n tera?"*

Ruka 14:34

Left: Otin taai n te winta i Ein
Gedi Beach n Taari are e Mate
ma te taoro mai imoa.

TAIAN RONGORONGO

- 4 Rongorongo man te Moan Beretitentii: Iriiia Burabeti**
Iroun Beretitenti Thomas S. Monson
- 7 Te Rongorongo ni Kakawari n Reirei: Anuan lesu Kristo: Te Nati ae Ongotaeka**

TE RONGORONGO AE ONOTI N TE BEEBA NI KAONGORA

18 Tera ae Ko na Rinea?

Iroun Unimwaane Russell M. Nelson
N te taina inanon maium ngkana a mwaiti rinerine aika ko na karaoi, kakoaua raoi bwa ko rinei aika a eti.

IAON TINANIKUNA

Mai moa: Ana mwamwannano n te Tamnei te Tabo n Tangoboki n Rongorongan te Ekaretia: Inanon te moaniba: Tamnei iroun Gilad Mass.

24 Aekakiia Taan Reirei Raa Ngkami?

Iroun te Beretitentii ni Kabuta n te Reirei n Tabati
E kona te Tia Kamaiu n reirei-niira arora ae tamaroa n reirei taekan Ana euangkerio.

28 Taetae ni Burabeti ao Kakabwaia n te Tembora

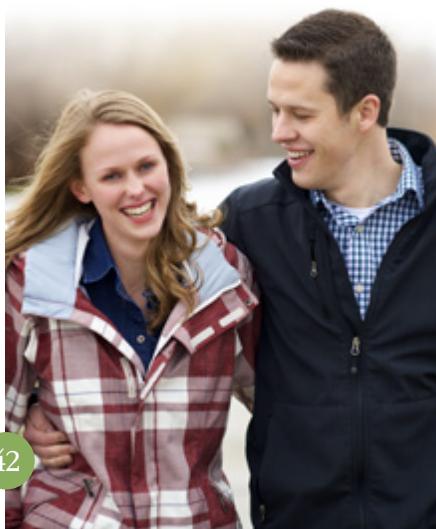
Iroun Unimwaane Koichi Aoyagi
Ngkana ti iriira te burabeti ao ni moanibwaia karaoan taromaauri n te tembora, kakabwaia a na kaoni maiura.

32 Flora ao Ngai: Rao aika ti te arona n ana Mwakuri te Uea

Iroun Aaron L. West
Reiakina aron aia tangira, botoka n te mare are e a tia Ezra Taft Benson ni maiuakinna ma te kukurei ma buuna, Flora, ni buoka te ka 13 ni Berettenti n te Ekaretia.

TAABO NI MWAKURI

- 8 Te Boki ibukin te Maungatabu n Okitobwa 2014**
- 10 Ti Taekina Taikan Kristo: Te Aoa n Taratara ma Ngaia**
Iroun Maritza Gonzales Espejo
- 12 Mweengara, Ara utu: Te Kawai nakon te Utu ae Akea Tokina**
Iroun Garth ao Sandy Hamblin
- 14 Tamneina: Otan Bitere**
Iroun David Wright
- 15 Beku n te Ekaretia: Te Buteta ibukin te Tia Reirei**
Iroun Bonny Dahlsrud
- 16 Rongorongan te Ekaretia**
- 38 Bwanaaia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira**
- 80 Ni Karokoa Ae Ti A Manga Kaitiboaki: N na kanga n Ataia bwa E a tia Ni Kabwarau au Bure te Uea?**
Iroun Berettenti Harold B. Lee

42

42 Reirei n Icotaki n Taainako

Iroun Nichole Eck

*Ko na kanga ni moana wakinan
kakaraaoan reirei n utu aika uana,
man nakoraoi.*

46 Te Ninikoria nakon te Mare

Iroun Christian Hägglund

*Iataia bwa te mare bon te
mwaneka are imwina ibukiu,
ma I tangiria n tataninga ni
karokoa e tuangai te Uea te
bwai ae N na karaoia.*

50

48 Botoniango ibukin te Iwawaki 2015

Man te Beretitenti ni Kabuta Irouia
Ataeinaine ao Ataeinimwaane

*Te Botoniango ibukin te iwawaki
n te ririki aei e buokiira ni kao-
taira bwa tina kanga ni kanako-
raoa ara beku ibukin Tamara are
i Karawa.*

50 Katamaroa Teuana te Mwaneka n te Taina

Iroun Hillary Olsen

*Kairake iaon Itare a tibwauaia
bwa a kanga ni beku ibukin te
Atua ma nanoia, rabwataia, aia
iango, ao korakoraia ni kabane.*

53 Beku ibukin te Atua ma Nanomi, Rabwatami, Ami Iango, ao Korakorami ni kabane

*Ko na kanga ni karaoi nanon
Botoniango ibukin te iwawaki
n te ririki aei? Aikai tabeua iango.*

55 Boutita: Waakinako**56 Bukin Tera E Kakawaki lesu Kristo inanon Maiu?**

*Aikai nimaua bukina ngkai e
kona te Tia Kamaiu n riki bwa te
kabanea ni kakawaki n aomata
inanon maium.*

60 Ko na Kanga Ni Karekei Kouru aika Akea Tokiia

Iroun Unimwaane Robert D. Hales

61 I Kanga n Ataia: Boton Maiu

Iroun Roberto Pacheco Pretel
*Kristo i Amerika? A kona
n tia mitinare ni kairua.*

62 Nakon Raoi te Iango**63 Anga te Bwaintangira ae te Kabanea n Tamaroa**

Iroun Mariela Rodriguez

*Taraia ngkana ko kona
ni kunea te Riaona ae
karabaaki n te beeba aei.
Kanikina: Kakaea te kai-
ntekateka iaon te bwati.*

72

64 Anga Am Ibuobuoki!

*N aroia ataei aikai, ko kona ni
kaota am tabeaianga ibukiia man
kakaean kawai ni buukiia tabeman.*

66 Te Kakaewenako ni Koroboki aika Tabu n te Nu Teteamanti

*Te waaki aei e na buokiko ni
wareki tabeua kibu man te
Nu Teteamanti ni katoa wiiki
n te ririki aei.*

69 Ni Karaoa te Bwai ae Tamaroa ma Au Tai

Iroun Clayton W.

70 Ara Iteraniba**71 Te Tia Kakoaua ae Onoti: A na kanga koroboki aika tabu ni buokai?**

Iroun Beretitenti Boyd K. Packer

72 Te Bwai ni Buaka ae Raba

Iroun Jessica Larsen

*Ivy bon te kabanea ni uarereke n
te kiraati—e na kanga ni buokiira
bwa ti na moanna??*

**74 Booki aika tabu:
Te Mwananga n Reiakina taekan lesu Kristo****76 Ana moanibwai aika 10 Abby n ana riiti**

Iroun Rosemary M. Wixom
*Tera 10 am kouru ae ko
moanibwaia ni maium?*

77 Aomata man te boki ae tabu n te Nu Teteamanti: lesu e anga Reirei inanon te Tembora**78 Te Tatato iaon te Bwati**

Iroun Mitzy Jiménez Ramírez

Ana Maekatiin ibukin te Aonaaba Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia Aika Itaki ni Boong Aika Kaitira ae koreaki n te taetae ni Kiribati

Te Moan Beretitentii: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Eteta: Craig A. Cardon

Taan Ibuobuoki: Mervyn B. Arnold, Christoffel Golden, Larry R. Lawrence, James B. Martin, Joseph W. Sitati

Manatia n Tarekita: David T. Warner

Tarekita n Etetorio: Vincent A. Vaughn

Tarekita n Ware: Allan R. Loyborg

Manatia ni Bitiniti: Garff Cannon

Manatia n Eteta: R. Val Johnson

Kauoman ni Manatia n Eteta: Ryan Carr

Kauoman ni Ti Ibuobuoki ni Boreeti: Lisa C. López
Koroboki ao te Tiim n Tiribure: Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flinton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Mindy Anne Leavitt, Michael R. Morris, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Paul VanDenBerghe, Marissa Widdison

Manatia n Tarekita ni Korobanna: J. Scott Knudsen

Tarekita ni Korobanna: Todd R. Peterson

Tiim ni Korobanna: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie M. Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Nate Gines, Colleen Hinckley, Eric P. Johnson, Susan Logren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Intellectual Property Coordinator: Collette Nebeker Aune
Manatia ni Karaobwai: Jane Ann Peters

Tiim ni Karaobwai: Kevin C. Banks, Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Gayle Tate Rafferty

Imwaini te Maroro: Jeff L. Martin

Tarekita ni Boreeti: Craig K. Sedgwick

Tarekita n Tibwatibwa: Stephen R. Christiansen

Ibukin kawbawamwane ao boon talaan Maekatiin i tinanikun Amerika ao Kanata, taraa te kabarongi ni iteraniba n ana tabo te rongorongo ke kawara ana tabo n tibwatibwa am Ekretia i aon abam. Ma tiaki ti ngaiia ma ibukin titiraki ni kaeti ma Boon te Maekatiin i aon Kiribati, kawara, tareboon ke koroboki nakon Biromina Toromor Tareboon (Tarawa) (686) 21-602 Baekiti (Fax): (686) 22-462, Atureeti: P.O. Box 278 Bikenibeu, Tarawa, Kiribati. Te mwiane e ea n kaakawakaika ibukin boon te maekatiin bon po 10 tiani n (teuna te kaobi).

Kanakoi bwaii aika a na boretiaki ao titiraki nakon aonrain n te liahona.lids.org; ni meerinha nakon te *Liahona*, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; ke i-meeri nakon: liahona@ldschurch.org.

Te *Riaona* (nanon te taeka aei n ana Boki Moomon te "kambwati" ke te "tia kaota te kawai") e boretiaki te Maeketiin n te Aonaaba n te taetae n Aitian, Aitiranika, Angkare, Armenia, Arobania, Baoroakaeria, Bitti, Birnan, Bislama, Booran, Botukare, Burant, Engiran, Etitionia, Greek, Intonita, Itare, Kamboria, Kiribati, Korea, Korotian, Kuebuanu, Malagasy, Matiare, Mongolian, Naetaraen, Noueei, Rativia, Rituna, Roumania, Rutia, Swahili, Taati, Taiti, Takaroko, Tamoa, Tenimwake, Tiabaaan, Tiaina, Tiaman, Tibeen, Tieko, Tirowenia (Slovenia), Twiiten, Tonga, Ukurenia, Urdu, ao Vietemaen. (A kakaoorko tain tiana taetae nako.)

© 2015 man Intellectual Reserve Inc., A kawakinaki inaomata ni Kabane Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia aika Itaki ni Boong aika Kaitira. E boretiaki n te USA.

Koroboki ao tamnei nako te *Riaona* a kona ni karaokaaii katootooa ibukin bootaki aika uarereke, kabongananaiki ibukin te aki karekewane n te ekaretia ke te mweengua. Korotamnei n aki katootongaki ngkaniai lau auke a kaotaki n aron taekan te korobana. Titiraki a riai ni koreaki nakon Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150 USA subscription price is \$4.00 per year; Canada, \$4.80 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 707.4.12.5). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

lango Ibuokin Botakin te Utu n te Tairiki

Te bwai ae taekinaki aio kanoana bwai ao waaki ni kakukurei ake a na kona ni kamanenaki ibukin bootakin te utu n te tairiki. Iai ouua iango aika imwina.

"Ko na Kanga Ni Karekei Kouru aika

Akea Tokiia," iteraniba 60, ao "Ana moan bwai aika 10 Abby n ana riiti,"

iteraniba 76: Ni moan te ririki ae boou, ngkoe ma am utu kam na bae n iangoi kouru ake ko kan kakoroi bukiia n tatabemani ngkami ao n te utu. Iangoia ni wareka ana rongorongo Titita Rosemary M. Wixom iaon ana moan ni kouru te kairake n ataeinnaine ake 10 inanon maiuna, ao kaoia natim bwa ana bon koroi oin aia kouru. Natim ake a ikawai a na kona naba ni buokaki man ana maroro Unimwaane Robert D. Hales n taekan kouru ake akea tokiia ao kakaawakin karaaoan te baire ni kakoroan nanon kouru akanne. Kaungaia

kain am utu bwa a na korei aia kouru ao ana katinei n te tabo ae kai nooraki iai ni mweengam.

"Te Kakaewenako ni Booki aika Tabu n te Nu Tatemanti," iteraniba 66: langoa ni waaki ma warekan te Nu Tatemanti bwa te kakaewenako n te utu. Ko kona ni waaki n tuangia kain te utu bwa e na tibwa ana karaki teuanne ke neierne ae mamate nanona iai man maiun lesu Kristo. Imwina, nakon gospelart.lids.org ke scripturestories.lids.org n te utu ao kakaai witeo ao korotamnei are e nako ma am tai ni wareware. Ke iangoia ni katei kain karaki man te Nu Tatemanti n ami tai ni wareware.

N OIN AM TAETAE

Te *Riaona* ao tabeua bokin te Ekretia a kona ni karekeaki n taetae aika batia man languages.lids.org.

ATUN RONGORONGO N TE BEEBA NI KAONGORA AEI

Nambwa a teti ibukin te moan iteraniba n te beeba ni kaongora.

Akoi, 72

Anga reirei, 24

Babaire, 4, 6, 18

Burabeti, 28, 32

Ezra Taft Benson, 32

Iesu Kristo, 7, 10, 24, 56, 61, 74

Itabararaa, 62

Kabwarabure, 80

Koroboki Aika Tabu, 66, 71

Maiu i mwain te Maiu aei, 18

Maungatabu ni Kabuta, 8

Mwakuri n Ibuobuoki,

15, 38, 41, 48, 50, 53, 55, 64

Mwakuri ni mitinare, 40, 48, 53, 55, 63

Mwakuri n te tembora, 12, 28

Ongotaeka, 7

Rairaki, 12

Rairannano, 12, 39, 80

Rinerine, 18

Taekan te Onimaki, 69

Taiian Kouru, 60, 76

Tataro, 78

Te kariiri, 14

Te Karinerine, 72

Te Maiu ae akea tokina, 14, 60, 76

Te mare, 28, 32, 42, 46

Te Mwakuri ni Kamaiu, 10

Te Nu Tatemanti, 66, 68, 74, 77

Te Reirei, 18

Te Tangira, 15

Te Toa, 10

Te Utu, 12, 28, 32, 42, 46

Iroun Beretitenti
Thomas S. Monson

IRIRIIA Burabeti

Tibuobuoki n te Neiwi i Amerika imwain banen te Kauoua ni Buaka n te Aonaaba. I riki bwa te tiiman, te kabanea n nakoa mai nano n te neiwi. Imwiina ao Ia bwaati ao Ia riki bwa te Tiiman n te Moan Kiraati, are imwiina Ia manga riki bwa te Ieoman n te Kateniuia ni Kiraati.

E toki te Kauoua ni Buaka ao imwiina Ikamotirawaaki man au mwakuri n tautia. Ma I karaoa au babaire bwa ngkana I manga okira te taanga ni buaka, I tangiria bwa N na riki bwa te tia kairiiri n te taanga ni buaka. I iango, “Akea manga te tabo are a bootaki iai tautia ao n amwarake, akea manga kaitiakan te teeke, ngkana I kona n totokoia.”

Imwiin kamotirawakiu, ao I a kaina te United States Naval Reserve. I nako ni kataneiai ni katoa tairikin te Moanibong. I kamatebwai mwaaka bwa E na kona ni bwaati au bwi. I karaoi ukeuke n aekaia nako are e kona n iangoaki: marurungin te iango, rabwata, ao te namakin. N tokina, e a roko te rongorongo ae moan te tikiraoi: “Ko a tia ni butimwaeaki bwa kona karekea te nakoa ni kairiiri n kanikinaean ana Naval Reserve Amerika.”

I kaotia ma te kukurei nakon kainnabau, Frances, man taku, “Ea reke! Ea reke!” E konai man taku, “Koa tia ni mwakuri korakora bwa e na reke.”

Ma imwiina iai te bwai ae riki. I weteaki bwa N na riki bwa te kauntira n au uoote n te bitiobiriki. Boowin ana kauntira te bitiobi bon titebo naba ma boowin te kataneiai n au neiwi. I ataia bwa e korakora te kauntaba. I ataia bwa akea au tai ni karekea nakoa n te Naval Reserve *ao* tibwangau n au bitiobiriki. Ao tera ae Nnang karaoia? E riai ni karaoaki te babaire.

I tataroakinna. Imwiina I nako n nora te mwaane are au beretitenti n te titeiki ngke I uarereke Unimwaane

Harold B. Lee (1899–1973), are e a riki ngkai bwa te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman. I tekateka ni kaitara n te taibora. I tuangnga aron kakawakin te tibwanga n te nakoa n te karinan n tautia. Ni koauana, I kaota na-koina katoton au reta n nakoau are I a tia ni karekea.

Imwiin iangoan te bwai anne ma te karaurau, e taetae nakoiu, “Aio te bwai ae ko riai ni karaopia, Te Tari Monson. Ko na korea te reta nakon te Bureau n te Taanga ni Buaka ao n tuanggia bwa ibukin nakoam n riki bwa te membwa n te bitiobiriki, ko aki kona ni butimwaea te nakoa n te tanga ni buaka n te United States Naval Reserve.”

I moanna n nanokawaki. E reitia, “Imwiina koroboki nakon te kamwanta n te Katebwi ma uoua n te Naval District i San Francisco ao tuangnga bwa ko tangiria ni keerikaki man te taanga ni buaka.”

I taku, “Unimwaane Lee, ko aki oota n te miritari. Ngaia anne ae a na rawa n anganai te nakoa anne ngkana I rawa ni butimwaeaki, ma te Katebwi ma uoua n Naval District e aki kona ni kamwawai man nakoau n te tanga ni buaka. Ma te buaka are e nang waaki i Korea, te aobitia ae tiaki te kamitiona e na bon weteaki bwa e na waakina te mwakuri. Ngkana I manga butiaki bwa N na manga okira te mwakuri, N na bon tangiria riki n oki n riki bwa te aobitia ni kamwanta, ma I aki kona ngkana I aki butimwaea te nakoa aei. Ko bon koaua bwa aio te reirei ae ko tangiria bwa N na butimwaeaki?”

Te Unimwaane ae Lee e katoka baina iaon angau n te aro ni karo man taku, “Te Tari Monson, kamwaita riki am onimaki. Te miritari bon tiaki ibukim.”

I okira mweengau. I katoka te reta man te komition are iai te raeuaki inanon ana tinaniku ma raona te reta ao n aki butimwaeaki. Imwiina I korea te reta nakon te Katebwi ma

N na bon aki kona n taua te nakoa n te Ekaretia ae I taua ngkai ngke arona bwa I aki ira ana reirei Unimwaane Harold B. Lee.

uoua n Naval District ao ni bubuti te kerikaaki man te Naval Reserve.

Kakerikakau man te Naval Reserve bon te kabanea ni kurubu ae rinan-aki imwain wakinan te Buaka i Korea. Au kurubu n te miritari a kamwan-ngaki. Onoua te wiiki imwiin weteaki bwa N na riki bwa te kauntira n te bitiobiriki, I weteaki bwa te bitiobi n au uoote.

N na bon aki kona n taua te nakoa n te Ekaretia ae I taua ngkai ngke arona bwa I aki ira ana reirei te burabeti, ngke I aki tataroakina te baire anne, ngke arona bwa I aki karekea te kakaitau n te koaua ae kakawaki: wanawanen te Atua n tabetai e kaoti bwa burababaia aomata.¹ Ma te reirei teuana ae te kabanea ni korakora are ti reiakinna n te rabwata ae mamate bwa ngkana e taetae te Atua ao a ongo natina, a na bon eti n tainako.

E taekinaki bwa rongorongo ake ngkoa a boboto iaon babaire aika uarereke, ao ai aron naba mai-ura. Babaire a bairei tiara. Ma ti aki katukaki n aki buokaki inanon ara babaire.

Ngkana ko kan noora otan ka-rawa, ngkana ko kan namakina ana

wirikiriki te Atua ae Mwaaka, ngkana ko kan karekea te namakin anne inanom bwa Tamara are i Karawa e kairiiriko, ngkanne iririia ana burabeti te Atua. Ngkana ko iririia burabeti, ko na bon maeka n te tabo ae mano. ■

TE BWAI AE NA TARAARI
1. Tara 1 I Korinto 2:14.

REIREI MAN TE RONGORONGO AEI

A karako membwa n te Ekaretia ae a na karekea te maroro ae temanna iaon temanna mai iroun te Abotoro, n aron are e karekea Beretitenti Monson. Ma ti bon kona ni kakabwaiaka ngkana ti irii aia reirei burabeti ao abotoro. Iangoa warekan ana maroro Beretitenti Monson man te kabanea ni maungatabu ni kabuta (uringa ana maroro ni kaukuki ao ni kainiin naba). Taratarai kaetieti aika onoti ke wewete nakon te mwakuri. Ko kona ni maroroakina te bwai are ko reiakinna ma naake ko kawariia ao iangoi kawai ni karaoi man ana reirei Beretitenti Monson.

Ibukin iango n aron kona kanga n reireia te rongorongo aei nakoia te rororrikirake ao ataei, tara iteraniba 6.

Ibuobuoki ibukin Rinerine aika Matoatoa

Beretitenti Henry B. Eyring, Moan Kauntira n te Moan Beretitentii, e taekina te tai are e ira iai ana ibuobuoki te taetae ni burabeti. Inanon teuana te maungatabu ni kabuta, Beretitenti Ezra Taft Benson (1899–1994) e kaumakia membwa bwa ana kararoaia man te taarau—riki te tarau n te tangomwane.

E taku Beretitenti Eyring: “I rairaki nakon kainnabau imwiin te bootaki man titiraki, ‘N am iango iai te kawai ae ti kona ni karaoa iai anne?’ N te moan

tai ti aki kona.” Ma n te tairiki anne e iangoa ana bwai are a tia ni kataia ni kabonakoa ma akea ae kabooa inanon ririki aika mwaiti. “Ti onimakina te Atua ao . . . Ana rongorongo ana toro, [ngaia are] tia tabeka te tareboon. . . . I ongo te kaeka are ni karokoa te bong aei e kakorakora au onimaki iroun te Atua ao Ana toro.” Bon te bong anne te mwane e anga nanona n aia bwai Eyring bwa e na kabooa n te mwaiti are e raka riki nakon aia tarau. A waekoa

ni kainaomataaki Eyring man te tarau (taraa “Onimakina te Atua, Imwina Nako ao Karaoia,” *Riaona*, Nobembwa 2010, 72–73).

E na bae n iai am tarau ae ko na kakabwaka, ma ana ibuobuoki taekan ni burabeti e kona ni kairiko ikai ao ngkai rinanon kangaanga, babaire ni kaineti ma te mwakuri, reirei, mition, ao te maroro. Maroroakinna ma am utu ke rorom nako bwa ko na kanga n ira te burabeti ngkana ko na karaoi taian babaire.

ATAEI

Kakaea Kawaim

Ti riai ni karaoi rinerine aika mwaiti bwa ti na oki nakon Tamara are i Karawa. Ti kona ni karaoa te kabanea n tamaroa n rinerine ngkana ti iriira te burabeti.

Kakaea kawaim rinanon te kangaanga. Ngkana ko roko ni karaoan te babaire, tara ana reirei te burabeti!

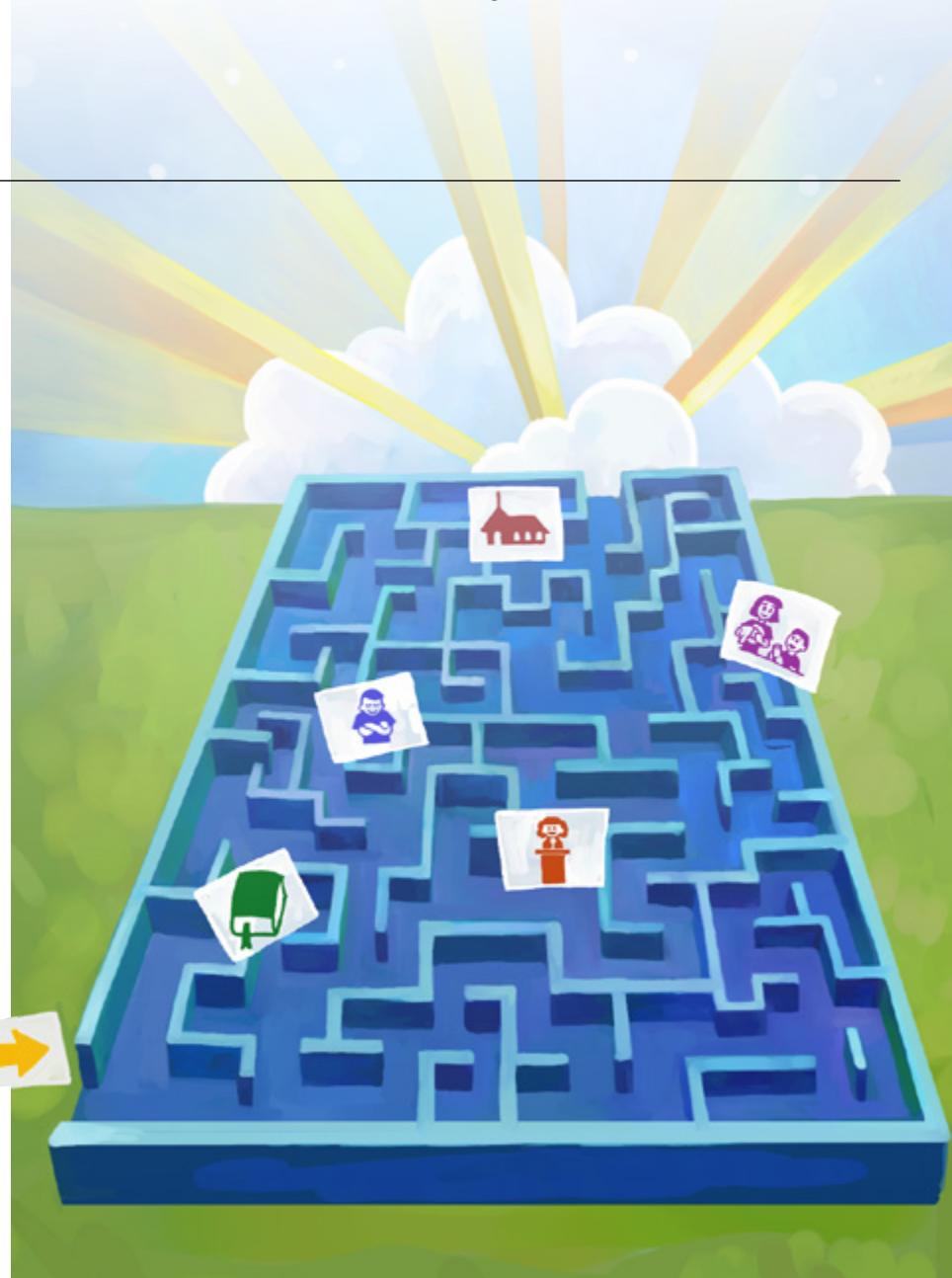
 Wareki taian koroboki aika tabu
Nakon te atai

 Tataro
Nako naano ao imwiina te atai

 Tibwaua am kakoaua
Nakon te atai

 Buokiia raom
Nako naano ao imwina te maing

 Nakon te taromauri
Nako eta

Tataromwaaka ni kamatebwaia te bwai n reirei aei ao n ukoukoria n ataia bwa tera ae ko na tibwauaia. E kanga am atatai ni maiun ao ana mwakuri te Tia Kamaiu ni karikirakea am onimaki Irouna ao ni kakabwaiaia naake ko tararuiaia rinanon te reirei ni kakawari? Ibuink rongorongona riki tabeua, nakon reliefson.org.

Anuan Iesu Kristo: Te Nati ae Ongotaeka

Aio mwakoron waaki n Reirei ni Kakawari are e kaotaki iai anuan te Tia Kamaiu.

Irirakin ana banna ni katoto Iesu Kristo n te ongotaeka e karaka riki ara onimaki Irouna. “E maroaka,” e taku Unimwaane Jeffrey R. Holland man te Kooramn n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, “ae Kristo e rineia moa ao ni rimoa ni kabwarabwara ana reitaki nakon tamana—bwa e tangiria ao e ongotaeka irouna ao e anga ngaia nakoina n aron te nati ae onimakinaki ngaia? . . . Ongotaeka bon te moan tua i karawa.”¹

Koroboki aika tabu a reirei “ngkana ti karekea te kakabwaia teuana mairoun te Atua, bon man te ongeaba nakon te tua are e aanaki iai” (D&C 130:21). Rikiraker n te maiu n tamnei e reke ngkana ti kaniira riki nakon te Atua rinanon te ongotaeka ao ni kaoa mwaakan ana Mwakuri ni Kamaiu te Tia Kamaiu inanon maiura.

“Ngkai ti ongotaeka nakon reirei ao tuua n ana euangkerio Iesu Krito,” e taku Unimwaane D. Todd Christofferson man aia Kooram Abotoro n te Tengaun ma Uoman, ti kukurei n reitinakon bwaron

Iangoa Aio

Tera katoto tabeua n te ongotaeka inanon boki aika a tabu?

kakabwaia ake e berita iai te Atua n Ana berita ae tabu ma ngaira. Kakabwaia akanne a karekea te bwai are ti kainnanoia ni karaoia nakon are ti tii tuangaki bwa ti na karaoi inanon mwanangara n te maiu. . . . Te ongotaeka e anganiira riki te kona ni kairii maiura, te konabwai riki ni kona n roko ao n nako, ni mwakuri ao ni karikibwai.”²

Rakan riki Booki aika Tabu

Ruka 22:41–46; Doctrine ao Covenants 82:10; 93:28

BWAI AIKA A NA TARAKI

- Jeffrey R. Holland, “The Will of the Father in All Things” (Brigham Young University devotional, Tianuare 17, 1989), 4, speeches.byu.edu.
- D. Todd Christofferson, “The Power of Covenants,” *Liahona*, Meei 2009, 21.
- David A. Bednar, “Rairaki nakon te Uea,” *Riaona*, Nobembwa 2012, 109.

Onimaki, Utu,
Buoka

Man Koroboki aika Tabu

“E kona te korakora n te maiu n tamnei are e reke man te teimatoa n ongotaeka nakon tuua n anganaki temanna te aomata?” kaeka Unimwaane David A. Bednar man te Kooram n te Tengaun ma Uoman n Abotoro. “Te kaeka ae mataata . . . bon tiaki.”³

Taeka ni kaikonaki irouia kibono ake tengaun bon te katoto n te reirei aei. Ngkai ni kabane kibono a ana aia taura bwa ana “nako ni butimwaea te tia iein,” ti niiman ake a wanawana a uoti bwaan aia taura. Naake niman a nanobaba bwa “aki ua b’ā.”

Ao ngke e a nukanibong, ao e takarua te aba ni kangai: “Noria, te tia iein, kam na otinako ni butimwaea.” Ao a bane n tei rake kibono akekei, ao a kauramwakai aia b’ae, ao a taku naake a nanobaba nakoia naake a wanawana, “Kamai teutana n ami b’ā, bwa a kani mate ara b’ae.”

Ao a kaeka naake a wanawana ni kangai, “Tao e aki tau nako imi ao nako ira: ma kam na nakoia tani kabo b’ā ni kaboi ami b’ā.” Ao ngke a nako ni kaboa te b’ā, ao e roko te tia iein; ao a rin ma ngaia n te baka nake a tauraoi aia b’ā ao e a “bonotaki naba te mataroa” (Mataio 25:1–13).

TE BOKI IBUKIN TE MAUNGATABU N OKITOBWA 2014

Tera are I a tia n taekinna Ngai te Uea, ao I bon taekinna, . . . ngkana boni man bwanaau ke man bwanaaia Au toro, bon tii te arona (D&C 1:38).

Ngkai ko a manga rinanon te maungatabu ni kabuta ibukin Okitobwa 2014, ko kona ni kabonganai iteraniba aikai (ao Booki ni maungatabu ibukin rongorongo n taai aika a na roko) ni buokiko ni kamatebwai ao ni kamwakuri aia reirei burabeti aika a tibwa tia n nako ao abotoro aika a maiu ao tabeman taan kairiiri n te Ekaretia.

KAKAONGORAN TAIAN TUA

Ti Kairaki Irouia Burabeti aika Maiu

“N te ririki ae nako, ngke Beretitenti Monson e riki ngaia bwa maningining te atibu n ana ka-nimaua n ririki ni Burabeti n te Ekaretia, e tanrikaaki nakon ana 50 n ririki ni beku n te nakoa n abotoro ao e taekina aio: ‘I kakoaua nakoimi bwa te Ekaretia e tararuaaki raoi. Te kaetieti ae reke i mwin bairean taian iango irouia Kauntira n te Moan Beretitentii ao te Kooram n te Tengaun ma Uoman e kamatoa[nakoira] bwa e na bon nako-raoi baaira aikai ao are, e na kaoti, a na akea te bwai ae ko na makua iai.

Ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo, are ti na iriria, ti na taromauriia, ao ti na beku ibukina, ao e na bweeniira.¹

“Beretitenti Monson, ti karabwai ngkami ibukin koaua akanne! Ao ti karabwai ngkami ibukin maiumi n nanomwaaka n te beku ae e na riki bwa te bwai ni katooto. . . . Ti kamattoi ngkami, tiaki ti man te kateibwai ma man nanora ni kabane n te beku ae tabu.”

Unimwane Russell M. Nelson, “Kamatoakiia Burabeti,” *Riaona*, Nobembwa 2014, 76.

TE BWAI AE NA TARAAKI

1. “Rongorongo mai iroun te Beretitenti Thomas S. Monson,” *Church News*, Beberuare 3, 2013, 9.

TE BERITA MAN TE TAETAE NI BURABETI

Kawain Kristo

“Ngkai ti kataia ni katokaa Kristo bwa boton maiura ao man reiakinan Ana taeka, man iriran Ana reirei, ao man nakonako ni Kawaina, E berita bwa e na tibwa te maiu are akea tokina ma ngaira ngkai e a tia ni mate ibukira. Akea riki te toki ae rietata nakon aei, bwa ti na riai ni butimwaea ana reirei ao n riki bwa Ana reirei ni karaoi Ana mwakuri inanon maiura. Akea riki, akea riki te rinerine ae ti na karaopia, are e na kona ni karaoaki nakoira man are E karaopia.”

Beretitenti Thomas S. Monson, “Iangoa Kawain Waem,” *Liahona*, Nobembwa 2014, 88.

NI KABANE A KAKABWAIAAKI MAN TE AKI MAMATAM

"I kaota au kakoaua ibukin te kakai, n te maiu n tamnei ao n rabwata, are e roko nakoia ake a maiuakina tuan te aki mamatam. . . . Kakaitau n te tibwanga ae tabu

ni katoa namwakaina, ao tatauraoi n anganga nakon te anganano n aki mamatam ibukin buokaia ake kain-nano, reirei, ao te anganano nakoia mitinare. I berita bwa te Atua e na tatauraoi n anganano nakoim, ao nakoia ake a buokaki man am ibuobuoki a na kakabwai aram n aki toki."

Unimwane Jeffrey R. Holland, "Tiaki Ngaira Taan Bubuti Ni Kabane?" *Riaona*, Nobembwa 2014, 42.

TAIAN KAEKA IBUKIM

Ni katoa maungatabu, burabeti ao taan kairiri a anga aia kaeka aika riinga te nano nakon titiraki ake iai irouia membwa n te Ekaretia. Kabongana am bebwaa n Nobembwa 2014 ke nakon conference.lds.org ni karekei kaekaan titiraki aikai:

- A kanga n riki n ti teuana te Tama are i Karawa ao lesu Kristo? Taraa Robert D. Hales, "Eternal Life—n Ata Tamara are i Karawa ao Natina, lesu Kristo," 80.

- Tera te koaua ao N na kanga ni ka-rekea? Taraa Craig C. Christensen, "I Atai Bwaai Aikai I bon Irou," 50.
- Tera ae N na karaoia ngkai I ukoku-ukori kaekaan au titiraki? Taraa M. Russell Ballard, "Tiku inanon te Booti ao Kamatoai Baim!" 89.

KINAAKIN BAIKA TI TE ARONA

TEMBORA

E raka iaon temanna te tia taetae e taekina te maroro ae titebo n te euangkerio. Ikai are a taekinna taan taetae ibukin te tembora:

- "Ti kona ni karekea te namakin ao te kaotioti n te tembora—ao mwaaka naba ni kaitara ma kanganga n te maiu."—Titita Linda K. Burton, "Katauraoi n te Aro ae Bon Tuai Man Ataaki," 111.
- "Man kamwarakean te tamnei man te tembora, ti kona n reiakina koauan, te mwaaka, ao te kantaninga n Ana Mwakuri ni Kamaiu te Tia Kamaiu inanon maiura."—Titita Neill F. Marriott, "Tibwa Ootam," 117.
- "Ngkana ti na karekei kakabwai ni kabane ake e tatauraoi n anga te Atua, kawaira n te aonaaba e riai ni kairi nakon te tembora. Tembora bon kaotan ana tangira te Atua."—Titita Jean A. Stevens, "Ana Nati Aine ni Berita te Atua," 114.

Warekia, mataku, ke kakauongo nakon taian maroro n te maungatabu ni kabuta, kawara conference.lds.org.

TE AOA N TARATARA MA NGAIA

Iroun Maritza Gonzales Espejo

Nte bong teuana I katauraoi bwa nna anga au taetae n te bootaki n toa. I kamatebwaia te rongorongo “Ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo” iroun Unimwaane Jeffrey R. Holland man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman ni Maati 2008 *Riaona*. Inanon ana rongorongo, Unimwaane Holland e kairekerekea te mi are e miia Unimwaane Orson F. Whitney (1855–1931) are e noora iai te Tia Kamaiu inanon te onaroka are i Keteteman. Unimwaane Whitney e kabwarabwara te maraki ao te korakai are e nooria are e uotia te Tia Kamaiu. Imwiina e koreia:

“N te tai aei E teiraki ao e nakanako nakon te tabo are [te] a katorobubua iai Abotoro—bwaka ni matu! E ioia teutana, kautiia, ao n te bwana ae marara, n aki kaota taraakin te un ke te takutaku, ni butiia ngkana a kona n taratara ma Ngaia teuana te aoa. . . .

“Okina nakon Ana tabo, E manga tataro riki ao imwiina e manga oki ao e manga nooria naba ni matu. E manga kautiia naba, kauringiia, ao n oki rikaaki man tataro n aron are mai imwaina. Teniuia te tai ae e riki iai aei.”¹

Ngke I wareka aio, tamnein te kaotioti e rin n au iango. N te tai anne, I ataia bwa te aro are I kona

iai ni “kamarurungkami ma Ngaia teuana te aua” bon te aro ae I kaitara ma ngaia n te bootaki n toa ni katoa Tabati. Mai imwiina anne, I reiakinnna bwa aio te teuana n aoa are ti kona iai n tataro nakon Tamara are i Karawa n te aro ae nano. Te tataro bon aana n tainako, ma te Tamnei are e roko n te aua anne n te toa bon te tai are e karietataira iai ni kaniira nakon Tamara are i Karawa ao ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo. Ngkana ti kabanei ara iango iaon te Uea, bon

te aro, are ti raonna iai n te tai n rawawata are E teimatoa iai ngke e katoka Iaona ara bure. Bon te tai n ata te maraki are E karawawataki iai ibukira.

Bootakin te toa e rangi n nano irou. Irou bon te aua ni kamaiu ae akea tokina. E a tia n riki bwa te tai ae tabu are I uring ao ni kabaeki inanon te tataro ao inanon te tamnei ni karinea au berita ae tabu ao n iriira ana banna ni katoto au Tia Kamaiu. I ataia bwa e maiu ao e tangirai.

TE TAI AE NANO, AE KARINERIINE

“E riai [Te toa] n riki bwa te tai ae mwaka, karinerine, ao n anainano. E riai ni kaungai namakin ao naano n tamnei. Ibukin aei e riai n aki kataweaki. Bon tiaki te bwai ae na kawaekoaki ni ‘katiaki’ bwa e aonga n iraki raoi nanon te bootaki n toa. Aio bon oin raoi te bootaki. Ao bwaai ni kabane ake a taekinaki ke n aneneaki ke n tataroaki inanon bootaki akanne a riai ni ira raoi kakannaton te otenanti ae tabu aio.”

Unimwaane Jeffrey R. Holland man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, “This Do in Remembrance of Me,” *Ensign*, Nobembwa 1995, 68.

I ataia bwa bon tii rinanon Ana angakarea
ao raraana ae tabu are e kawawaeki bwa
ti na bane ni kamaiuaki. I ataia bwa aio e
koaua ibukina bwa ngkai I mwakuri ao
“n taratara ma Ngaia,” ootau e a tia ni kara-
kaaki riki, maiu e a tia ni kakabwaiaaki, ao
au taratara n te maiu ae akea tokina ma
Ngaia e a nano riki. ■

Te tia koro karaki e maeka i Ica, Peru.

TE BWAI AE NA TARAAKI

1. Orson F. Whitney, quoted in Jeffrey R. Holland, “The Atonement of Jesus Christ,” *Liahona*, Maati 2008, 33.

E NA KANGA ANAAKIN TE TOA NI BITA MAIU?

Inanon te maungatabu ni kabuta n Okitobwa 2012, Unimwaane Don R. Clarke man te Itingaun e reirei, “Ngkana ti tauraoi raoi ibu-kin te toa, ti kona ni biti maiura.” Imwina E anga “nimaua reirei are e kona iai ni kakabwaiai maiura ngkai ti ana te toa ma te kororaoi”:

1. Karekeia te namakin ni kakaitau ibukin ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo.
2. Uringa bwa ti a manga kaboui ara berita ae tabu n te bwabetito.
3. Ukoukora te namakin ibukin kabwaraan ara bure.
4. Ukoukora te kairiiri ibukin buokakin ara kanganga.
5. Ana te toa ma te kororaoi bwa ti aonga ni kaonaki n te Tamnei ae Tabu.

Unimwaane Clarke e berita: “E na bon riki bwa te bootaki n toa ae tamaroa ngkana e riki te toa bwa ngaia bukin ara taromauri.”¹

TE BWAI AE NA TARAAKI

1. Taraa Don R. Clarke, “Kakabwaia n te Toa,” *Liahona*, Nobembwa 2012, 104–06.

TE KAWAI NAKON TE UTU AE AKEA TOKINA

Iroun Garth ao Sandy Hamblin

N te tai are a rairaki iai, te 'Akau'olas a korakora aia iango n nakon te tembora.

Ni moaningabongin te Tabati teu-nana, imwiin te mooi manging ao te nangkona ma raraona ni karokoa e bon ngaina Siope 'Akau'ola mai Tonga e a okira mweengana ngke e nooria te utu aika bwai mainaina. A ngarengare ao a maroro ngke a uaia n airi n rianna. Siope e mimi bwa tera ae a rangi ni kukurei iai, ngaia are e a iriia n noria bwa a na nakea.

Siope e nooria bwa a rinnako n te kateitei ibukiia Aika Itiaki ni Bong Aika Kaitira. E kaninganiga n te winto ngke a manga roko riki tabeman. Te kukurei e kaoti I moaia ngkai a tekateka n aia utu nako ao ni uaia n anenei anene n taromauri.

A na iango Siope e nakon buuna, Liu. Aia tangira are a tia n tibwauaia ni moan mareia e a moanna ni kerikaki. Siope e tangiria ni manga kaoka te tangira anne. E ienikuri n okira mweengana ao e tuanga buuna bwa e a tia ni kunea te kawai ni buoka nakoraoin aia utu: a riai ni kaina te Ekaretia.

Bon te bong naba anne Siope e nakon mweengan te bitiobi n ana kaawa. Te bitiobi e kina Siope, man nonorakina ni koro ni manging imwain te kawai. Ngke a maroro, Siope e nora te nanououa ni moan te bitiobi, ma e bon matoatoa n ana moti; e ninikoria n tuanga te bitiobi bwa e tangiria ni bwabetitoaki. E aki karongoa te bitiobi, e kaoa Siope bwa

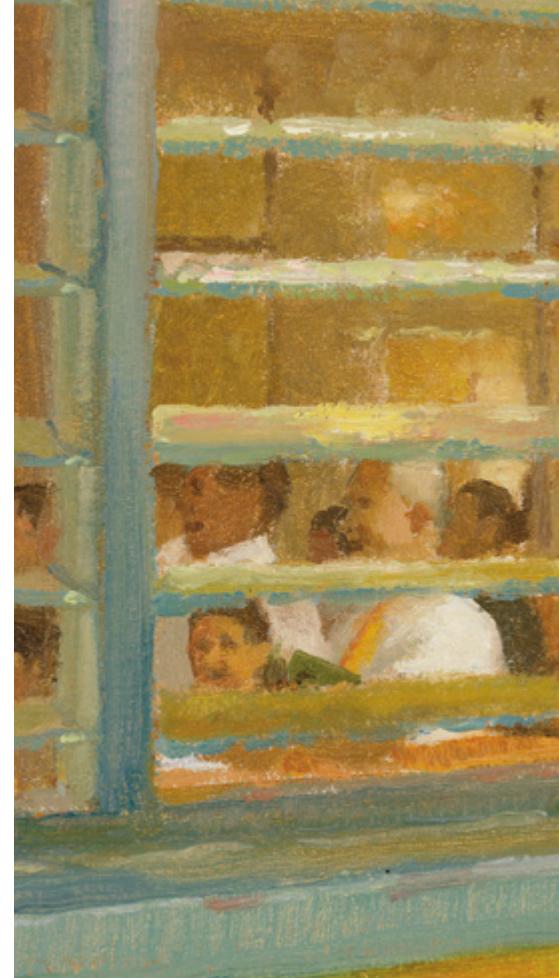
e na rin, ao e a waaki n reireinna ana euangkerio Iesu Kristo.

Liu e bon rawa n te moan tai ma e mataku ngke kainabana e tabe ni bitaki nakon te tamaroa. Siope e a moanna ni kabanea riki ana tai ma natia ao ni kaota riki ana tangira ibukin kainnabana ao ana utu rinanon ana mwakuri. Ngaia are Liu e a butimwaea naba aia reirei mitinare, ao a waekoa ni bwabetitoaki.

Ngke e a uakaan aia moan ririki ni kauringa aia moan ririki n aia bwabetito, a baireia ana utu 'Akau'ola bwa a na karekei kakabwaia aika tamaroa man te tembora. E taku Siope, "Ngkana a korakora riki kakabwaia nakon ake ti karekei man te bwabetito, iangoia bwa ana kanga aron tamaroan riki kakabwaia n te tembora." N nooran nanoia ni kan kabaeaki, te tembora i Tonga e tabe ni manga karoaki, ngaia are a na tataninga teuana riki te ririki ke a na mwananga te kawai ae bobuaka nako Nutiran ke Biti nakon te tembora.

Te utu a iango ao n tataro mwaaka ibukin te bwai ae a na karoia. N tokina a baireia bwa a na karekea aia tangomwane n te mwaiti ae uarereke. Inanon aia tai n tataninga ibukin te kariaia, te bangke are e karoa aia tangomwane e urarake n te ai. Nikabane tangomwane a bane ni kari-mwiaki nakon te ririki are imwina.

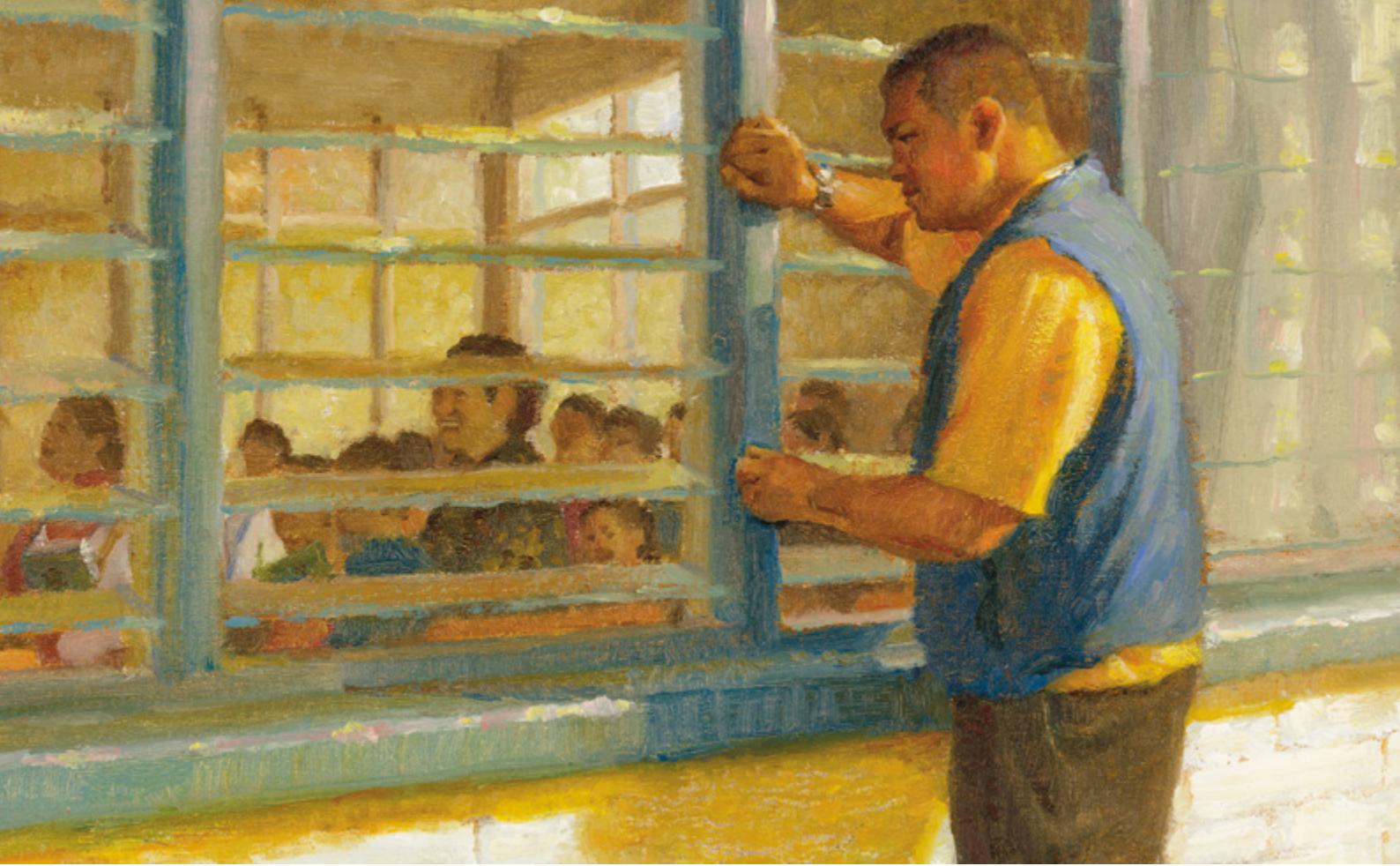
Siope ao Liu e a roko irouia te

bwarannano. A uaia n tekateka inanon aia ruu ni katangaina ae uarereke ao a tataro ibukin te kakai. Ngke a kaai n tataro ao ni maroro, e roko te kaeka: "I nooria ni matau kaain te utu ae moangare nakoira ao I ataia bwa aio te kaeka nakon ara tataro." E taku Siope. A karbonakoa te kaa n te bong are imwiina ao a karekea aia tiketi nako Biti ibukiia aia utu aika niiman.

A rangi n rimwi n roko i Nadi, Biti, ma teniman natia aika a rang ni kua ao te buti ae abwabwaki nakon te tembora i Suva are tataninga imwaina. E taku Liu, "I kunea bwa mwaitin korakorara ni kaniira nakon ana auti te Uea e a korakora riki Tatan ni kataia ni kabwarai nanora imwain ae ti karekea te kakabwaia."

Ngke a tekateka n te marae ni wanikiba ni kataia ni baireia bwa tera te mwaneka are imwiina, e roko ni buokiia te aine ni karekea aia tabo ni matu ao baoia n te bong are imwina

n nako Suva n te boo ae booraoi riki nakon ae tataneiai te aba iai. A namakinna bwa te Atua e a tia ni karokoa te anera bwa e na buokiia.

A roko n te tembora n te bong are imwiina. "Ngke ti rin n te tembora I namakina te rau ao te bebete inanou," e taku Liu. "I tuai man noora te itiaki ao te mainaina inanon maiu n aron te tembora. E roko te iango irou: Ngkana te tembora bon te auti ae e karaoaki iroun te aomata ao e rangi n tikiraoi, ngkanne tao kamimiira riki mwengangan Tamara are i Karawa are e a tia ni berita iai nakoiria!"

Aia atatai inanon te tembora e

bon bita maiuia aia utu. E taku Liu, "Ni kabane te tai are ti mena iai I Biti, I namakina ana tangira Tamara are i Karawa ibukira. Ngke ti rineia bwa ti na Iriiria, E bon tararuaira raoi ni kabane."

Kakabwaia aika kamimi a reitinkoko n roko ibukin ana utu 'Akau'ola imwiin okiia nakon mwengaia. Siope ao Liu a karekea te tikaoratibu, karekea aia tikurii iaon te angareirei, ao a kamwakuraki n te Kauarinan n te Riaona High School.

Inanon aia tai n angareirei, a moanna ni kinaia ataei aika a kainnanoa aia tabo ni maeka. N tabetai temanna,

angiin te tai uoman ke teniman, ataei a karebwerebwe iaon aia mataroa Siope ao Liu. Ao Siope ao Liu a kariaia bwa ana maeka ma ngaia. Aia auti ae uarereke ngkai e a kawakinia 20 aomata. Iai niiman riki natiai aika a "tabekiia" ake a maan ni kiitaniai nakon reirei aika reitata ke ni karaoi aia mwakuri ni mitinare.

Siope ao Liu a ataia bwa ataei aikai a na rikirake ao ni maiuraoi ngkana a anganaki te tangira ao kairan maiuia. Naake tiaki membwa n te Ekaretia a tia ni butimwaea te euangkerio ao ngkai a rikirake nanoia ni kan karaoa te mwakuri ni mitinare. Siope ao Liu a weteia ni kabane iaan aia tararua bwa nati *ia*, ao ni kabane ataei a weteia Liu ao Siope Mama ao Baba. Te utu ae 'Akau'ola a ataia bwa a tia n rang kakabwaiaaki ao a kukurei n tibwai aia kakabwaia ma tabeman. ■

Taan koro karaki bon mai Alaska, USA, ao a karaoa aia mwakuri ni mitinare i Tonga.

OTAN BITERE

Iroun David Wright

Ti katokai matara iaon kaniwanga aika akea tokiiā—ke iaon bwai tabeua?

Tabeua te ririki n nako I mwakuri n te archeological site ae aranaki bwa Aguateca, are e mena ni mwa-koron Guatemala ae tamara man kakironako ao e ti kona n roko te aba iai ngkana ko toka n te booti are e buti n te karanga ae minomino ae Petexbatún

N te tairiki teuana I oki nako Aguateca ma tabeman taan rabakau iaon kamatebwaiakan kateia kaain rimoa imwiin kabanean tabeua te bong n te tabo ae uakaan. Ngke ti mwana-naga iaon te booti ni butirake inanon te karaanga, ma rurungaan te moto ae bebete ao tangiia maan mai buki, I raraa iteran te booti, ni kamwenga-raoai n te buti ae rau n akea otan namwakaina, te tairiki ae akea aekakina. Ngke ara booti e ira butin airan te karanga, I kataia ni kateimatoa au kantaninga n ira te Itoi ni Meang. N tabetai Itoin Meang e bua ibukina nuun aroka ake imataniwiin te karanaga, ma e manga oti n tainako n te ai ae uarereke.

N bwakee teuana inanon te karaanga, e manga bua naba taraan te Itoi ni Meang iakuun taubukin aroka. Ngke e bitaki inin te booti nako maiaki, I waekoa ni manga nooria, n namakiina kaanga ai aron te tia borau ni kawai, I kakatonga n rabakau ni bon kona ni kairai. Imwiin tabeua te miniti n tatarai, I a ataia bwa e bure matau: I a tia n aki kona ni kunea te Itoi ni Meang ke te itoi naba teuana. I bon tataran te bitere.

Man te tai anne are I ataia bwa mwaitiia “itoi” ake ietau bon otan bitere ake a kiba n aki karongoa n abuen angin te bong. I rang mimi, ranean tebwitabun otan bitere i etan atu a kuri ni bane n titebo ma ranean itoi ake a raroanako ao karakitii, ao bibitakin ao rairakin te booti iaon te karanga e a a tia ni kabebetea ni kamangoai ake uoua.

“I kanga ni kairua otan bitere aika bingingi ma itoi aika raroanako rananeaia?” I bon mimi. Te kaeka ae mataata: Bon ti man te taratara. Otan bitere aika taa nako ae bon titebo raoi ma otan itoi e kairiruaaki ma itoi ibukina bwa otan bitere bon ti tabeua ke uoua te miita rietiaia i etau ao itoi a bon raroanako riki. Man au taratara, ni kauoua a taraa n rang titebo tarakiia.

N aron otan bitere, kariri ao kattaaki a tara n rang ni bubura ibukina bwa a kaan riki nakoira. E ngae n anne, ao kakabwaia ake a taekinaki

n te berita, n aroia itoi, a kona ni kaoti n rang raroa.

Matakiira n te maiu n tamnei a kona ni mwaiti mwiina. Raroan kaotin te kaniwanga, korakoran riki kataakira are ti iangoia bwa ti na taotaona ara bong n rairannanora ao ni kona n oki nakon Tamara are i Karawa ni karekei ara bwai ake akea tokiiā (tara Aramwa 34:33–34). Ti kona ni bae n nanououa n te kaniwanga ae akea tokina ke ni baireia bwa e kaunga riki ae ko bon ira nanom ni kakukureiko n te aro n aomata ngkai nakon are n tataningai kakabwaia ake a na kona n roko rimwi riki. Ti kona ni maaka nakobuakan, maiuakinan te imimaki ni kaitaraan te bure ke karakon te onimaki are ara Tia Kamaiu e na buokiira ni kona ni kaitara ana kariiri Tatan.

Ti bane ni kabuai ara taratara ae akea tokiiā n tainako; te kakaewenako bon karekeana n te tai ae waekoa. E ngae ngke te aonaaba e kona n anga ae kantara, kaniwanga aika kewe, ti kona n tararake nakon Iesu Kristo ngkai ti borau ni bwakeekeen ao minomino te maiu ao n onimaki bwa “bon te tia kabo aia onimaki akana kakorakoraiā n ukoukoria” (Ebera 11:6).

E a bon maan te ririki n nako ngke I toka iaon te booti iaon te karaanga, ma bon ngkai naba I tei ngkana I kaitara ma te kariri ao I kauringai, “Bon tii otan te bitere.” ■

E maeka te tia korokaraki i Washington, USA.

TE BUTETA IBUKIN TE TIA REIREI

Iroun Bonny Dahlsrud

Ikunea bwa n na aki anga te ibuobuoki ni bwaai aika bubura ni katoa tai.

Te bwai ae uarereke are e kaota te tangira e bon tau.

Ngke I tia reirei irouia ataei aika mwarereke n te maan ae raka iaon 25 te ririki, I karekei bwaai aika mwaiti aika kamimi mai irouia ataein te reirei. Koroboki aika bubura, kotoramnei aika koreaki, ao taibora aika karaoaki n te iango bon bwaintangira aika tataneiai te aba iai. N te ririki ae nako, e ngae ngke, bon te moan tai ae I karekea te buteta.

“Te buteta ibukin te tia reirei,” e taku Emma ma te kakatonga ngke e roko n au taibora, “ibukina bwa akea au aboro.” Bon te buteta ae tau buburana, ireaki raoi ni kaitiakaki, man tamaroa ibukin taian buteta. I karabwa ao I katoka iaon au taibora. I noori matan Emma aika bubura ni buruu n tarai a ma te kakatonga ngkana e tatarai a anuan te bong.

Imwiin te reirei, ngke I mwakuri n au taibora, I aki toki n rairaki nakon te buteta ma te moangare. Ataei a noori bwai aika bebete, ao ma te buteta ae kabuta, Emma e reireinai te bwai ae e rangi ni kakawaki. I katikua iaon au taibora inanon te wiiki ibukina bwa e riki bwa te kauring nakoiu.

Ngkai te tia reirei ni kakawari ao te titita n au uuote, I tangiria ni buokia tabeman, ma I tataninga n tainako ibukin te “tai ni karaoa te mwakuri n ibuobuoki” imwain ae I nako n ibuobuoki. Ngkana tao I tabetabe ao n aki kona ni karekea te amwarake ke ngkana I tangiria n anga te uee ae okoro ma I aki kona n roko n te titoa n uee, I mwaninga taekan te bwanaa ae maraara n Tamnei are e wirikiriki ibukin temanna are e kainnanoa au ibuobuoki.

“Nna karaoa te bwai teuana n te wiikente aio, ngkana e reke au tai,” Nna bon bae n tuangai. “Akea ae e kainnanoa au ibuobuoki n te bong aei.”

Ma tera ngkana tao temanna e rangi ni kainnanoai? Ao ngkana tao I aki katinanikua te wirikiri ni kawara te Unimwaane ae uakaan irarikiu ke te

kairake n aine ae tibwa mate buuna? I kona n ibuobuoki ke ni beku; riki ma te bwai are I kona n anganii—te mwakuri n ibuobuoki ae “uarereke”?

I reiakina te reirei ae korakora mai iroun Emma are I kataia ni karaoa. Ngkana akea au aboro, I anga onean mwiina te buteta, ao Ia karaoia ngkai. I aki tataninga bwa nna karaoa te umum ke au remon ae onoti n au bie ae kuriim; I kabooa te bwaoki ni kuuki n onean mwiina. I aki nakon te titoa n uee n tainako, ma I kona n ti maroro n akea te uee. Te kaati are I karaaoia ni mweengau e na bon tamaroa, ma ai aron naba ti te tareboon ae tawe. E na aki riki bwa te bwai ae rang bubura te ibuobuoki iai ni katoa tai. Te bwai ae uarereke are e kaota te tangira ae bon tau.

Iai au buteta ni mweengau ngkai, ma I taku bwa Nna bon aki kanna. E riki bwa te tia kauring n tainako n ibuobuoki ngkana I karekea te wirikiriki. I anga are I kona n anga ngkai nakon are I tataninga ni karokoa rimwi. Te buteta ibukin te tia reirei bon te kabanea n tamaroa ni bwaintangira. ■

E maeka te tia korokaraki i Utah, USA.

RONGORONGON TE EKARETIA

Nakon news.lds.org ibukin rongorongan riki te Ekaretia ao bwaai aika a riki.

Baika Kainnanoaki A Kaungaia Ataein te Tieminari n Reita te Reirei

Baika kainnanoaki aika boou ibukin te angabeeba n te tieminari ake a na buokiia ataei "ni karikirakea aia reirei" a bon katauraoaki ni kabuta te Ekaretia. Baika kainnanoaki, are e na nooraki mwiiia ni moan te ririki n reirei ni kamatebwaiakan te Doctrine ao Covenants ao Rongorongan te Ekaretia, n raonaki ma uoua bwaai aika moamoa aroia:

1. Ataein te Tieminari a kainnanoaki bwa a na wareka te boki ae tabu are a kamatebwaiaka ibukin te ririki,

Ataein te tieminari i Guyana, South America, ni bootaki ni kamatebwai booki aika tabu.

n reitaki ma karekean aia bwi ni boboto iaon rorokoia ao taekaia n te entotimente mairoun aia bitiobi ke beretitenti n te mwaanga. Te wareware n te boki ae tabu e a tia ni katuruturuaki n taai aike ngkoa, ma ngkai bon te bwai ae kainnanoaki ibukin te angabeeba.

2. A kainnanoaki ataei bwa a na bwaati uoua te ukebwai ni kanoan te kiraati inanon te ririki, ma te bwi ae tao 75 te batienti. Teuana te ukebwai ni kanoan te kiraati e na karaoaki nakon iteran te ririki ao te kauoua ni kabanean te ririki n reirei. A na iai rekereken ukebwai ma te atatai n tuan ao maiuakinan reirein te euangkerio n te maiu ni katoa bong.

Baika kainnanoaki aika boou n te tieminari—n ikotaki ma *Preach My Gospel: A Guide to Missionary Service* ao aia karikiram kairake n te Tabati, *Nakomai, Iriirai*—e na katauraoia kairake n onimakinia riki i bon irouwia inanon aia koaua, ni karababa aia atatai n te euangkerio, ao ni karikirakea aia konabwai n tibwa rabakauia ngkai a katauraoi ibukin maiuia n ibuobuoki ao n riki bwa ana reirei

N tokin nako te ririki, ataein te reirei a na karekeea tao aia beebea ni kaotia bwa a bwanin raoi baike a kainnanoaki mairouia (n raonaki ma te wareware ao te ukebwai) ke te beebea ni kinaaki ni kaotia bwa a bane n rinanon te roroko. ■

Kakaewenako ni Karinan Aara n ana Kakae te Utu E Katea te Rekooti

Taan ira waakin te kakaewenako ni karin ara n te aonaaba a katea te rekooti ae boou ibukiia taan karin n ana kakae te utu aonraain n te bong teuana. N te mwaiti ae 66,511 taan anganano a nako n intanete n Turai 22, 2014, n noori tamnein rekooti aika kakaongora ao ni kaewea te rongorongo ibukin te karinrin ni kakaean te tatabeiti iaon te FamilySearch.org. Te rekooti inanon tebongina mai imwaaina bon 49,025 taan anganano are e kateaki n Turai 2012 n te rietata ae 1940 U.S. Te ware iaon te konabwai ni karin ara.

Te kakaewenako aei e karekeea te kauoua n rietata n ikotaki ma (aara aika karinaki ke rekooti n aara aika karinaki) n ikotan mwaitin rekooti n aara aika karinaki, n roko iaon 5.7 te mirion. (Rekooti n tatabeua a karinaki irouwia uoman taan anganano ao ngkanne e a manga rinanoaki iroun te kateniman n anganano, ae aranaki bwa te tia taumwiin aara aika karinaki, ni kaotia bwa e booraoi ao eti.)

"Ara membwa, aika ataei ao aika ikawai, a tia n iri ma te nano ae kukurei," e taku Bitiobi Crouet n te taetae n Toulouse, Buranti. "Bon te mwakuri ae tamaroa."

E taku Christopher Jones mai Wales, "Ti bairei ara bootaki n utu n te tairiki bwa ti aonga ni kona ngaira ni kabane ni karin ara aara—uoman kaaro ao itiman ataei n ririki aika 18 nakon 5. Ni warekaia aomata ni kabane, bwa kanga te utu ti karin aara n riaon te mwaiti ae 900 te rekooti!"

Natalie Terry mai Bangkok, Thailand, e taku bwa e nano ni bongin karinan aara are e karaoaki n te aonaaba ae bwanin ma natina te aine ae 13 ana ririki. Ao Chris Shead mai Chorley, Engiran, e taku bwa e kona ni kunei mwaitin aran te utu ae 30, n raonaki ma, "te ataeinaine ae uarereke are mate imwiin ana bwabetito ao e aki karinaki taekana n tauanmwiiin te ware." ■

E taku Unimwaane David A. Bednar bwa te reitaki n te kareke rongorongo e katauraoa te tai ae onoti n tibwa te euangkerio.

Te Abotoro e anga te Reirei ibukin te Reitaki n te Kareke Rongorongo

“Ni moanaki n te tabo aei n te bongaei, I kairoroi ngkami bwa kam na kanakoi rongorongo ni kabuta te aonaaba ni kaonaki ma te raoiroi ao te koaua, rongorongo ake a bon koaua, a kateimatoa, ao ni kamoamoaki, ao ni koauana ni kaitiaka te aonnaba kanga n aron te ieka,” E taku Unimwaane David A. Bednar man te Kooram n te Tengaun ma Uoman n Abotoro n tain ana maroro ni Wiikin te Reirei i Brigham Young Iuniwetiri n Aokati 19, 2014.

“I tataro ti na bae n aki ira te waaki n te ieka ae kai toki are waekoa n rikirake ao imwiina e a kerikaaki n aron ae rang baikoa,” e taku n ana maroro are e boboto iaon mwaakan te reitaki n te kareke rongorongo ni kanakoi koaua. Unimwaane Bednar e arana ara tai bwa te “tai ae onoti n rongorongan te aonaaba,” ike ti kakabwaiaki ma “te rikirake ae kamiimi ni uoti kawai ma kukune aika boou are a kona ni karaoa ao ni kabirimwaaka te mwakuri ni kamaiu.

“E katautauaki bwa 40 te batienti mairouia ara mitinare ni kabuta te aonaaba a na kamanenai bwai ni mwakuri aika karaoaki man te iti ni karaoan te mwakuri ibukin te rai-raki, kateimatoa, ao te kamarurung,”

e taku. “I onimakinna bwa ngaira ni kabane ti nooria bwa e kanga te rabakau ni kabirimwaaka te mwakuri n rongorongan te utu ao te tempora, ara kamatebwai ae onoti ao n utu ibukin te euangkerio ae e a tia ni kaokaki, ao ni kona n anganira te kona n reiakina taekan, n noora, ao n rinanon te aonaaba ni kawai aika kamiimi.”

E kabwarabwara te konabwai n te reitaki n te kareke rongorongo n raonaki ma tamnein te Itita are e karoaki man te Ekaretia, *Bwa Ibukina*, mwaitin taina ni matakuakinaki bon nimaua te mirion inanon 191 aaba ao taabo, ao te #didyouthinktopray hashtag, are e a kairaki riaon riki 40,000 taian maroro ibukin kainnanoan te tataro.

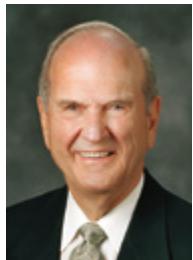
Konabwai ake tabeua ao aikai bon “tii te timtim ae uarereke,” e taku, ni weteia Aomata aika Itiaki ni “buoka ni bita te timtim nakon te ieka.” E taku naba bwa ngkana e kamanenaaki te reitaki n te kareke rongorongo:

- “Ti riai n aki betana, ni karakaa, ke ni baka n riki bwa temanna, ke te bwai ae tiaki ngaira. Bwainnanora a riai n onimakinaki ao ni bongana.”

- “Ara rongorongo a riai n ukoukora te kateimatoaki ao te tabekakirake, nakon ae te kauntaeka, kabotaeka, kabuakaka, ke te kamangori.”
- “Ko riai n aki maaku ma ninikoria, ma ko na aki kamoamoa, ni kateimatoa ao ni katana am koaua, ao totokoa te kakauntaeka. N aroia ana reirei, oin ara kantaninga bwa ti riai ni kamanena bwai n reitaki n te kareke rongorongo bwa bon ngaia oin katanan ootan ao koauan ana euangkerio Iesu Kristo are e a tia ni kaokaki.”
- “E kona ni mwaiti te tai ae kataonabaaki, te reitaki ae mwaiti ae e na kona n rootaki ke n uruakaki, ao banna aika onoti ibukin te raoiroi a kona n aki karauaki ngkai e kamanenaki te rabakau n ae aki riai. Ti riai n aki butimwaaai bubuti aika tamaraoa ibukin te reitaki n te kareke rongorongo n tautaikan tamaroan ao bonganan ara tai, korakorara, ao kaubwaira.”
- “Ti aki kainnanoia bwa ti na riki bwa aika a mwaatai iaon te reitaki n te kareke rongorongo ke ni kinaaki iai. Ao tiaki kainnanoia bwa ti na kabanea nikiran mwaitin ara tai ni karika ao ni kabuti rongorongo aika karakaaki.” ■

*Kam bia rineia bwa kam na riki bwa otan te
aonaaba ni buoka kamaiuaia natin te Atua,
ni karekeia te kukurei, ao n tokina ni karekei
kakabwaia n te maiu ae akea tokina.*

Iroun Unimwaane
Russell M. Nelson

Man te Kooram n te
Tengaun ma Uoman
n Abotoro

TERA AE KO NA RINEIA?

*Ko anganaki te tibwanga iroun Tamara are i Karawa bwa
ko na katea abanuean te Atua iaon te aba n te tai aei ao ni
katauraoia aomata bwa a na butimwaea te Tia Kamaiu.*

Ngkai “kairake aika bungiaki ma te karineaki,”¹ bon ngkami nati mwane
ao nati aine iroun te Atua, are kam bungiaki n te tai aei n rongorongan te
aonaaba ibukin ae moan te kakaawaki. E ngae ngke a raraoi ao kakaawakin
te aro irouia te botanaomata e tara ni mamara ni kabuta te aonaaba, kairake n te
Ekaretia aei a na riki bwa taan tei ibukin te Uea ao a riki bwa banna ni katooto ni
katikiia tabeman nakoIna. Kinaakim ao tibwangam a onoti.

Antai ngkami? Ngkami nati ni berita ake e kariki ngkami te Atua ma te Tama
Aberaam ngke e tuangaki Aberaam n te berita ni kangai “A na kabaia kaain ao-
naaba ni kabaneia iroun am kariki.” (Makuri 3:25; tara naba 1 Nibwaai 15:18;
3 Nibwaai 20:25). Ngkami naba “ataein te bong ni berita,”² n te tai aei ao aio rongo-
rongan te aonaaba ngke tataekinaki iai ni karababanakoaki taekan te euangkerio ni
kabuta te aonaaba ae bwandin.

Tera bukin rokom? Ngkami taari kam a kaman katabuaki n te abanuea n te maiu
are imwain te maiu aei bwa ko na uota te nakoanibonga (tara Aramwa 13:2–3). Ao
ngkami tititati kam rineaki imwain kawenean aan te aonaaba bwa kam na kariki
ao n tararuia natin te Atua; ni karaon anne, kam kamimitonga te Atua (tara D&C
132:63). Kam a tia n iangoia aine bwa tera raoi ae kananonaaki n riki bwa raon te
Atua ni karikibwai?

N tatabemani ngkami kairake mwane ao aine kam kabaeki iroun Tamami are i
Karawa bwa kam na katea abanuean te Atua iaon te aba n te tai aei ao ni kataura-
oia aomata bwa a na butimwaea te Tia Kamaiu ngkana E na tautaeka iaoia bwa te
Metia n tenga n ririki. Kinakimi, ae kam bungiaki ma te karineaki, ao bukin rokomi,
ao tibwangami mai karawa e kanaokoroi ngkami bwa kam rianako riki nakoia
aomata ake tabeman.

Ma tiaki bungiakimi ni bwaibwai ke katabuakimi n te maiu are imwain te maiu
aei ao katabeakimi ae kona ni kamaiu ke ni karietatai ngkami. Ko na kona ni
karaoa anne rinanon ami babaire n tatabemani ngkami ao ngkai kam rineia ni

karekea mwaakan ana Mwakuri ni Kamaiu te Uea inanon maiumi. Te reirei ae akea tokina n te inaomata n rinerine e rangin ni kakawaki n ana baire Tamara. Ngaia, ngkoe te roronrikirake ae bungiaki inanon te karineaki, tera ae ko na rinea?

Ko na rinea ni karaka riki te atatai?

Te reirei bon am bwai ni karekea. Bon akea ae e kona ni karekea ibukim. N te tabo are ko mena iai, karikirakea te nano ae korakora ni kan reirei. Iroura ngaira aika Itiaki ni Bong Aika Kaitira, karekean te reirei bon tiaki tii te tibwanga; bon te tibwanga n te aro. Mimitongin te Atua bon te wanawana (tara D&C 93:36). Te koaua, ara reirei e na kakabwaiaira nakon te maiu are akea tokina.

“Tera te reirei n te wanawana are ti karekea n te maiu aei, e na manga kautaki ma ngaira n te mangauti.

Ao ngkana te aomata e karekea te ataibwai ao te wanawana ae raka riki n te maiu aei . . . teuanne [ke neienne] e na mwaiti riki kabwaiana n te aonaaba ae e na roko (tara D&C 130:18–19).

Te taratara ae abwabwaki anne ae mwaiti kanoana e na buokiko ni karaoi rinerine aika raraoi ibukin te reirei.

Tai maaku ni kakoroinanon am kouru—ao am kantangna aika kabanea n tamaroa! Ma ataia bwa akea te kawai ae kimototo nakon te kabanea n tamaroa ao te mwatai. Te Reirei e bon kaokoro imarenan *iangoana* bwa ko kona ni buokiia aomata tabeman ao *te kona* ni buokiia.

Te aeka ni mwakuri raa ae ko na rinea?

Ko kantaningaaki bwa ko na okoro ni maeka ma tabeman. Ko ataia bwa tera ana taeka Bauro nakon Timoteo are te rorobuaka n ataei: “Ko na riki ba aia tia kakairi aomata aika onimaki, n te taeka, n te aro ni maeka, n te tangira, n te onimaki, ao n te itiaki.” (1 Timoteo 4:12).³ Rinea n iango ao ni mwakuri n te aro ae okoro ma naake n te aonaaba. Rinea bwa ko na tei okoro, ao nooria bwa tera te bitaki nakon te tamaroa are e na reke nakoim. Ngke Ardeth G. Kapp, te beretitenti ni kabuta mai imwaina irouwia kairake n ataeinnaine, e taku n te taina, “Ko aki kona n riki bwa te tia kamaiu ngkana titebo taraakim ma taan uua ake tabeman iaon te bike.”⁴

Ngkai kairake aika kam bungiaki ma te karineaki, kam a tia ni waakina maiumi ae nakoraoi, ma iai naba tibwangami ae raka. “Ibukin teuare [ke neiere] ane anganai baika bat, ao a na anaki baika bat mai irouna” (D&C 82:3; tara naba Ruka 12:48). Iteran naba te bwai ae e kantaningaaki anne bwa e na karinaki. Ngke ko bwabetitoaki, ko karinaki n ana tanga ni buaka te Uea.⁵ Imwain te maiu ae mamate, ko

tei irarikin Iesu Kristo n tain te Buaka i Karawa. Ao ngkai te buaka imarenan ana taanga te raoiroi ao te buakaka e reitinako ikai iaon te aba. E bon koaua! (Tara Te Kaotioti 12:7–9; D&C 29:40–41). N ana itera te Atua bon Iesu Kristo, are e a kaman katabuaki bwa e na riki bwa te Tia Kamaiua te aonaaba (tara 1 Nibwaai 10:4). N te itera are teuana bon Tatan—te tia kaitara, te tia uruana te inaomata n rinerine (tara Moses 4:3).⁶

Ana baire te Atua e karekea ana tai te kaitara bwa e na kaririko bwa ko aonga ni kona ni kabongana inaomatam n rinerine n rinea te raoiroi man te buakaka, n rinea bwa ko na raira nanom, n rinea bwa ko na nakon Iesu Kristo ao ni kokoauai Ana reirei n irii Ana banna ni katoto. Aio bon te tibwanga ae korakora ao te onimakinaki ae korakora are ko na kakoroa bukina!

Inaomatam ni mwakuri ibon ibukim e boboto iaon rikirakem ae akea tokina ao te kukurei ake a reke man te mwakuri korakora e kamemerea (tara 2 Nibwaai 2:27; 10:23).

Ko na katei moanibwai ni buokiko ni karaoi am rinerine?

Ami rinerine e na aki riai ni bane ni mena imarenan te raoiroi ao te buakaka. A mwaiti rinerine aika mena imarenan rinerine uoua aika raraoi. Tiaki ni kabane koaua aika a karikaki bwa a na titebo kakawakiia, bwa ko na riai ni katei am moanibwai. Ngkai ko kataia ni karekea te ataibwai, ataia bwa te kabanea ni koaua are ko kona n reiakinna e roko mai iroun te Uea. N ana tataro ibukiia ana reiei nakon Tamana, e kamatoa aei te Tia Kamaiu, “Ao aio te maiu are aki toki, te ataiko ae te Atua ae ti temanna ae koaua, ao Iesu Kristo, ae ko kanakomaia” (Ioane 17:3). Iaon bwai ni kabane ake ko ukoukori n reiakin, ukoukora ataakin te Atua, tamam are i Karawa, ao Natina, Iesu Kristo. Ko na ataiia ao n Tangiriia, n ai arou.

Teuana naba te koroboki ae tabu are e a tia ni buokai inanon maiu bon ae teuana aei: “Ma kam na ukoukora moa uean te Atua ma ana raoiraoi; ao a na bane n raonaki bai kai nako imi” (Mataio 6:33).

Iaon riki bwaai ni kabane n te aonaaba aei, ko tangiria ni karaoi rinerine ake a kairi nakon tokin te tia ao te mimitong n te maiu ae akea tokina. Anne korakoran mimitongin te Atua nakoim (tara D&C 14:7; Moses 1:39). Rinea te maiu ae akea tokina bwa am kabanea n rieta ni moanibwai! Kamatebwai koroboki aika a tabu, n aron mwakoro 76 ao 88 n te Doctrine ao Covenants, ni kaotako riki ni kakakorona kakabwaia ake a tataninga ibukiia naake a rinea te maiu are akea tokina ao naake aki. Rinea te maiu ae akea

*A mwaiti aomata
aika a tuai kunea te
koaua mai karawa
ao aki ataia bwa
a na kunea ia. Ma
ngkami aika kam
bungiaki inanon te
karineaki kam na
roko ni kamaiuia.*

tokina bwa am kabanea n rietata n rinerine, ao noora aron rinerine tabeua bwa a na rang kakai koro bukiia.

Ma antai ae ko na rinei n reitaki?

Ko na reitaki ma aomata aika a mwaiti ake a kakoaua naba te Atua. Tao kain Iutaia, Katorika, Kamatu, ke Mutirum, taan kakoaua a ataia bwa bon iai te koaua. Taan kakoaua te Atua iai aia kantaninga. Taan onimaki a ongotaeka nakon aia tua aomata ao te tua mai karawa ma nanoia, ao bon tua ake aki kaumakaki.

Ma kabaeakim n ongotaeka nakon ana tua te aomata ao te tua mai karawa, ko na tei ngkana e uraura te taura, ao ngkana akea riki tauran te kawai tabeua. Ngkai natin te Atua ko ataia, tao ngkana te bureitiman e aki kona ni karekeko, bwa te kimoa ao te tiritiri a bure ao te Atua e na bon kabukintaekako n tokin te tai. Ko ataia bwa mwiin bwai ni kabane ibukin aki irakin te tua a bon aki ti tauaki iaon te aba ma akea tokina.

Ngkai kam maiuakina maiumi, ko na kona naba ni kaitibo ma aomata aika aki kakoaua te Atua. A mwaiti

ibuakoia aika a tuai kunea te koaua mai karawa ao aki ataia bwa a na kunea ia. Ma ngkami aika kam bungiaki inanon te karineaki kam na roko ni kamaiuia. N te mwaiti ae korakora, kam ikotia ni kakoroa nanon ana bubuti ana burabeti te Atua ibukin mwaitiia riki mitinare. Ti rang kakaitau ibukimi n tatabemani ngkami mitinare.

Ngkai ko mena ibuakoia aika tiaki taan kakoaua, tarataraiko bwa tabeman mai ibuakoia aika aki tabe raoi ma ngkoe [e ngae ngke a tara n ae angkoa a tabel] (tara D&C 1:16; 89:4). Ngkana ko waekoa n ata anne, ko na birinako mani baikai n aki manga oki (tara 1 Timoteo 6:5–6, 11).

Te kananokawaki, ko na kaitibo ma aomata ake a rang ukoukora te bwai are e tara ni kakukurei irouwia ake iaon te kawai are e kanganga katokana are e kairi nakon mwiina aika bubuaka. Tarataraiko man te kawai ae ko na kona n reke iai n te bure! Bwai aika kakukurei inanon te bure a riki inanon te tai ae kimototo, ma e katabeaianga uringakin te bure a kaonaki ma raraoma ao tabeaianga ae korakora. Bure aika uamaenako ni kan bootaki n reitaki mai karawa a kateaki bwa a na katiteuana te buu mwane ao te buuaine

e na tiku bwa te bwai ae akea nanona. Te bwai ae ko rinanona ae aki ira nanon te tua e a tia ni kanakoa mai iai nanona ae nano ao te ururing ae karewe.

Ko na rinea te inaomata ke te tauronaki?

Aia kariri anti a katobibira. Kam maeka inanon ana tabo ami kairiribai.⁷ Te aoraki ae kamamate ni boitinin tamnei n tangako a korakora. E kamwaneia ni kabane ake a reke ni mwakana ae buakaka.

Aio are e a kaman nooraki iroun te Uea, are e kangai, "Ao ngkai I kaota nakoimi te kamimi, te bwai are e mena n te ruu ae aki ataaki, e na uota nakoimi te kamaunananakoaki inanon waakin te tai ao kam aki ataia" (D&C 38:13; tarai naba kibu 28).

Iangoia bwa iraman aomata ake a mena inanon auti n kaikain aika aki ataaki aika a kataia n uruana maium ao kukureim! Kariri n te rabwata e aki boou. Te Abotoro are Betero e kauring n naba n aei ngke e koreia:

"Akariri'a i buakon ana kaibabaru te rabata . . . naake a itiaki. . . .

"A tuangia bwa a na inaomata, ngkai bon ana toro te buakaka ae kamamate ngaiia; ba ane e tae ana kai te aomata i rouna, ao e bon toronaki naba te aomata arei i rouna."

(2 Betero 2:18–19).

Totokoa te tauronaki anne, tariu ao mwaneu aika tangiraki. Ngkana ko tatamnei n tamnei aika tangako, katokia ngkai! Ukoukora ana ibuobuoki am bitiobi. Akea ae tau wanawanana ni kona ni kakonaaka te kakaitara ibon irouia n te tai are a tia iai ni boitin n tamnei aika tangako. Bon te bwai ae urubwai n aron te rebera, ni kareke n aron te ambetein, ao ni korakora n aron te bwai ni kaitiaki ae te sodium hydroxide.

Ko na rinea n ira te Uea ke aia taeka n rabakau aomata?

Kamatebwaia raoi "Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba."⁸ Te utu e buakanaki ni kabuta te aonaaba, ma te koaua n te katanoata nakon te utu e na kakorakorako.

Ko riai n ota n tokin tian te kauntaeka n tai aikai iaon te kabwarabwara iaon te mare. Te kaotinano ngkai e ireke-reke ma te titiraki bwa a riai aomata aika uoman ae titebo aia mwaine ni kona ni mareaki. Ngkana iai am titiraki n ana kaeka te Ekaretia iaon aei ke bwai riki tabeua aika kakawaki, iangoia n tataroakinna ao imwina ukoukora ana rongorongo te burabeti ae maiu. Aia taeka aika anainano, ma ana kairi te Tamnei ae Raoiroi, a na uota te ota nakon am iango ae bwanin ao ae koaua riki.⁹

Te kauntaeka n te mare bon teuana mai ibuakon

kanganga ake a kona ni kakaewenako nakoimi n tai aika a na roko. Ni kaitara te bwana are korakora n te kaitara, ngkami, ngkai kairake aika bungiaki ma te karineaki, kam na rinea n tei ibukin te Uea ao Ana koaua.

E taekinna n ana taeka ni burabeti te Abotoro are Bauro ibukin kangangan ara bong (tara 2 Timoteo 3:1–5). N etin ana taratara n urubekean te maiu n tamnei n ara bong e rimwiaki n ana kabanea n taeka are manga taekinna riki, e tuangiira bwa ti na kanga n tiku ni kamanoaki: "ao ngkai ko ataia ba ma ngke te merimeri ngkoe, ao ko ata te Baibara ae moan te raoiraoi, ae kona ni kawanawanako ni kamaiuko n onimakinan Kristo Iesu" (2 Timoteo 3:15).

N reita ana reirei Nna karina au reirei: Reitinako ni kamatebwai koroboki aika a tabu. Teimatoa karaoi bwaai ake a na katea ami onimaki iroun Iesu Kristo. Ao imwiina kam na ata ami rinerine ae wanawana ake kam na bon kona ni karaoi.

Am onimaki iroun Iesu Kristo ao Ana euangkerio e na anganiko te ninikoria ni mare ao ni kairiia natim inanon am utu ngkai ko kairake ao ko kona ni karekeia. Ngkana koa roko n au roro, ko na rang kakawaki irouia natim, tibum, ao natiiia iaon riki te atongaki ke te kaubwai nakon bwaai ake a na kona n roko.

Ko na kanga ni katauraoi ibukin am intawiu ma te Tia Kamaiu?

Ngkami kairake aika bungiaki ma te karineaki kam tuai raoi ni kororaoi. Akea mai ibuakora. Ngaia are ngke, n iktaki ma ngaira, ti kakatonga n ana Mwakuri ni Kamaiu te Tia Kamaiu, are e kataraoa ibukin kabwaraan ara bure ae bwanin ngkana ti rairinanora. Kam ataia naba bwa maiumi ikai n te maiu ae mamate e bon rang kimototo. N te taina, ngkami n tatabemani ngkami kam na waaki nako man te maiu ae mamara ao ni waaki nako nakon te aonaaba are imwiina.

Te Bong ni Kaeti e tataningaira ni kabane. I ataia bwa te "tia taraa te mataroa bon Atuan Iteraera ae Tabu; ao akea te toro ae kamwakuria ikekei" (2 Nibwaai 9:41). Eng, ngaira n tatabemaniira ti na karekeia te maroro ae onoti ma Iesu Kristo.

Ni katoabong iaon te aba e angani ngkami te ai ao te tibwanga ni katauraoi ibukin te intawiu. Taiaoka n ata aio: Ngkai ko rinea ni maiu iaon ana itera te Uea, ko bon aki maroa. Te Atua e a tia n anganiko te kona ni karekeia Ana Ibuobuoki ngkai ko waaki nako inanon kawain te maiu n rabwata ae kakamaku. Ngkana ko kakorakorako, ma namom ni koaua n tataro ni katoabong nakoIna, E na kanakoa Ana anera bwa e na buokiko (tara D&C 84:88). E a tia n anganiko te Tamnei ae Raoiroi bwa e na mena irarikim ngkai ko maiuakina te kororaoi. E a tia n anganiko koroboki

*Rineia n iango ao ni
mwakuri n te aro ae
okoro ma naake n
te aonaaba. Rineia
bwa ko na tei okoro,
ao nooria bwa tera
te bitaki nakon te ta-
maroa are e na reke
nakoim.*

aika a tabu bwa ko na kakukureiko n ana taeka Iesu Kristo (tara 2 Nibwaai 9:51; 32:3). E a tia n anganiko taeka bwa kona kawakin mai irouia burabeti.

Antai ae ko na katuka irouna am onimaki?

Kam ataia bwa bon tamami te Atua. E tangirii ngkami. E tangiria bwa kam na kukurei. Katuka am onimaki iro-una (tara 2 Nibwaai 4:34; 28:31). Kateimatoa am taratara ni kabotoa iaon Ana tembora ae tabu. Ko na kororaoi ni karekei entaumente ao otenanti ni kabaeaki. Teimatoa ni kakaonimaki nakon berita aika tabu akanne, ao okioki n tainako nakon te tembora. Uringa, am kouru ae moan te kakawaki bwa ko na karekei ni kabane kakabwaia aika korakora mai iroun te Atua, ake n te maiu are akea tokina (tara D&C 14:7). Otenanti n te tembora a kakawaki ibukin kakabwaia akanne (tara D&C 131:1–3).

I kaoi ngkami bwa kam na tataro mwaaka ni kamate-bwai rongorongan boki aika tabu ibukin kinaakim, bukin rokom n te aonaaba ao te kakabwaia (tara D&C 86:8–11). Eng, ngkami kairake aika bungiaki inanon te karietataki, karikaki ni katotongan te Atua. Ngkami taan bwaibwai,

aika kam na kataaki ao kam na ukoraki. Kam bia rinea bwa kam na riki bwa otan te aonaaba ni buoka kamaiuiaia natin te Atua, ni karekea te kukurei, ao n tokina ni karekei kakabwaia n te maiu ae akea tokina. ■

Man ana maroro n tain te taromauri n ana tititem n Reirei te Ekaretia, “Kairake aika Bungiaki ma te Karineaki. Tera ae Kam na Rinea?” taekinaki n te Brigham Young University-Hawaii n Tebetembwa 6, 2013. Ibukin te maroro ae bwanin nakon cesdevotionals.lds.org.

BWAII AIKA A NA TARAARI

1. “Carry On,” *Hymns*, no. 255.
2. “Hope of Israel,” *Hymns*, no. 259.
3. Te taeka n Erene *anastrophe*, are e rairaki iai *te maroro*, nanona te anua ni maiu are iaona riki.
4. Ardeh Greene Kapp, *I Walk by Faith* (1987), 97.
5. Tara “We Are All Enlisted,” *Kuna n taromauri*, nambwa 250.
6. Tabeman aomata a kabwarabwara te rinerine bwa te *ianomata n rinerine*, ma te taeka anne e aki koreaki n booki aika tabu. Booki aika tabu e ti taetae iaon *rinerine n rabwata* (tara D&C 101:78).
7. Tara Boyd K. Packer, “Counsel to Youth,” *Riaona*, Nobembwa 2011, 16, 18.
8. Taraa “Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Nobembwa 2010, 129.
9. Te Ekaretia e kaunga te katanoata n aroia utu: “The family is ordained of God. Te mare imarenan te mwaane ao te aine e kakawaki ibukin Ana babaire ae akea tokina. Children are entitled to birth within the bonds of matrimony, and to be reared by a father and a mother” (“Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba,” *Riaona*, Nobembwa 2010, 129).

AEKAKIIA Taan Reirei RAA NGKAMI?

*Ngkana ti bon kan riki
raoi n ai aron te Tia
Kamaiu, ti riai n reirei
arona ngke E angareirei.*

**Mairoun te Beretitentii ni Kabuta
n te Reirei n Tabati**

**Tad R. Callister, beretitenti (nuka);
John S. Tanner, moan kauntira (maing);
ao Devin G. Durrant, kauoman ni
kauntira (atai)**

Te Uea are mangauti e a kaan bane Ana mwakuri ni mitinare i Amerika. E aki maan imwain anne, E a tia n ruo mai karawa, n uota te ota ni kanakoa te roo are e kaona abai Nibwaite ao Reimwanaite imwiini matena. E a tia n reirei ao ni kakoaua ao n tataro. E a tia ni kakabwaia, kaekai titiraki, ao ni katea Ana Ekaretia. Ngkai, ngkai E katauraoi ni kitaniia Ana reirei, E anganiia tibwangaia are e na ria n tia ni kaoniia ma te aki nanokokoraki:

“E koaua, e koaua, ae I tuangkami, aio bon au euangkerio; ao kam atai bwaai ake kam riai ni karaoi inanon au ekaretia . . .

“. . . Ngaia are aekan aomata raa ngkami? E koaua ae I tuangkami, kam na riki n ai arou” (3 Nibwaai 7:21, 27).

Iesu e kaoira bwa ti na riki n ai Arona, ao teuana arona ae korakora bon Ana konabwai n angareirei. Bon ngaia te Mwatita n Tia Reirei. N riki n ai arona ti riai naba ni kona riki n tangira ao riki bwa taan reirei aika a bitii maiu, tiaki tii n te ekaretia ma inanon naba mweengara. N riki n ai Arona e na reke inanora te nano ae korakora n reirei n arona n angareirei.

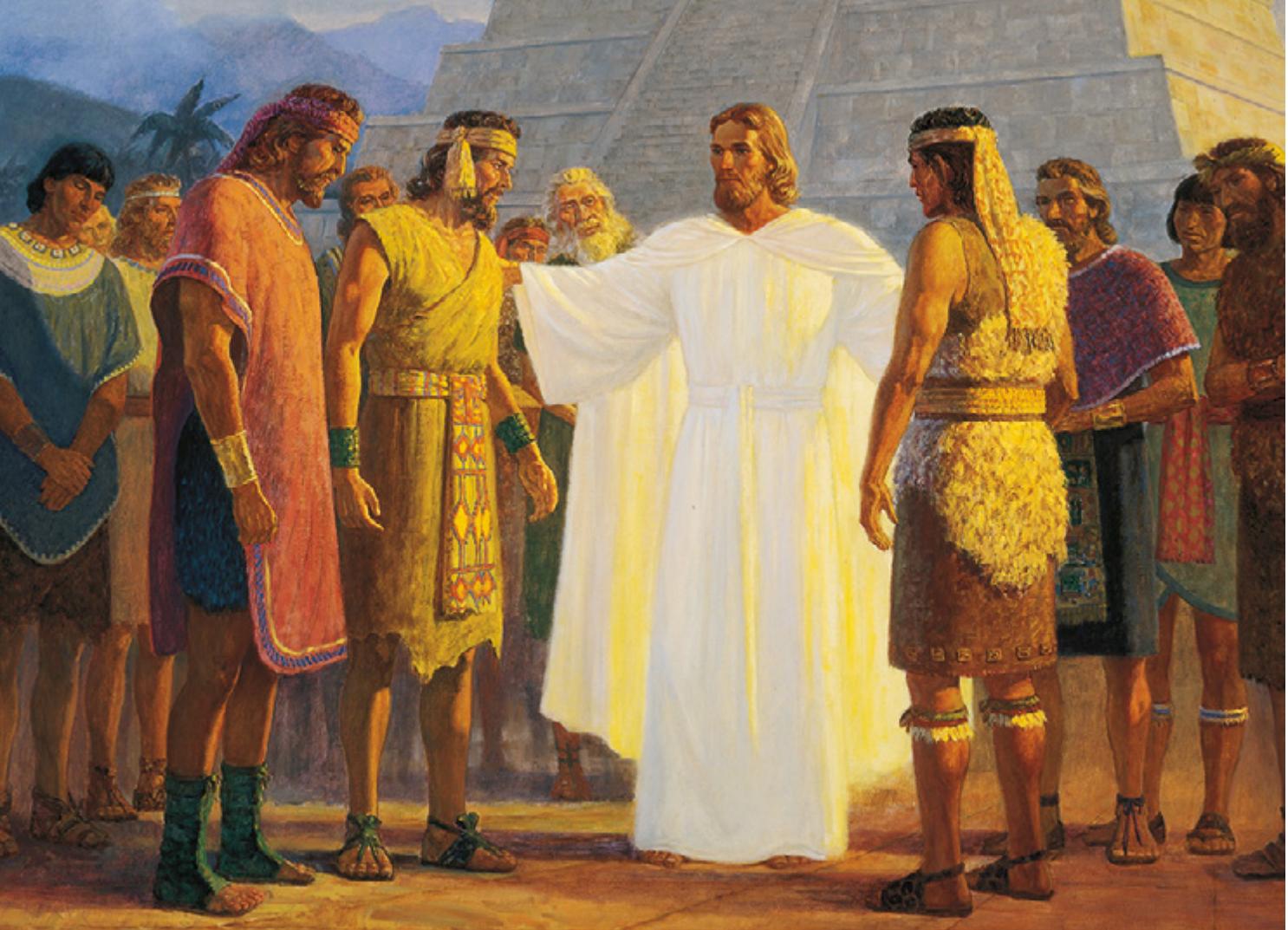
Titiraki ao Kakao

Iesu e reirei n tabetai rinanon titiraki ao kakao. Iangoa te katoto man te tai are E kabanea ma Ana reirei iaon aban Amerika. N te taina ngke a tataro, te Tia Kamaiu e kaoti nakoia ao e titiraki te titiraki ae kaukuki n te kakao: “Tera ae kam tangiria bwa Nna angani ngkami?” (3 Nibwaai 27:21). Ana tera am kaeka ngkana e titirakiniko te Tia Kamaiu te titiraki aei?

A kaeka ana reirei: “Te Uea, ti tangiria bwa ko na tuangira te ara are ti na arana iai te ekaretia aio; bwa bon iai te itabaraaraa ibuakoia aomata ni kaineti ma te bwai aio” (3 Nibwaai 27:3).

Kristo e kaekai aia titiraki n teuana are bon mai irouna: “A tuai ni wareki koroboki aika a tabu, are e taku bwa kam na katoka ia aomi aran Kristo, are bon arau?” (3 Nibwaai 10:5). Te titiraki aei e kauringia naake a reiakina arona bwa a riai ni kona ni kaekai oin aia titiraki ao kaeka nakon titiraki aika mwaiti a kona n reke inanon koroboki aika a tabu.

Imwina E kainiin ni kauringia ana reirei kakaawakin Arana. Ana taeka e kaoia bwa a na mwakuriia ao e berita nakoia kakabwaia: “Ao ane e katoka

iaona arau, man teimatoa n uaa te toki, ao e na bon kamaiuaki n te kbanea ni bong” (3 Nibwaai 27:6).

Banna ni Katoto n Angareirei

Inanon kibu aika kimototo aikai, Iesu Kristo e anganiira te banna n angareirei mai karawa. E waaki ma te titiraki are e kaira te iango are e kara- oaki bwa e na atai kainnanoia naake E reireinii. Imwiina e tataninga ao e kakauongo nakon aia kaeka.

Imwiin aia kaeka naake E reireinii, E buokiia ni kakaea te bwai are a ukoukoria ibukin kairakiia nakon koroboki aika a tabu.

N tokina, E kanakoi uoua taian kakao ao e berita bwa iai kakabwaia aika tamaroa nakoia ake a tauraoi nanoia ni karaoa Ana kakao. Aron ana angareirei Kristo n te tai aei e kona ni kakimototoaki inanon reirei aika nimaua aikai:

1. *Anga titiraki aika nakoraoi.*

E titiraki te Tia Kamaiu, “Tera ae Nna angani ngkami?” Te titiraki aei e kaoi kaeka aika kakaokoro. Ngkai ti kanakoi aekakin titiraki aikai, ti buokiia naake ti reiakinia ni kamataataia bwa tera are a tangiria nikan reiakinna, ao ti buokiia bwa a na kabotoi aia iango iaon bwaai akanne aika kawaki riki; ti buokia bwa ana kaoti aia iango ni kanakoraoa te reirei.

2. *Ongora nakoia naake ko reiakinia.*

Iesu Kristo e ongora ngke a taku, “Te Uea, ti tangiria bwa ko na tuangira te ara are ti na arana iai te ekaretia aio.” Man te kakauongo raoi, ti na tauraoi riki ni kabanei ara iango iaon kainnanoia naake ti reiakinia.

3. *Kabonganai koroboki aika tabu.*

Kristo e kauringia Ana reirei, “A tuai ni wareki koroboki aika tabu, are e taku bwa kam na katoka i aomi aran

Kristo, are bon arau? E riai te tia reirei ao te tia reiakinaki bwa a na kabanea aia tai ni koroboki aika tabu ni katauraoi ibukin te reirei. Kamatebwaiian koroboki aika tabu bon mwakoron kiingin te katauraoi n te maiu n tamnei ibukiia taan reirei ao taan reireinaki.

4. Kaoia naake ko reiakinia bwa a na mwakuri.

Te Uea e kaoia Ana reirei bwa a na (1) katoka Arana iaoia ao n (2) teimatoa n ua te toki. *Tataekina Au Euangkerio* e taku, “E burenibwai, ngkana tao, kam na taetae nakoia aomata ke n reireiniia n aki kanakoa te kakao ni karaoon te bwai teuana are e na kakorakora aia onimaki iroun Kristo.”¹ Aio te reirei ae tamaroa are tiaki ti nakoia mitinare ma ni kabane taan reirei n te euangkerio.

5. Kauringia naake ko reireiniia berita n te ongotaeka ake a beritanaki.

Kabaneana, Iesu Kristo e berita nakoia naake E reireiniia bwa naake a mwakuriaiia Ana kakao “a na kamaiuaki n te kabanea ni bong” Kristo e berita n tainako nakoia Ana rinerine n kakabwaia ibukin ara ongotaeka (tara D&C 14:7). Ti kona naba ni karaoa aron aio, ngkai ngaira taan reie i Ana euangkerio.

Te katoto are I eta e kamatai tabeua kakawakin aron wakinan te reirei ake a kabonganaki iroun te Tia Kamaiu. N reitia, n tabetai E reirei man taeka ni kaikonaki ke kabotau. N tainako E kakaewenako ao e bon kaitara boaia naba Ana kairiribai. Ma n tainako e reirei ma te tangira, bon nakoia naba naake a kaitara (tara Kaotioti 3:19).

Tangiriia ake ko reireiniia

Ngaira naba ti riai n tainako n reirei ma te tangira ao te tangira ae itiaki ngkana ti kan reirei n ana kawai te Tia Kamaiu. Te tangira e kauka nanon te tia reirei ao aroia naba naake a na reireinaki, ngaia are “ni kauaitera [a kona] n reireiaki ao ni uaia ni kukurei” (D&C 50:22).

Te katoto ae matata n ana tangira te Tia Kamaiu ibukiia Naake e reireiniia a kona n reke n 3 Nibwaai are E tataro ibukiia, tang ma ngaia, ao ni kakabwaia aomata. Ngke E tataro nakon Tamana ibukiia, taian Nibwaite a namakina Ana tangira: “Ao ake ae kona n iangoa te kimwareirei are e kaona tamneira n te tai are ti ongo iai bwa e tataro ibukira nakon te Tama” (3 Nibwaai 7:17).

E tang ma te kukurei ibukiia ao e kakabwaiaia ibukin aia onimaki, ibukina bwa e rangin ni korakora Ana tangira ibukiia:

“Kam na kakabwaiaiki ibukin ami onimaki. Ao ngkanne nooria, bwa e bwanin kimwareireiu.

“Ao ngke e a tia n taekin taeka aikai, e tang” (3 Nibwaai 17:20–21).

Te tangira ae korakora e karekea te reirei ae korakora. E koreaki ni koroboki aika a tabu bwa “moamoana e moangare nakoia, ao a kaukaki na-noia ao a bon ota inanoia” (3 Nibwaai 19:25, 33).

Kaungaia Naake ko Reiakinia bwa Ana Kakoaua

Te Tia Kamaiu e anganianaba naake E reiakinia aia tai n tibwaua aia koaua. “Ao Iesu, ngke E nako n aba ake i rarikin Kaitareia i Biribi, ao E titirakinia ana reirei ni kangai, A taku aomata ba antai Natin te Aomata?

“Ao a taku, Temwangina a taku Ioane are te tia Babetito Ngkoe: ao temangina ba Eria, ao temangina ba Ieremia, ke te burabeti temanna.

“E taku nakoia, Ao ngkami kam taku bwa antai Ngai?

“Ao e kaeka Timoni Betero ni kangai, Bon te Kristo Ngkoe, are Natin te Atua are maiu” (Mataio 16:13–16).

Imwiina ngke e tia ni kaota ana koaua Betero, Kristo e taekin kakabwai aika rianako nakoina.

“Koa kabaia Timon, ae natin Iona: ba e aki kaota aei nakoim te iriko ma te rara, ma E kaotia Tamau are i karawa

“Ao I taku nako im, ba Betero ae te atibu ngkoe, ao N na katea au ekaretia i aon te b'a aei; ao a bon aki kataea ana kai mataroani neia tamneia maate.

“N na anganiko kingin uean te Atua: ao ane ko kabaea i aonaaba ao e a manga kabaeaki naba i karawa: ao ane e kabwara i aonnaba ao e a manga kabaraki naba i karawa” (Mattaio 16:13, 16–19).

Ni kataia n riki bwa taan reirei, ngaia naba ti na titirakiniira n tainako titiraki ake a na waekoa naake ti reireiniia n tibwa aia koaua, rinanon te bwai ae a taekinna ao te bwai ae a namakinna. Ti na kaoia naake ti reireiniia bwa a na ukoukora oin aia koaua-kateitei iaon namakinana inanon maiuia ni katoa bong. Imwiina, ngkana te tabo n te umwanreirei ke te mweenga e kariaia tabeman bwa ana namakin te Tamnei, naake a reirei a na mwengaraoi n tibwa aia namakin n te maiu n tamnei ao aia koaua imarenaia.

Maiuakina Are Ko Reireia

Iesu Kristo e kairia tabeman ni karoai bwaai ake E karoai (tara 3 Nibwaai 27:21)—n iriria (tara Mataio 4:19). E maiuakina te bwai are E reirei, ai ngaia are E reirei man te katoto.

E reireia taekan te ibuobuoki man ana ibuobuoki. Tera te reirei aei tao bon ti nakoia Ana reirei ngke E teboki waeia! “Ao ngkai I teboki waemi, ngai

ae ami Uea ao ami tia Reirei, ao e riai bwa kam na teboteboki naba waemi.

“Bwa I anganikingami te bwai ni kakairi, bwa kam na katotonga ae I karoia nakoimi” (Ioane 13:13–15).

E reireia taekan te tangira man bwainakin te tangira. “I anganikingami te tua nabangkai, bwa kam na itangitangiri; n ai arou ngke I tangiringkami, bwa kam na itangitangiri naba” (Ioane 13:34).

E reirei aron te tataro man ana tataro. Imwiin karoakin taian tataro ae rang kaan man rang kakateke a bon aki kona n tauaki mwiia, E taku, “Ao n aron are I a tia n tataro ibuakomi ao kam na manga tataro n au eka retia. . . . Nooria Ngai te oota; Ia tia ni katea te banna ni katoto ibukimi” (3 Nibwaai 18:16).

Iesu Krito e a tia ni katauraoa te baeten ibukiia taan reirei ni kabane n te euangkerio ake iai nanoia ni kan reirei n Ana kawai. Ngkai e bon aki kororaoi, ti kona ni kataia ni mwakuri korakora ni maiuakina te bwai are ti angareirei iai. N taekana teuana ni kunaia ataei, taan reirei a riai ni kona ni kangai, “Karaoa ae I karoia, irirai, irirai!”²

Reirei n ana Kawai te Tia Kamaiu

Ni kabane taan reirei n te euangkerio a kaoaki bwa a na karekei onoua boton reirei aikai, ake a kaota aron te Tia Kamaiu n reirei:

1. Tangiriia ake ko reireiniia.

- Ukoukora temanna.
- Katuua am iango iaon kainnanoia naake ko reireiniia.

2. Katauraoiko n te maiu n tamnei.

- Maiuakina are ko reireia

- Atai bwaai n angareirei aika tauraoi.

3. Reirei ma te Tamnei.

- Buokiia naake ko reireiniia bwa a na kina te Tamnei.
- Riki bwa te tia reirei ae butimwaea reireiana.
- Karekea te tabo n reirei.

4. Bootaki n Reiakina te euangkerio.

- Katei kantaninga aika rietata.
- Kaungaia naake ko reireiniia bwa a na kakoaua.
- Anga titiraki aika nakoraoi.
- Ongora nakoia naake ko reireiniia.

5. Reireia te tua.

- Kabonganai booki aika a tabu.
- Kabonganai karaki ao katoto.
- Kakabwai aika a taekinaki n te berita ao kakoaua.

6. Kaoia naake ko reireiniia bwa a na mwakuri.

- Buokiia naake ko reiakiniia bwa a na kataneiai.
- Ruamwiin taian kakao.

Ngkai ti kairii reirei aikai, ti na riki bwa taan reirei aika tamaraa riki, taan reiakina aika tamaraa riki, kaaro aika tamaraa riki, ao ana reirei Iesu Kristo aika tamaraa riki. Bwa e a tia n tuangiira bwa ti na “reirei imarenara” ma te kakaonimaki, “n te aro are ni kabane a na bane ni kaitiakaki.” (D&C 88:77, 78, 122). A bia naake ti reireiniia noora are mai ioun te Mwatita n Tia Reirei ao n reke te namakin are aki ti anganaki rongorongo, ma e bitiia naba. ■

BWAI AIKA A NA TARAKI

1. *Taetaekina Au Euangkerio: A Guide to Missionary Service* (2004), 196.
2. “Do As I’m Doing,” *Children’s Songbook*, 276.

Iroun
Unimwaane
Koichi Aoyagi
Man te
Ittingaun

TAETAE NI BURABETI AO Kakabwaiia n te Tembora

Ngke te ataeinimwaane ngai, Unimwaane Spencer W. Kimball (1895–1985), te membwa n te tai anne n aia Kooram Abotoro ake te Tengaun ma Uoman, e nako Tiabaan ao n taetae n te maungatabu are I iria. I teimatoa n uringa ana reirei: “A riai n nako kairake ni mitinare, ao ni mare n te tembora.”

I namakina ana kairi te Tamnei ae Raioroi ao n iangoia bwa N na nako ni mitinare ao ni mare n te tembora, e ngae ngke e tuai n reke ana tembora Tiabaan.

N te tai anne, bon te 19 au ririki ni maiu n au kauoua n ririki n au reirei n te iuniwetiri. Au karo, aika tiaki Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira, a matoatoa n totokoa au iango ni kan nako ni mitinare. N tainako ao I tataro bwa a na anganai aia kariaia ao aia kakabwaiia. Onoua te namwakaina imwiina e kaeka au tataro te Uea.

“Iai ara kaangaanga n te mwane, ao ti aki kona ni kabwaka room n te reirei ao boon maium,” a tuangai au karo. “Man te tai aei ao ko na maiu i bon iroum. Ti aki tabe ngkana ko nako ke ko aki nako ni mitinare!”

I karekea aia kakabwaiia au karo, ngaia are I a katoka te reirei, I ibuobuoki n ana mition ni kateitei te Ekaretia, ao ni moana kakaean au mwakuri ni kareke mwane ibukin au mwakuri n tataekina te euangkerio. Man ana ibuobuoki te Uea, I kunei teniua mwakuri! Ni katoa bong ma ti te Tabati ibukin te ririki are imwiina, I tibwatibwai nutibeeba man 3:00 n te moanibong nakon 7:00 n te bwakantaai, I kaitiaki taian kateitei man 9:00 n te moaningabong nakon 4:00 n te bwakantaai, ao ni mwakuri bwa te

I kakoaua bwa ngkana ti tataro ibukin kairakira, n iriria burabeti aika maiu, ao ni karika te tembora bwa te moan bwai ni maiura, Tamara are i Karawa e na kairira ao e kakabwaiaira.

tia kuka man 5:00 n te bwakantaai nakon 7:30 n te tairiki. Imwiina I oneai n au kunikai ao ni mwakuri n te tairiki bwa te mitinare n te mwakoro.

Ngke 22 au ririki, I weteaki bwa N na nakon te Northern Far East Mition. Rinanon au mwakuri n ibuobuoki I namakina te kimwareirei ae I tuai n namakinna, e reke au tai n ata ana tangira te Atua, ao ni karekei kakabwaiia aika mwaiti. A kakabwaiakaki au karo n au mwakuri n ibuobuoki ngke a buokaki man aia kaangaanga n te mwane.

Irirakin te Burabeti

Ngke e a bane au mitinare, e kauringai te Tamnei bwa N na ira ana kauoua ni mwakoro n reirei Beretitenti Kimball ao n aki kawaeremwea te nako ni mare n te tembora. Te ririki are mai imwaina, a moanna ni babairea mwanangaia nakon te Salt Lake Tembora. Ibukina bwa a na nako n te maan ae teniua te namwakaina, I tataro ao I aki mamatam bwa N na kairaki nakon te kairake n ataeinaine ae tau are N nakona ni kairia nakon te tembora.

Tabeua te tai imwiina I nako ni kaea te waaki ni kakukurei n te Ekaretia n au taun iMatsumoto City. Ngke I mena ikekei I kaitibo ma Shiroko Momose, are e nakon te kuura ae rietata are I nako naba iai ngke I kaina te Ekaretia. E waekoa te Tamnei ni kamatoa bwa ngaia neieia are e a tia ni katauraoaki ibukiu.

E aki maan imwiin are I marooroo ma Shiroko ao I tuangna au rongorongo bwa e na mare ma ngai. E kakukureiai ngke e kariaia, ma e kamimiai n te bwai are e taekinna imwiina.

“I rangin ni kukurei n ataia ae Atuam bon Atuau,” e taku. “Ngke a katanoata te mwananga nakon te Salt Lake Tembora, I iangoia n ira te mwananga anne. I tataro n taai aika mwaiti bwa e na buokai te Uea ni kakaea temanna ae N na kona ni mare ma ngaia ikekei. Tao teuana te ririki n nako I ataia rinanon te Tamnei ngke I tataro bwa I riai n tatatingaiko ao are ko na tuangai am rongorongo ngkana ko oki man am mition.”

Anne bon te bwai ae ti rinanona n te maiu n tamnei ae tamaroa ibukira, ao e kakorakorai ara iango bwa ti na mare n te Salt Lake Tembora. E aki tau ara mwane ni kabwakai kantokara ibukin te mwananga, ma ti aki kariaia anne bwa e na kabwarai nanora. Ma ti ataia bwa ngkana ti onimakinate Uea ao ni kawakin Ana tua, E na buokira ni kakoroi bukin bwaai ake ti na bon aki kona ni kakoroi bukia.

Ti bubuti buokara mairoun Tamara are i Karawa n te tataro ao ni kabanea korakorara ni karikirakea ara kare-kemwane. Mwakuri aikanne, n ikitaki ma ana ibuobuoki n ana kataumwane raoraon temanna Shiroko, tia kona n

TE ONGOTAEGA—TE KAIRI AE AKI KONA NI BWAKA

“E a tia te Tama are i Karawa ae tangira ni katea kawaira ao ni kataurao te kairi ae aki kona ni bwaka—riki te ongotaeka. Atatai n te koaua ao kaeka nakon ara titiraki aika korakora a roko nakoira ngkana ti ongotaeka nakon ana tua te Atua.

Beretimenti Thomas S. Monson, “Te Ongotaeka e Uoti Kakabwaia,” *Riaona, Meei 2013, 89.*

raonia Aomata Aika Itiaki mai i Tiabaan ake a nakon Salt Lake Tembora.

E bon aki kona ni kabwarabwaraki aron te kimwareirei ae ti namakinna ngke ti kabaeaki ikekei bwa taanga aika akea tokia. Ti na bon aki kona ni mwaninga taekan te bwai are ti rinanona anne. Tera ae kamwaita kimwareireira bwa ti a tia ni ukoukoria nimaua te roro irouia ara bakatibu ao n tia ni katauraoi araia ibukin te mwakuri n te tembora. Ngke ti mena i Salt Lake City ti karaoi otenanti n onomwi ibukia bakatibu aikanne. Karaoakin otenanti aikanne e buokira n namakina kaniara ma ngaia. Ti ataia bwa a namakina te kimwareirei ibukin ara mwakuri.

Bon taanga ngaira aika boou aika akea arora, ma ti karaoi otenanti n te tembora bwa te bwai ae moan ni bwai, imwiina ti nakon te Laie Hawaii Tembora n tabetai ngkana e tau te mwane.

Kakabwaiaki man te Tembora

“Ti kainninoa te tembora irarikin bwaai riki tabeua,” e taku te Burabeti IotebwaTimiti.¹

N ana baire ni kamaiu te Atua, e kakawaki te tembora nakon kukureira ae akea tokina ibukina bwa ti karaoi nebonebo aika tabu ao otenanti ni kamaiu ikekei. E tuangira te Bible Dictionary bwa te tembora bon te tabo n nebonebo ae moan te tabu n te aonaaba ao bon “te tabo are e na kona n roko iai te Uea.”²

Ngkana ti karinei ara berita aika tabu n te tembora ao n nakon te tembora “ma naano aika nanorinano, inanon te itiaki, ao te karinerine, ao te etieti,”³ ti na namakina te Tamnei ae Raoiroi ao ni karekea riki te oota ae korakora ma te rabakau. Ngke ti kitana te tembora, ti na kitanna ma te kamanoaki ni mwaakan te Uea ma Arana iaora, Kimwareireina ni katobibira, ao Ana anera n tararuaira (taraa D&C 109:13, 22).

Ngke ti oki nako Tiabaan imwiin ara mare, e kakoroaki nanon ana berita te Uea inanon maiu ngke I kakaea au mwakuri ae bwanin taina.

E Kakoroi Nanon Ana Berita te Uea

I mwakuri n ae tii te itera n tai ngke e reke ara moan nati. Ti rangin ni kukurei, ma I ataia ae I aki kona ni boutoka ara utu ae rikirake n akea te mwakuri ae bwanin taina. Ti moanna n tataro ma te onnon ibukin ana ibuobuoki karawa.

Imwain are I moana au mition, I a kaman tangiria ni kan

mwakuri ma iokinibwai mai itinaniku. Ma ngkana ko na tangoaki man te kambwana n iokinibwai, e na riai te tia kani mwakuri n tia n reke ana beebea man te iuniwetiri ibukin kakoauakina. E tuai ni bane au reirei ao akea kakoauana, ma ngke ti tataro, ti namakinna bwa e na kakabwaiaira te Uea ao ni katauraoa te mwakuri ibuki.

I iangoia bwa N na karaoi ukeuke ni kamwakuri n tabeua kambwana n iokinibwai n aki tabe ma akean au rerei. A aki butimwaeai taian moan kambwana ake uoua, ma iai au atatai ae moan te anainano ngke I kororeta nakon te katenua ni kambwana.

Iai tii tabeman membwa n te Ekaretia aika kain Tiabaan n te tai anne, ao a mwaiti aomata aika a kaitara te Ekaretia. Ngke a intwaiunai teniman taan tei man te katenua ni kambwana ni kaobwai, a taraa au retiume ao a kunea bwa ngai kain Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira. A moanna n titirakini titiraki ibukin taekan te Ekaretia, ni bubuti rekeia aika bwarabwara raoi. E aki maan imwiin okiu man au mition, akea au kaangaanga n tataekina rongorongan Ana Ekaretia Iesu Kristo ae kaokaki.

Ibukin ae na nakon tii 40 te miniti, I taekina rongorongan te euangkerio ao ni kaota au kakoaua ni maiun Iesu Kristo, Kitanan te Koaua, Ana Moan ni Kaotioti Iotebwa

Timiti, Ana Boki Moomon, Manga Kaokan ana Ekaretia Iesu Kristo ae koaua, ao reirein te Ekaretia.

Akea temanna mairouia kain te intawiu ae a katokai ngke I taetae. Tabeua te bong imwiina te kambwana ni kaobwai e anganai te mwakuri n te boo ae moan te kamimi. Imwiina, ngke I titirakina au manatia bwa bukin tera ngkai a anaai, e kaeka, “N tain am itawiu I kakoaua ae ko mwakuri raoi, iai nanom ae koaua, ao ni karinerine, ao ngaia anne te aeka n aomata ae ti tangiria bwa e na mwakuri ibukin ara kambwana.”

I kakoaua bwa e a tia ni kakoroa nanon Ana berita te Uea. N tain au intawiu I namakina te mwaaka ao Tamnein te Uea ae mena iaou, aron are E berita nakoia naake a nakon te tempora ao ni karinei aia berita aika tabu n te tempora. I namakina naba Tamneina bwa e raonai ngke I mwakuri ma te kambwana, ike I kakabwaiaki ni karaoi ibuobuoki aika bongana aika mwaiti.

E A Roko te Tempora i Tiabaan

N te maungatabu ni kabuta i Tokyo n 1975, e katanoata Beretitenti Kimball katean te Tokyo Tiabaan Tempora. Aomata Aika Itiaki iaon Tiabaan, a rotaki n te kukurei ae korakora, ao n te tai ae waekoa a uboubo n tatakarua ni kaota kimwareireia ao aia kakaitau.

E taubobonga te Tokyo Japan Tempora n te 1980. N tain kaukan te tempora ao te taromauri ni kaukuki, a kakabwaiaki aomata Aika Itiaki ma atatai n tamnei aika tamaroa ao te kimwareirei ae korakora. A reitinako atatai aikanne imwiin katabuan te tempora ngke aomata Aika Itiaki a karekei aia otenanti n te tempora ao n tei n oneamwiia aia bakatibu ake a tia ni mate.

N te bong aei, e kania 45 te ririki imwiin au mare ma Shiroko, au iango n iri aia reirei burabeti e reitinako ni kakabwaiai maiura ao maiuia natira. Ti a tia ni katea te auti ae tamaroa n ana kawai te Uea—ae aanaki n ana euangkerio Iesu Kristo, n raonaki ma berita aika tabu n te tempora.

I kakoaua bwa ngkana ti tataro ibukin kairakira, n iriria burabeti aika maiu, ao ni karika te tempora bwa te moanibwai ni maiura, ao Tamara are i Karawa e na kairira ao ni kakabwaiaira. ■

BWAI AIKA A NA TARAAKI

1. *Aia Reirei Beretitenti n te Ekaretia: Joseph Smith* (2007), 416.

2. Bible Dictionary, “Temple.”

3. Spencer W. Kimball, man te tataro ni katabu n te Tokyo Japan Tempora, n *2013 Church Almanac* (2013), 297.

Flora ao Ngai

Rao Aika Katiteuanaki n Ana Mwakuri te Uea

Maing: Flora Amussen ao Ezra Taft Benson n aia ririki ni kairake. Atai: Flora ao Ezra ni kukurei ma natia aika onoman.

*Ngkai ti reiakina te boutoka, te reitaki
n tangira are e a tia Beretitenti Ezra Taft Benson
ni kukurei iai ma kainabana, Flora, ti karekea
te ota ae korakora riki n ana mwakuri.*

Iroun Aaron L. West

Ana Tabo ni Boreeti te Ekaretia

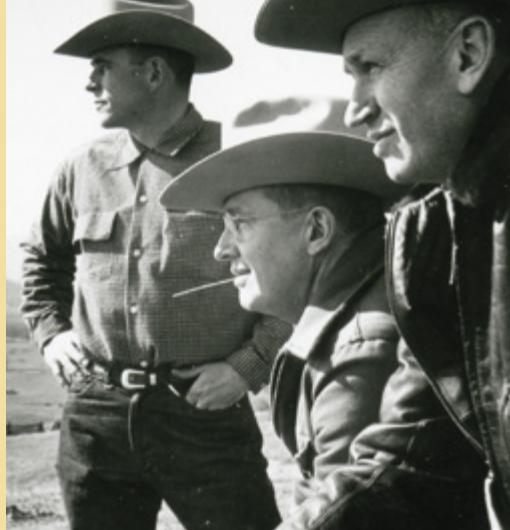
Ntabetai, ngkana ti kakauongo raoi, te kibu n taeka ae uarereke e kona ni mwaaka kanga te kabwarabwara. Anne bon te bwai ae riki n Nobembwa 11, 1985. E kangai te kibu “Ngai ao Flora.”

Beretitenti Ezra Taft Benson (1899–1994) e wareki taeka aikanne bwa kanga te rongorongo ni katauraoi imwaia taan kareke rongorongo n te bong anne ngke e kaokoroaki bwa te Beretitenti n Ana Ekaretia Iesu Kristo Ibukiia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira. Beretitenti Spencer W. Kimball (1895–1985) e mate onoua te bong imwaina, ni katuka Beretitenti Benson bwa te tinia Abotoro.

Beretitenti Benson ao kainabana, Flora, a tia n reitaki ngke a karekei ana taeka n rainanoanga Beretitenti Kimball, ao a “waekoa ni katorobubua” n tataro.¹ Ngkai, ni moan te barakarabe n te rongorongo are e na boretiaki ni kabuta te aonaaba, Beretitenti Benson e tekateka irarikin Flora. E taku: “Aio te bong are I aki kantani-ngaia. Kainabau, Flora, ao Ngai ti a tia n teimatoa n tataro mwaaka bwa e na kabwabwakaki ana bong Beretitenti Kimball n te aonaaba aei ao bwa e na karaoaki te kakai teuana ibukina (ni katamaroa maiuna ao ni kabwabwaka maiuna). Ngkai e a tia te Uea ni kaota Nanona (ni wetea Ezran Taft Benson bwa te beretitenti n te Ekaretia), ti na karaoa ara kabanea ni kona, iaan ana kairi ni kaetieti, ni kabiri-mwaka Ana mwakuri te Uea n te aonaaba.”²

Imwiin 59 te ririki ni mare, te mwakoro n taeka “Ngai ao Flora” e roko n aron ae kantaningaki nakon Beretitenti Benson. Ao ngke e taku, “ti na karaoa ara kabanea n tamara, iaan ana kaetieti, ni kabirimwaka ana mwakuri te Uea iaon te aba,” e aki kabongana te taeka *ngaira* ni kainetia nakoina ao Mataniwi ni Kabuta ake tabeman, e ngae ngke e na katiteuanaki mangaia. N te rongorongo aei, ana burabeti, tia mamata, tia kaotioti te Ekaretia e taekina te katiteuanaki ma kainabana n ana mwakuri te Uea.

Ni wareka tae-kana bwa e kanga maiun te tia ka-wakin man ni bita katein Ezra Taft Benson, taraa Aia Reirei Beretitenti n te Ekaretia: Ezra Taft Benson, iteraniba 2–5.

Man te maing mai ieta: Ezra Taft Benson ma taan kawakin man ake tabeman; Ezra, te kauoman man te maing, ma tinana ao natia; ana karo Ezra, George T. Benson ao Sarah Dunkley Benson.

Ao bukin tera ngkai tiaki teuanne? Ngaia ma Flora a tia ni katiteuanaki n ana mwakurit te Uea ibukin ae e kania onobwi te ririki. Ngkai a mwaiti kateia ni maiuia aika a bitaki inanon ririki aika mwaiti, e a tia aia reitaki n teimatoa n riki bwa reken korakorai ibukia ni kauoman.

Te ririki aei te reirei ibukiia aine n te Bootaki n Aine ao naake iai irouia te Nakoaibonga ae te Merekiteraka e raonaki ma te tai n reirei maioun Beretitenti Ezra Taft Benson. Ngkana ko reiakin ana reirei, ko na namakinna ae ko na aki rawa n reikina kateina. Te rongorongo aei e katauraoi tabeua aron tarakina ni maiuna ao n ana mwakuri, rinanon ana taratara kainabana, Flora Amussen Benson. Ni kabane mwakoro ao nambwan iteraniba n te boki aei a kaineti nakon *Teachings of Presidents of the Church: Ezra Taft Benson*.

"I Tangiria ni Mare ma te Tia Kawakin Man"

N tain te bwaka n te 1920, Ezra Taft Benson n ana ririki ae 21 e mwananga man aia tabo ni man ana utu i Whitney, Idaho, USA, nako Logan, Utah, ike e kabaea arana n te Utah Agricultural College (ngkai Utah State Juniwetiri). N te bong teuania ngke e mena

n te tabo n reierei ma raoraona tabeman, e katika ana iango temanna te ataeinaine. Imwiina e taku:

"Ti mena irarikin te kambwana ni karao miriki ngke te ataeinaine—ae botonaine ao n tikiraoi—e buti irarikira n ana kaa ae uarereke iaon kawaina nakon te kambwana ni karao miriki bwa e na karekea teutana ana miriki. Ngke a katei baia ataeinimwaane nakoina, e katea naba baina rikaaki. I taku, 'Antai te aine arei?' A taku 'Arei bon Flora Amussen.'

"I tuangia, 'Kam ataia, e tibwa reke irou te namakin bwa N na mare ma ngai'a.'"

A mimi raoraon Ezra n te katanoata aei. A taku, "E bon aki bootauneiei ma te ataeinimwaane ae te tia kawakin man." Ana kaeka? "Anne are e na rangin n anainano riki."³

E aki kona ni bure aia motikitaeka raoraon Ezra ibukin Flora Amussen. N ana ririki ni kairake neiei, e a tia n nora te bwai ae onoti irouia ataeinimwaane aika a mwakuri ma te tano. N te bong teuania ngke tinana, Barbara, e tuanga "ae aki kona ni karekea te kabanea n rietata n abanuea n akea te mare n te tiretio, E kaeka Flora, tao akea ana bure ma iai tabeua atatai n noorakin bwaai aika raba, 'Ngkanne I tangiria ni mare ma te mwaane ae aki kaubwai, ma e kaubwai n tamneina, n te aro bwa ti na kona ni karekea ae ti riai ni uaia ni karekea.' Imwiin tokina tabeua te tai e taku neiei, 'I tangiria ni mare ma te tia kawakin man.'⁴

Flora ao Ezra a kaitibo imwiina n 1920, n te tai ae waekoa ao a moanna ni kareke tangiria. Iroun Ezra Taft Benson, ao Flora e kunea te ataeinimwaane ae a tia ni kari-kirakea kaubwaina n tamnei ae rangin ni karinea. Ao n aron are e na kaman tia ni kantaningaia, wakaan korakorai tamneina e rin nako n te tabo ae nano inanon tanon ana tabo ni man ana utu.

Te Uaia ni Mwakuri ni Karimoa Moa Te Atua

N aron are ngke a moanna ni kinaia bon irouia Flora ao Ezra, a reiakinna bwa a na maenako ibukin ouua te ririki. Ezra e roko

weteana bwa e na beku n te British Mition. Ngai ao Flora a rangin n ingainga nanoia ibukin reken ana tai ni beku, ao a “taekina aron aia reitaki. A tangira aia iraorao bwa e na reitinako, ma a nora naba kainnanoan Ezra bwa e na riki bwa te mitinare ae kakonomaki. Imwain ae I nako, Ngai ao Flora ti baireia bwa ti na koro [reta] tii tetaina n te namwakaina,’ e taku teuuae. ‘Anne raoi te bwai ae ti karaoia.’”⁵

Ni karaoan te wewete ni mitinare n te kawai aei, a kamata bwa Ezra ae koaua e na reireiniia Aika Itiaki n ririki aika mwaiti imwiina: “Ngkana ti karimoa moa te Atua, ti ata te bwai ae kakawaki riki ao kakawakin bwaai ni kabane inanon maiura, ao ti ataia bwa bwaai aika a riai ni kanakoaki man maiura. Ara tangira ioun te Uea e na tararua ara tangira, tangiran ara tai, te bwai ae mamate nanora ae ti uaiakenna, ao karinanakin bwaai aika a kakawaki iroura.”⁶

Ngke e a kaan roko tokin ana mition Ezra, ngaia ma Flora a rangin n ingainga ni kan noriia i bon irouia. Ma Flora “e karaoa ae mwaiti riki nakon kantaningaan te tai ae waekoa ni kabanea ana tai ma ngaia. E bon rangin ni ingainga nanona ni koaua—nakon taai aika ana roko ao ana konabwai. . . . E kukurei n ana iango ae itiaki Ezra ni maeka n ana tabo ni man te utu i Whitney, Idaho. E ngae n anne, e namakinna bwa e na riai ni kabanea moa ana reirei.”⁷ N ana kekeiaki ni buokia ni karaoia, e raonna ni karimoa moa te Atua. E aki raka iaon teuuna te ririki imwiin okina man ana mitinare, e kakubanakoa n tuanga bwa e na nako ni mitinare ngaia. N reirei riki taekan ana iango, tarai iteraniba 10–11.

Te Taiman n Raba inanon te Tamaroa

A kabaeaki Flora ao Ezra n te Salt Lake Tembora n Tebetembwa 10, 1926. E ngae ngke raoiroin aron rikin Ezra ao ana tokankai n te reirei, “tabeman aomata a teimatoa n titiraki ibukin ana motinano Flora. A aki ata bukina bwa e aera te aomata ae nakoraoi, e

Ni wareki rongorongan ana mwakuri n ibuobuoki Ezra Taft Benson ngke e mitinare n ae bwanin taina, tarai iteraniba 9–10 ao 103–4 inanon te manuo. Ni wareka rongorongan ana mwakuri n ibuobuoki n te—Il Buaka n te Aonaaba Europe n ana tai ni burabeti, tarai iteraniba 17–21, 54–55, 69–70, 264, ao 268.

Ieta: Young Ezra Taft Benson, imwain karekean ana wewete n nako ni mitinare. Ieta ao te angatai: N tabena n Abotoro e ibuobuoki ni buokia aomata i Europe imwiin te Buaka n te Aonaaba II.

kaubwai, ao ni kinaaki e na tekateka ma te ataeinimwaane ae te tia kawakin man. Ma e teimatoa n taekinna bwa e tangiria ni mare ma te tia kawakin man. Ezra bon te aomata ae mwamwakuri, e iangoraoi ao e matotoa, e taku neiei. Ao, noria bwa, ‘E rangin n tangiraki irouia ana karo, ao I ataia ngkana e karineia, ao e na karineai naba. E kina bwa ‘te taiman ae raba inanon te tamaroa,’ ao e taku, ‘N na karaoi bwai ni kabane ni mwakau ni buokia bwa e na kinaaki ao namakina te raoiroi, tiaki ti inanon te kawa ae uarereke ma ibukin te aonaaba ae bwanin bwa a na ataia.’”⁸

Ma te taratara aei n ata ana konabwai kainabana, e kukurei Flora n nakon te tabo ae a kainnanoaki bwa a na nako iai ni kauraoi ibukiia natiai ao ni beku ibukin te Ekaretia, aia kaawa, ao abaia. Aio n tabetai e tangiria bwa e na maiuakina te maiu ae bebete riki nakon are e tataneiai iai, ma e kariaia te tai aei.

N aron te katooto teuuna, n aia tai ni mare, “te tai ni baka . . . bon ti te kabuki n te

Unimwaane Ezra Taft Benson e mwakuri bwa te tia koroboki ibukin te ununiki n te United States ibukin wanua te ririki ao e beku naba ngaia bwa te Abotoro. Ngkana ko kan warekia bwa e kanga ni kakoroi nanon tabena aikai, tarai iteraniba 21–25 ao 47–48.

Ieta: Beretitenti Benson ibuakoia aomata Aika Itiaki. Maing ao ieta: E mwakuri bwa te tia koroboki n te ununiki n te United States.

ingabong ibukiia utu ao raoraoia. Imwiin te kabuki n te ingabong, te taanga ae boou a waekoa n nako n aia kaa ae te Model T Ford turaki ibukin Ames, Iowa,” te tabo are e na karekea iai ana tikurii ae te mwatita Ezra n te ikanaomiti iaon te ununiki. “Inanon kawaia a kabanea wanua te tairiki n te oning ae raran. Ngke a roko i Ames, a kaboa te auti teuana ae uarereke n te kaembwati n te kuura n reirei. E uarereke te auti ni matu aei, ao ana utu Benson a tibwaua te tabo ae mwaawa ma taian kakarouti, ma e taekinna Ezra bwa ‘e na waekoa n taraaki bwa te auti ae uare-reke ae te kabanea ni kamwengaraoi ae akea aron kabotauana.”⁹

Ngke e a moanna n nakoraoi Ezra n (aroaron) maiuna, e a irekereke riki ma ana kan mwakuri n ibuobuoki itinanikun mweenngana. Aio are e a riki naba bwa te kawai ni katamaroa ibukin Flora. Ngkana e nako n tabetai e kekeiaki ma te tiku ni maroa ao te aki kukurei. Ma e tangiria n riki bwa te buuaine ao te tina, ao e tataekina te kakaitau ibukin raoiroin buuna ao ibukin ana tai nakon te utu. N reiakina riki aron aia mare

Flora ao Ezra ao aia kairiiri ni karo, tarai iteraniba 12–15.

Maiu aika Uoua a Bitaki n rokon Tareboon

N Turai 27, 1943, e a roko ana tarebon Flora mairoun kainabana. E mena i Salt Lake City, Utah, ni katauraoia bwa e nang oki man mwanangana ni bitineti ma natia te mwaane ae Reed. E mena ni mwengaia irarikin Washington, D.C., tao 2,000 te maire (3,200 kiromiita) raroana. Imwiin te mwana-naga n aki mamatu ni kaonaki ma te tataro ao rannimata, e tarebon ni kaotia nakoina bwa n te bong are imwaina e a tia ni weteaki bwa e na riki bwa te membwa n aia Kooram Abotoro ake Tengaun ma Uoman.

E aki kakubanako te rongorongo aei iroun Flora. Iai “ana namakin ae korakora bwa te bwai ae rangin ni kakawaki e na riki ni mwananganan [kainabana].”¹⁰ E kaotia neiei onimakinan Ezra, ao iai mwiin ana taeka ni karau nano irouna. Imwiina e taku: “E karaunano te taetae nakoina. E aki toki ni kaota te onimaki ae batu nakoui nakon riki are bon mai irou.”¹¹

E ngae ngke iai onimakinan kainaban Flora irouna, e ataia e aki kona ni kakoroa nanon ana wewete n tii ngaia—e kainnanao te boutoka mairouia ana utu ao te korakora mai karawa. N te maungatabu ni kabuta te-uana, te rongorongo ae wirikirikiaki e kaota ana tangira Flora ibukin kainabana ao ana atatai iaon onimakinan te Uea (tarai iteraniba 48–49).

Flora e karekea riki te maiu ae bitaki n rokon te tareboon mairoun kainabana n Nobembwa 24, 1952. N te tai aei e kawara aanon Washington, D.C., ao e mena ngaia ni mwengaia i Salt Lake City. Dwight D. Eisenhower, are e na moana ana mwakuri bwa te beretitenti n te United States, e a tibwa tia n tuanga Unimwaane Benson bwa e na riki bwa ana tia koroboki n te ununiki, te mwakuri ae rieta are e na tangira te mwakuri ae korakora ao te tai ae batu.

Unimwaane Benson e butimwaea te mwakuri, ngke e tia n tuangaki bwa e na butimwaiia mairoun ana Beretitenti te Ekaretia, David O. McKay (1873–1970).

Ngke Unimwaane Benson e tuanga Flora bwa e a tia Beretitenti-Elect Eisenhower n anganna te mwakuri ao e a tia ni butimwaiia, e kaeka, “I ataia bwa e na karaoia. Ao I ataia ae na butimwaiia.” E ataia bwa e na kaangaanga iroun te utu ma e reitia, “E taraa n ae bon ana kantaninga te Atua.”¹²

Unimwaane Benson e mwakuri bwa te tia koroboki n te ununiki inanon wanua te ririki. N te tai anne, e tauraoi te utu ni kaitara ma taai n raurenako, ao Unimwaane Benson e tabeakin kabuakaka ao kamoamoaki ake e airi n tabetai n te mwakuri ma te botanaomata. A karekea te tai ae mwaiti ana utu Benson. N aron te katoto, Unimwaane Benson n te taina e kaira Flora ao natia aine aika Beverly ao Bonnie n te mwanganaga ae aua te wiiki are e mwakuri ni karekea te reitaki ma taan iokinibwai ma aba aika 12 aika kakaokoro (tarai iteraniba 181–82). Te kakao mairoun te tia kareke rongorongo are e kairia nakon te atatai ni mitinare ae onoti ibukin te utu (taraa iteraniba 24).

Bwai Ni Mwakuri Ni Bain te Uea A Ti Tebo

N aroia Beretitenti n te Ekaretia ni kabane, e a kaman katabuaki Ezra Taft Benson ibukin nakoana. Ma e aki kona ni kakoroa nanon te nakoa anne ke ni beku ma te korakora anne ni bon tii ngaia. Ni koauana akea te aomata riki temanna ae e a tia n anaa nanona nakon are e karaoia

Flora. N te Ekaretia ao n aia utu, a uaia ni beku bwa bwaa ni mwakuri ni bain te Uea.

N aron are ngke a uaia ni katorobubua Beretitenti ao Titita Benson ngke a ataia bwa e na tararua te Ekaretia, a uaia ni mwakuri ni “wakina nako te mwakuri n te ao-naaba.”¹³ Ngkai iai ana kantaninga neiei ngke te kairake n ataei ngaia, a karekea te bwai ae a uaia n—tangiria.¹⁴

Man te tabo n taetae, Beretitenti Benson e kaumakia aomata Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira bwa a na kaona te aonaaba ao mai-ua ma Ana Boki Moomon (tarai mwakoro 9–10). N ni mweengaia, Flora e wareka Ana Boki Moomon nakoina ni katoabong, ao imwiina a maroroakina te bwai are a tia ni warekia.¹⁵ Man te tabo n taetae, Beretitenti Benson e kaungaia Aika Itiaki bwa a na teimatoa ni beku ao n taromauri n te tembora

(taraa mwakoro 13). A uaia, Flora ao Ezra Benson n nakon te tembora ni katoa ingabongin te Kanimabong ngkana a uaia ni kona ni karaoia.¹⁶ Man te tabo n taetae, e kauring Beretitenti Benson iaon te bure ni kamoamoia ao te “kamoamoaki n te aonaaba.”¹⁷ Ma e ngae ngke e a tia Flora n tokanikai ni buoka “te aonaaba ae bwanin bwa a na kina,”¹⁸ a bane ni kukurei, ni kabane, ma te karaurau ni “kamoamoaki i karawa.”¹⁹

Beretitenti Ezra Taft Benson e anga tebubua kabwarabwara ngke ngaia te Abotoro ao te Beretitenti n te Ekaretia. E kaangaanga iangoan taian kabwarabwara aikanne n akean ana kairoro taeka ni kabwarabwara ake teniua are e anga n Nobembwa 11, 1985: “Ngai ao Flora.” ■

BWAI AIKA A NA TARAKI

1. Sheri L. Dew, *Ezra Taft Benson: A Biography* (1987), 479.
2. Ezra Taft Benson, in Don L. Searle, “Beretitenti Ezra Taft Benson Ordained Thirteenth Beretitenti of the Church,” *Ensign*, Ritembwa 1985, 5.
3. *Aia Reirei Beretitenti n te Ekaretia: Ezra Taft Benson* (2014), 7–8.
4. Dew, *Ezra Taft Benson*, 74–75.
5. *Ana Reirei: Ezra Taft Benson*, 8.
6. *Ana Reirei: Ezra Taft Benson*, 40.
7. *Ana Reirei: Ezra Taft Benson*, 10.
8. *Ana Reirei: Ezra Taft Benson*, 11–12.
9. *Ana Reirei: Ezra Taft Benson*, 12.
10. Dew, *Ezra Taft Benson*, 176.
11. Ezra Taft Benson, n *Ana Reirei: Ezra Taft Benson*, 16.
12. Flora Amussen Benson, n *Ana Reirei: Ezra Taft Benson*, 23.
13. Ezra Taft Benson, i Searle, “President Ezra
14. Tara Flora Amussen Benson, i Dew, *Ezra Taft Benson*, 74–75.
15. Tara Derin Head Rodriguez, “Flora Amussen Benson: Handmaiden of the Lord, Helpmeet of a Prophet, Mother in Zion,” *Ensign*, Maati 1987, 20.
16. Tara Dew, *Ezra Taft Benson*, 511.
17. *Ana Reirei: Ezra Taft Benson*, 229.
18. *Ana Reirei: Ezra Taft Benson*, 11–12.
19. *Ana Reirei: Ezra Taft Benson*, 229.

TE MWAKURI N IBUOBUOKI ARE E ANGANAKI IMWIINA

Nau moan ririki n te reirei ae rie-tata, N na nako n tainako ma raou n reirei ni kawara tarin tinan taman tarin tamana are aki toki n aranna bwa Uncle Joe. E maeka n ti ngaia ao e botu, ngaia ae ti kataia ni kakawaria n tainako n aron ae ti kona. N ara tai ni kawaria ao e na karakin nakoira rongorongona ngke e mena i Mexico inanon taun tabeua irarikin tian Mexico ao te United States i Arizona, n raonaki ma Nogales.

Unkle Joe e maeka n tingaia ao e botu. Ngaia ae ti kataia ni kakawaria ngai ma kaain au ru n tainako n aron ae ti kona.

Ngke e oki teutana te tai nakon mweengana kain au ruu, I namakinna ae N na riai ni kateimatoa kawarakin Uncle Joe. E riki bwa raoraou ae I rangin ni kaan ma ngaia, ao I kawaria ni karokoa e mate teuana ma te iterana te ririki imwiina. I nanokawaki ni buan raoraou ma I kakaitau ibukin te tai ae kakawaki ae I a tia ni kabanea ma ngaia.

Tebwina te ririki imwiin maten Uncle Joe, I wareware inanon ana

tieno tinan tinan tinau te unaine. Te tieno e taekina kainabana are e kitanna n akea te mwane ae katiku, tabena ni kabwaka \$30 ibukin tangoan te auti, ruaman ataei aika e na kamwarakeia.

Imwiina e koroia: "I Bisbee [Arizona] aomata a rangin n raoiroi nakoira. E ngae ngke ti maeka itinanikun te taun i maiakin Bisbee, a uotira ni kaokiira nakon mweengara [man te taromauri]. Te Tari Joseph

I KONA NI KAOTIA?

Kleinman, are e maeka i Mexico, e aki toki ni uotira nakon mwengara n te tai ae mwaiti, ao tiaki ti anne, ma [ana utu] a uotira ni kabane bwa ti na amwarake ma ngaia. A kamwarakeira ma te rabbiti ae baniaki n raonaki ma aekan amwarake riki tabeua, are ti rangin ni kukurei iai. A mwaing nako Nogales . . . ao a katikuira ma aia rabbiti, aika mainaina man tikiraoi, ngaia anne are ti kona ni kang.”

Ngke I wareka te koroboki aei, I kunea bwa Joseph Kleinman are e a tia ni buoka tinan tinan tibu te unaine bon Uncle Joe! I namakina ana wirikiriki te Tamnei are I a tia ni kaungaki bwa N na reitanako kawarakin Uncle Joe bwa kanga te kakaitau ae uarereke ibukin te akoi are e a tia ni karaoia nakon tibutoru te unaine ao ana utu.

I rangin ni mimi n riki bwa mwakoron te karaki n tangira ao te ibuobuoki are e a tia ni karaoaki bwa te kakaitau (ibukin te tangira ao te ibuobuoki). I ataia bwa e atai aia kaangaanga natina te Uea. Ngkana ti kakauongo nakon ana wirikiriki te Tamnei ae Raoiroi, ti kona ni kakabwaihai maiuia tabeman ao ni kakabwaihai imwiina. ■

Krisi Church Summers, Utah, USA

Ngke I tekateka ni kaitaraia kain te beretitentii n te titeiki, e moanna ni bukibuki buroou. I namakina te nako n nano ngkai e a tia te kiraaka n te titeiki n tareboniai ni kabaea au tai (ni kaitibo ma kain te beretitentii n te titeiki). *A na ataia kain te titeiki beritenti ae I aki tau ni beku?*

I a tia n ingoia bwa tabeua buure a na bebete riki kaetakiia imatan te Atua nakon ae ko na kaoti ikai iaon te aba, n iangoia bwa e na babakanikawai ni kaoti bwaai aika e na uoti karawawata ke te aki mweraoi nakon kainabau. E raoiroi riki ae N na tokanikai iaoia ao ni maeka ma te kaangaanga anne. Tii te kaangaanga bwa I aki kona n tokanikai iaoia n tii ngai.

I tekateka ikekei ngke te kauntira n te beretitentii n te titeiki e kanakoa te wewete. E titiraki, “Tariu, ko butimwaea te wewete aei?” I tangiria n takarua te reke, “Eng!” Irarikina, n aki iango, I ongo au taeka ae kangai, “I aki kona; I tangiria ni kaitiaki tabeua au bure.”

I kaonaki ma te ingainga n nano ao te kamaiuaki ngke I kaota aron rikin te bure. E titirakinai ngkana I a tia n taetae ma au bitiobi. “I tuai.” Kainabau? “I tuai.” E kamauri ma ngai, e matangare, ao e tuangai bwa e rangin ni kamoamoai ibukin kaitakina, ao e tuangai bwa N na taetae ma au bitiobi ao kainabau.

I kariaia, ao I tuanga moa kainabau—e kakea maku ae moan te korakora. E teimatoa n tangirai! Eng, e bon un, ma ti riai ni kaitiaki bwaai tabeua, ma e tangirai ao e kaungaai bwa N na kawara te bitiobi.

Ngke I nako ni kawara te bitiobi,

e waekoa ni butimwaeai nakon ana aobiti. Ma te kaangaanga, I kataia ni kabwarabwara bwa bukin tera ngkai I kawaria. Imwiin karabakin au bure n te tai ae maan, I aki ataia bwa N na kanga ni kabwarabwara au bure nakolina. E kaungaai ma te tangira bwa N na kona ni kaoti au kairua ni kabane. I kabwarabwara aron rikin au bure ao n tuanga bwa e na anganai au tai ni koroi ni kabane au bure. E waekoa ni kariaia.

I teimatoa n tuai kaoti ni kabane au bure, ma I namakina te rawawata ae korakora ae tabekaki nako mai iaou. I namakina naba te kantaninga ae N na kainaomataki, n tokina, man te rawawata aei.

I kabanei wiiki ake imwiina n tataro, wareki booki aika tabu, ao ni koroi mwiin au bure ni kaoti nakon te bitiobi ao Tamau are i Karawa. Te moan I uota mwiin au bure nakon te Tama are i Karawa, ma te nano ae uruaki ao te tamnei ae raraoma, ni kaotia nakolina bwa I kabwara au bure ao ni kani karaoa te bitaki ae koaua. I karrekeea au tai riki ma te bitiobi n tibwauai au bure ni kabane. E aki urarake, n takarua, ke ni kankooai; irarikina, e koonai. E kaota ana tangira ao ana tangira te Uea, ma n tuangai bwa I a mena ngkai ni kawain te rairannano ni koaua. I ataia bwa e koaua.

Kaotakin au bure, are e a tia n riki bwa makuu ae moan te korakora, e riki bwa teuana te kabanea n atatai ae moan te tamaroa ni maiu. Bon te moan kawai ibukiu n ataakin raoi koauan te bwaintangira ao mwakan ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo. ■

Te Ara e tauaki

TI IRA TE KAWAI

Nau kabanea n tabo n au mition, ti mwakuri ngai ma toau inanon uoua kaawa aika a mena inanon kawan São Paulo, Brazil. Imarenan kaawa aika uoua aikai iai te kawai ae uarereke rinanon te buakonikai ae ti tuai man totoua bukina bwa ti taku bwa e kakamaku ao n taraa n ae a na bon akea te aomata ae ti na kona ni kaitibo ma ngaia ikekei.

N te tawanou teuana ngke ti a kaan roko n te kawai ae uarereke, e kauri ngai te Tamnei ae Raoiroi, n tuangai bwa ti riai n rin inanon te buakonikai. I taraa Unimwaane Andrade ao n tua ngngá ibukin te namakin ae I a tibwa tia ni karekea. E tuangai e namakina naba te aeka n namakin anne.

E aki maan imwiin are ti a tia n toua te kawai ae tiaki tataneiai mangaia, ti noora te aine n nakonako nakoira. E irariki te kawai, ao ngke ti a rirarikina, ti kunea bwa e tang.

Ngke e tararake, e kaoira bwa ti na iria nakon ana auti, ike ti kaitibo iai ma kainabana. N te tai ae waekoa ti moanna n reireiniia taanga aika tauraoi ni kan ongora te euangkerio. Imwiin tabeua te wiiki ti kaoia bwa ana bwabetitoaki. Ti rangin ni mimi ngke a bon tauraoi naba ngke-kei ni kariaia ibukina bwa e a tia ni koro teuana te ririki ma imwiin ana kabanea ni bwabetito te uoote. Ti kakaitau bwa ti a tia ni karaoa nanon te wirikiriki bwa ti na rin n te kawai n te bong arei.

Te tai ae uarereke imwain aia bwabetito, ao, te buaine e tangiria n taetae nakoira. E taekinna bwa inanon ririki aika mwaiti e a tia ni karekea te mi anne n te tai ae maan. Ni miina ao e kunea bwa e tataninga i nukan São Paulo. Te mwaane

ae a kara riki nakoina e kawaria ao e taekinna bwa uoman ataeini-mwaane a na roko ni bita maiuna. E na noria ngkanne uoman ataeini-mwaane aika a nakoina, ma e toki n tainako miina ikanne.

Te bong teuana tabeua te wiiki imwaina, e taea aon te timanti inanon ana auti ngke e tuangaki n te bwanaa bwa a roko ataeini-mwaane aika uoman ao e kainnanoaki n te tai naba anne bwa e na nakon te kawai ae uarereke, ike ti moan n noria iai. N aki ataia bwa tera te wirikiriki anne ma e tangiria n ata te kaeka nakon miina, e katuka ana buruum ao e nakonako nakon te kawai.

Inanon kawaina, e roko tamnein miina n ana iango ae kanga ti tebo

ma e matakua n te tamnei are n tokina e noori ubuia ataeini-mwaane ake uoman. E noria naba bwa a bane ni bwain taeki aika roro ma araia iaoia. Tabeua te tai imwiina, e taku, Unimwaane Andrade ao Ngai ti kaoti imatana inanon te kawai. E rootaki n te kukurei, ao e tang.

N te bong aei, n uringa te atatai ae tabu anne, I namakina te Tamnei ao n noria riki n au iango rannimata aika bwaro man matan te titita arei are e butimwaea te euangkerio. Ma te kakaitau ae korakora, ngai ao toau e reke iroura te namakin ao te unganano n ira te kawai are e tangiria te Uea bwa ti na toua n te bong anne. ■

Rut de Oliveira Marcolino,
Rio Grande do Norte, Brazil

Eaki maan imwiin are ti a tia n toua te kawai ae tiaki tataneiai mangaia, ti noora te unaue n nakonako nakoira ma ti kunea bwa e tang.

KO TANGIRI TABEUA UEE?

Teuana te bong imwiin te kaibibiti ae matoatoa n aia tiekition ataei n te onaoraki, I kua ao ni kakai un. Ngke I nakon ana taibora te tikiuriti, I noori tabeua uee aika tikiraoi. Ngke I kamoamoai tikiraoia ao boiararaia nakon te aomata are iaon te taibora, e tuangai bwa I kona n anai.

I rangin ni kukurei! I taku n au iango bwa e tangirai te Tama are i Karawa bwa N na anai uee ni kanakoraoa au bong.

Ngke I nakonako nako tinanikun te onaoraki, I kunea bwa I nakonako ibukin te aine ma ana kaintekateka ae kokokaki. I moanna n aki kona n tataninga ma n tokina ao I a kona n rirarikina ngke ti a otinako man te auti. Ngke I rirarikina, e tabeka atuna ao e taku, "O, ai tikiraoira uee aikanne." I karabwa ao ni kawaeko nakon kainabau, are e tataninga n ara ka. E ingainga nanou ni kan kaoti nakoina au uee.

N te tai ae waekoa I namakina te Tamnei ae Raioroi n tuangai bwa e kainnanao riki te uee te aine nakoiu. I aki kukurei n anganna, ma I ira te wirikiriki. Ngke I titirakinna bwa e tangiri, au kantaninga bwa e na atonga iaki.

"O, eng!" e kaeka. "I tangiri. A rangin n tikiraoi."

I anganna, ma ngke I rairaki bwa N nang nako, e a moanna n tang. Ngke I titirakinna ngkana iai ana kaangaanga, e tuangai bwa e a tia ni mate kainabana tabeua te ririki n nako ao e a raka iaon teuana te ririki ao a tuai man kawaria natina. E taekinna bwa e a tia n tang nakon te Atua bwa e na kaota nakoina kanikinaean Ana tangira. ■

"Bon ngkoe te anera ae ko

kanakomaiakaki mairoun te Atua n anganai uee aika mamaten nanou," e taku. "Ngkai I ataia bwa E tangirai."

E uruaki nanou. I a tia n rangin n tauti. Te aine aei e tangira te taeka ae tangira, ao I aki tangiria n tae-tae nakoina. Bon ti ngai te anera. Ngke ti a maenako, I moanna naba n tang.

Ngke I a roko n te kaa, e titiraki kainabau bwa tera ae riki ao bukin tera I a tia n anganako au uee. E taraa n aki ota n te bwai ae riki ma imwiina e rau nanona ngke I karaki nakoina.

"I kanakoi nakoiuee n te bong aei. I namakinna bwa ko kainnanoi," e taku. "I raraoma bwa ko a tia n anganako. Ngkana tiaki aikanne uee aika I kanakoi nakoiuee ake I ootan ibukim?"

E kunea bwa te titoa n uee e mwani-nnga n nikiri taian rooti, ngaia ae ti a buti nakon te titoa. E otinako kainabau ao e aki maan ngke e a oki ma bwariko ni uee aika tikiraoi.

I aki kona n taotaona nanou ngaia ae I a manga tang riki. E a tia Tamau are i Karawa n tuangai bwa N anganako uee aikanne, n ataia bwa iai bwaai aika tamaroa riki aika a tataninga ibukiu ao Natina ae maroa e tangira te kauring naba ibukin Ana tangira. ■

Cindy Almaraz Anthony, Utah, USA

I namakina te Tamnei ae
Raioroi ni waekoa n tuangai
bwa te aine e kainnanoi uee
riki nakoiu.

REIREI NIKOTAKI N TAAINAKO

Kauntira n Utu Ibukiia Taanga

Iroun Nichole Eck

Kauntira n te Ekaretia a ira te bannna mai ieta n aroia ni kabane, man te Kauntira n te Moan Beretitentii ao te Kooram n Abotoro ake Tengaun ma Uoman nakoia titeiki, uoote, mwaanga, kooram, ao

kauntira ni kairiiri ake tabeua. “Ana reirei te Ekaretia ae rangin ni bebete,” e taku Beretitenti Spencer W. Kimball (1895–1985), bon kauntira nutu.¹

Unimwaane M. Russell Ballard man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman e a tia n reirei bwa “kauntiran te utu bon te maroro ibukin te reitaki ae nakoraoi ae riai ni karaoaki.”² A bon kakawaki, e kabwarabwara, te tai n “taetae ibukin kainanon te utu ao kainnanoia kain te utu n tatabemaniai nako, . . . katoiki kaangaanga, karaoi iango n te utu, [ao] bairei waaki ni kakukurei ao kouru n te utu ni katoa bong ao n te tai ae maan.”³

Ngkana ko tuai ni karaoa kauntiran te utu, ko kona ni wakinna n te bong aei. Ngkana iai am ataei aika a maeka ma ngkoe, ko kona ni kariniia. E ngae n anne, e kakawaki naba bwa buumwaane ao buuaine a karaoi

kauntiran te utu ae kaokoro are a kona iai ni maroroakin kaangaanga n te utu ao ana kaangaanga temanna ma temanna n ae onoti.

Aikai tabeua reirei ao iango aika riai aika ko kona ni kabonganai na-kon am kauntira n utu imarenan te bumwaane ao te buaine.

Moanna ma te Tataro

“Ngkana e uruaki ara reitaki ma Tamara are i Karawa, te reitaki imarenaia taanga a uruaki naba.”⁴

E kona te Uea n riki bwa te tia iriri inanon am mare ae rangin ni kakawaki. N am tataro, ko kona ni kaitaua te Tama are i Karawa ibukin am kakabwaia aika mwaiti, n raonaki ma kainabam, ao n titiraki ibukin Tamneina n rin n ami maroro. E kona Tamneina ni kaira am maroro ao n ibuobuoki ni karekei namakin aika tamaroa ao te reitaki ae tamaroa.

**A kaitara taanga
ma kaangaanga
ao iango aika
mwaiti. Reirei
ibukin kauntiran
te utu aika onoua
aikai a kona n
ibuobuoki.**

Babaire ni Kabane

"E riai ni karekeaki aia boraraoi kaain te kauntira, rinanon te tataro ao te maroro, ni karekea te katiteuanaki anne are e kainnanoa ana ibuobuoki te Uea."⁵

Ngkoe ma kainabam kam riai ni karaoi iango aika kakawaki, n aron ae ko na butimwaia ke ko na aki butimwaea te mwakuri are ko anganaki, te reirei ra ae ko na nako iai, n ningai ae ko na karekeia iai natim, ke ko na kanga ni tibwai mwakuri n te mweenga. A kona bumwaane ao

buaine n iangoi katokan kaangaanga ao ni maroroakin. Kakauongo ma te nanorinano nakon ana iango kainabam. Aio e kona ni buokiko n ota n te iango riki teuana ao e na kauringa kainabam bwa ko kabongana ana iango teuanne ke neienne.

Inanon ara kauntira n utu, ti riai ni karekei ara iango aika kakawaki “man te boraraoi mai ieta, tiaki n te anainano.”⁶ Kam aki kona ni kakoroa nanon te katiteuanaki aei iaon kaangaanga ni kabane n te tai ae waekoa. E kona ni kabanei tabeua

kauntira ao te tataro ae nako man te nano—aomata n tatabemaniia nako ao ma kainabam—ni boraoi iaon te iango. Ma “ngkana ko kaotia n te kauitia n aron are ko kantaingaki bwa ko na karaoia, te Atua e na anganiko katokan te kaangaanga are e taoniko.”⁷

E na rangin n ibuobuoki naba ngkana ko iangoa atuun te bwai ae na maroroakinaki ibukin te kauntira n utu imwain taina. Aio are e na anganiko am tai n iangoa te bwai ae na maroroakinaki bwa ko aonga ngkoe ma kainabam n namakina te tauraoi riki n taekin am iango.

Taubwia Arom

"Ao ko aera ngkai ko tarataraa te aneke ane inanoni matan tarim, ao ko aki nora te oka ane i nanoni matam?" (Mataio 7:3).

Iai mwakam ni bita tii temanna te aomata: boni ngkoe. E na kona n anaki nanom ni kabongana te kauntira n utu ni kaoti ana kairua kainabam. Irarikina, nakon kauntira aikai ma te nano ni katamaroa arom. Titirakina kainabam ngkana iai te bwai ae kaangaanga ke ni kararaoma are teuanne ke neienne e noria n am taeka ke ni kateim. Katei kouru

ibukin rikirakem i bon iroum ao titiraki ibukin ana ibuobuoki kainabam n am kekeiaki ni karaoa te bitaki. Boutoka kainabam n ana kouru are e tangiria teuanne ke neienne ni karaoia.

Maroroakina taekan te Bwai ae Matoatoa

*"Utu n tatabeua nako iai aia kaangaanga ao kakaewenakoia. Ma utu aika a nakoraoi a kataia ni botaki ni mwakuri nakon baika a na taoba-raaki irarikin karekean te aki boraoi n iango ao te kakauntaeka."*⁸

Maare aika matoatoa a kateaki bwa a na kona n tokanikai iaon kaangaanga, tiaki man kakeakia ke totokoakia. E na iai taai ngkana a riki kaangaanga aika matoatoa ake a kainnanoi maroroakinaia. Ko kona ni korakai ni mwakuri rinanon kaangaanga n te bure ao te rairannano ke kaangaanga n te mwane, ibukin te katooto, ma te reitaki ae itiaki man ni kokoaua n te kauntira n utu e kona ni buokia ni kabebetei naano aika

matoatoa. E kona n riki te kauntira n utu bwa te bootaki ae riai ao ni kamwengaraoi ni uotirake tabeaianga ke ni bubuti ibukin te buoka.

Kabanei korakorami iaon aron reken katokan te kaangaanga ao totokoa te kakauntaeka ke te titiribure. Bwaina te nanorinano. Tibwaua am tangira ibukin kainabam ao kauringi ngkami ae kam bane ni mwakuri ibukin karekean, te mare ae akea tokina ao te utu ae kakukurei.

Kateimatoa Raoiroina

*Ngkana ko teweaa te kauntira n utu ti "n taai ni kaangaanga . . . ao n aki kinai . . . bwaai aika a korobukiia ke ni kamoamoakia [kaain am utu] ao ni kaota am tangira nakoia, ngkanna e na reiakinaki ni makui kauntira n utu."*⁹

Tiaki ni kabane bowi n te kauntira n utu aika a kainnanoi bwa a na kabanea aia tai iaon kaangaanga ke iango. Ko kona ni karekei taai n tibwauai bwaai aika raoiroi ibukin kainabam ke n

tibwauai kakabwaia ni maium. Ko kona ni katekeraoa ana konabawai temanna ma temanna, maroroakin kawai ni kakorakora am mare ao am utu n te maiu n tamnei, uaia ni katei kouru, ke kaota am kakaitau ibukin korakoran kainabam ke ana mwakuri n ibuobuoki. Kabonganai kauntira n utu ni "karekei katei n reitaki ao katei ibukin te iwawaki are . . . ko kona [ngkoe ma kainabam] ngkana a riki kaangaanga aika aki korakora ma ni matoatoa."¹⁰

Teimatoa

*"Ti a karaoa te kabanea n tamaroa ae ti kona ao ni kataia ni katamaroa ni katoabong. Ngkana a kaoti ara aki kororaoi, ti kona ni kekeiaki ni kaeti. Ti kona ni kakabwarabure riki n ara kairua i bon iroura ao ibuakoia aika ti tangiria."*¹¹

Kabaneana, uringnga bwa onean mwiin katei n reitaki aika buakaka ma banna aika tamaroa e anaa te tai ao te taneiai. Am moan ni kauntira n utu e kona n

taraa n aki nakoraoi ke ni kakamaku, ma ngkana ko nanorinano ni kekeiaki n reitaki n tatabemani ngkami nako ao ni kaira te Uea n ami iango, ao kam na ota riki n aron kakabwaia n te kauntira n utu.

Ana kantaninga te Uea ibukira bwa ti na karekea te rau inanon mweengara ao n ara reitaki. E buo-kiira n te bwai ae ti kabwaka iai ao ni kakabwaiai ara mwakuri. Ma Ana ibuobuoki, ti kona ni karikirakea, “te tabo ni karinerine, n atai, ao ni boraoi”¹² are e na karika mweengara, n aron ana berita Beretitenti Thomas S. Monson, “tabeua mai i karawa ao ikai iaon te aba.”¹³ ■

E maeka te tia korokaraki i Utah, USA.

BWAII AIKA A NA TARAARI

1. *Aia Retrei Beretitenti n te Ekaretia: Spencer W. Kimball* (2006), 211.
2. M. Russell Ballard, *Counseling with Our Councils: Learning to Minister Together in*

3. M. Russell Ballard, “Kauntira n Utu: Te Maroro ma Unimwaane ao Titita Ballard,” *Liahona*, Tuun 2003, 14.
4. M. Russell Ballard, “Kauntira n Utu,” *Liahona*, 17.
5. Ronald E. Poelman, “Kauntira n te Nakaoanibonga: Te Kiing nakon Kaitaraan Kainnano n te Maiu n rabwata ao n Tamnei,” *Ensign*, Meei 1980, 91.
6. Ronald E. Poelman, “Kauntira n te Nakaoanibonga,” 91.
7. Stephen L Richards, inanon te Ribooti n te Maungatabu, Okitobwa 1953, 86.
8. Ezra Taft Benson, “Kauntira nakoa Aika Itiaki,” *Ensign*, Meei 1984, 6.
9. *Ngkana Ko A Rairaki, Manga, Kakorakoraia Tarim* (Kairan am reirei n te Nakaoanibonga ae te Merekiteraka, 1974), 168.
10. “Kauntira n te Utu: Te Banna Mai i Karawa,” *Irirai: Oin Kairan Am Reirei n te Bootaki n Aine* (1989), 171.
11. Russell M. Nelson “Perfection Pending,” *Ensign*, Nobembwa 1995, 88.
12. “Bootaki ni Mwakuri inanon te Kauntira n Utu,” *Ensign*, Beberuare 1985, 31.
13. Thomas S. Monson, “Hallmarks of a Happy Home,” *Ensign*, Nobembwa 1988, 69.

TERA AE TI TAEKINNA?

Ngkana ko aki ataia bwa tera ae kona taekinna inanon te kauntira n utu, iangoi titiraki n aron aikai:

- Ti na kanga n tibwa te mwakuri n te aro bwa a na kona membwa n tibwauai mwakuri inanon mweenga ao n namakina ae raoiroi n te bwai ae karaoia teuanne ke neienne?
- Baikara kareke rongorongo ae ti na kariaia n te auti?
- Baika konabwai aika boou aika ti kona n reiakin n te utu?
- Tera ae ti kona ni karaoia n te utu ni katoka te uneaki?
- Baika waaki ni kakukurei aika a na kaungaira ni kawakina tabun te bong ae te Tabati?
- Ti na kanga ni kona ni katauraoira ibukin taai ni kaangaanga?
- Ti na kanga n rangin ni katabeaki riki ma ara botanaomata?
- Baikara katei aika boou aika ti kona ni waakin moa ma ara utu?
- Ti na kanga n nakoraoi riki n tararuakin ara mwane?
- Tera ae ti kona ni karaoia ni kakorakora ara mare n te maiu n tamnei?

Te Ninikoria

Iroun Christian Hägglund

Ngke I oki nakon mweengau i Sweden imwiin au mition, e reke au kaangaanga n te tai ae maan ma te mwaneka are imwiina inanon maiu—te mare n te tembora. E a manga kamatoa te Tamnei bwa I kainnanoia bwa N na moana au utu n ni karikai bwa te aomata ae I riai n riki nako iai. I kabanea au iango ae korakora iaon ae e na kanga n riki aei bwa te kabanea ni kakawaki n iango inanon maiu, bwa e ngae ngke I namakinna bwa I a tia ni karekea toau n te maiu are akea tokina, ao e a tia te Uea ni kariaia au rinerine, au onimaki e aki nanokokoraki. Ngai ma raou, ae Evelina, ti rinea te tai ibukin kabaeara n te tembora, ni kabaea ara tai ibukin ara mare, ao ni kaboi mwa-mwa ni kabaebae imwain ae ti katanoota ara tai ni mare—ibukin maku ni kabane ni motikia bwa N na mare. I tangiria bwa e na tuangai te Tama are i Karawa bwa N na mare ma Evelina ibukina bwa I maaku ibukin te iango bwa imwiina e uruaki ara mare. Te maaku ao te tataro ae aki eti e katumai ma te aki kakamwakuri ma au

iango ae kakawaki e teimatoa n aki karoaki.

Te Rinerine—ana Kawai te Uea

Ana wirikiriki te Tamnei ae Raoiroi n tokina e karika te kaokoro ngke I nakon Doctrine ao Covenants 58:26–29: “Ma ngaia ae, tiaki nanona bwa N na kairaki ni bwaai ni kabane; bwa ane e kaetaki ni bwaai ni kabane, ti tebo ma e [taningaroti]. . . .

“. . . A riai mwaane n tauraoi ni katabeaki ni bwaai aika raraoi, ao ni karoai bwaai aika mwaiti n oin nanoia,

I reiakinna ni kabongana inaomatau ni karoao te mwakuri irarikin are e na karoaki te mwakuri na koiu ngkana I karoao te iango ae moan te tamaroa ni maiu.

ao ni karekea te raoiroi ae bat;

“Ibukina bwa e mena irouia te mwaaka, are bon ngaia taan tei ibukiia. . . .

“Ma ane e aki karoao te bwai te uana ni karokoa ae tuangaki, ao ni karekea te tua ma te nano ae raraoma, ao ni kawakinna ma te taningaroti, ti tebo ma akea uaana.”

Ngke I tabe n iangoi raoi kiibu aikai, I karekea te ota n taben te rinerine n ana baire Tamara are i Kaawa, are e bita au iango ao n anganai te unga-nano bwa N na waaki nako. E reirei

ni Mare

Unimwaane Richard G. Scott man te Kooram n Abotoro ake Tengaun ma Uoman bwa ngkana ti karekei kairi mai ieta n akean ara kakamwakuri, ti na kabua “rikirakera i bon iroura ae kakawaki” are e roko “ngkana [ti] kekeiaki n reiakinna bwa ti na na kanga ni kairaki iroun te Tamnei.”¹

Te Mwaaka ni Waaki Nako

I mwiina I kekeiaki ni kamwakura au onimaki ao ni karaoa te babaire, ao e kakabwaiai te Uea ma te onimaki n au konabwai n iango. I kunea bwa I riai “n tauraoi ni katabeaki. . . . ao ni karaoi bwaai aika mwaiti n oin [au] kantatinga”—n raonaki ma te katabeaki. E kaungaira te Uea bwa ti na kabongana mwakara kanga taan tei n tararuaira. Kabonganakin te mwaaka aei bon te anua ae riai ni bwainaki inanon maiura.

I kakoaua bwa e rangin n tangirira te Uea bwa e na norira ni kamwakura ara rinerine nakon ae norakira ni karaoi n tainako ara iango aika kororaoi. E a tia, n, anganiira bwaai ni mwakuri aika kainnanoaki ni karaoi rinerine aika tamaroa, riki ngkana e roko te tai are ko na rinea bwa antai ae ko na mare ma ngaia. N aron are e

reirei Beretitenti Spencer W. Kimball (1895–1985), “a riai namakin n aki bairei iango ni kabane, ma te iango ao te nano, a kakorakoraki man te aki mamatam ao te tatatoe ao te babaire ae matoatoa, e na angan temanna reken a ana tai ni karaoa te mare ae kakukurei. E uoti ma ngaia karea, tibwauan, ao kakeakim ae korakora i bon iroum.”²

Ti teimatoa ni karekei kaetieti man booki aika tabu bwa ti na kanga ni karekeea koauaia n tamnei: “Ko riai ni kamatebwai a n am iango; ngkanne ko riai n tuangai ngkana e eti, ao ngkana

e eti ao N na kaota inanom; ngaia ae, ko na namakinna bwa e eti.

“Ma ngkana e aki eti e na akea iroun te aeka n namakin anne, ma e na reke iroun te iango ae ni mamate” (D&C 9:8–9). Tiaki ngaira ni kabane, ae, ti na rinanon te namakin inanora ni kaekaan koauan tamnein te Uea. Ti riai ngaira n tatabemanira nako n reiakinna ni kinai oin ara kawai ni karekei koaua aikai.³ Man irakin te banna aei, ao ti na karekeea te onimaki n oin ara konabwai ni karaoi rinerine.

Tama are i Karawa e ata kainnou inanou, tamneiu, ao au iango. E anganai koaua aikai, aika e karika te kaokoro. Ti a mare Ngai ma Evelina. Ti a tia ngkai ni karekeea te kukurei n te maiu n utu inanon tabeua te ririki, ao iai natira aika teniman. I rangin ni kakaitau nakon te Uea ibukin au kakoaua ao tabena ni karika te iango ae moan te kakawaki inanon maiu. ■

E maeka te tia korokaraki i Stockholm, Sweden.

BWAII AIKA A NA TARAAKI

- Richard G. Scott, “To Acquire Spiritual Guidance,” *Liahona*, Nobembwa 2009, 7.
- Spencer W. Kimball, “Oneness in Marriage,” *Liahona*, Okitobwa 2002, 36.
- Taraa naba Doctrine ao Covenants 8:2–3.

BOTONIANGO IBUKIN TE IWAWAKI 2015

"Ma ngaia ae, O are e waakinako n ana mwakuri te Atua, taraiā bwa ko na beku ibukina ma nanom ni kabane, marurungim, iango ao korakoram, bwa ko na tei n aki kabuakakaki imatan te Atua n te kabanea ni bong" (D&C 4:2).

O ARE E

WAAKINAKO N ANA MWAKURI TE ATUA

MWAKURI MA TAMNEIM NI KABANE

Iroun te Beretitenti ni Kabuta
ibukia Kairake n Ataeinaine

Ngkana ti reirei inanon te Botoniango n iwawaki 2015, bon te tai ae tabu ni beku ibukin te Uea. Bon ara kantaninga bwa n te ririki aei ti na reiakinna ngaira n tatabemanira nako te kabaeaki ae korakora riki n te kawai are e a tia n anga te Tia Kamaiu—ma nanora, ara kantaninga, ara iango, ao korakorara ni kabane. Ti na kanga ni karaoa anne? Aikai tabeua iango.

Te moan, ti beku ma **nanora** ni kabane. Ti ata aei bwa e nanonaki n ae am beku ibukin te Atua e riai ni kaungaki man am tangira Ibukina ao Natina. "Ara tangira ibukin te Uea e na tautaekana te bwai ae ti tangiria ibukin ara tangira, kainnanoan ara tai, te bwai ae ti karaoia, ao karinanin ara mwakuri aika kakawaki."¹ Ko kaota am tangira nakon te Uea ngkana ko kawakin Ana tua (taraa D&C 42:29). Ko beku inanon mweengam ao ni kakorakora am utu. Ko kakaraoa nakoam ao ko nakoia naake a kainnanoa raoraonakiia. Ko karekei arαι a kain am utu ake ko na uoti nakon te tempora.

Te kauoua, ti beku ma **maruru-**
ngira ni kabane. E kainnanoaki te

Bonnie L. Oscarson, Beretitenti (*i nuka*);
Carol F. McConkie, te moan ni kauntira (*maing*);
Neill F. Marriot, kauoman ni kauntira (*atai*)

mwakuri n rabwata ao te mwakuri korakora. Te mwakuri ni mitinare e kainnanoa te marurung ao te mwakuri ni ua te toki. Ko na beku ma nanom ni kabane ngkana ko karaoi kainnanoia tabeman, “n aron ae kamwarakeaia aika a baki, kakunnikaiakiai aika akea karabaia, kawaraia aoraki ao ni buokakiia ni kainnanoia, n tamnei ao n rabwata” (Motiae 4:26).

Imwiina, ti beku ma ara **iango ni kabane**. E riai am iango n akea barekana ao n itiaki, ao ni boboto iroun te Tia Kamaiu. Ko a tia ni berita bwa ko na Ururingga n tainako. Ko ukoukora ana kairi te Tamnei ae Raoiroi rinanon te kamatebwai ni booki aika tabu ao te tataro. Ngkana ko kaboutaua am iango, am taeka, am mwakuri ma ana iango te Atua, ko na kinai kainnanoia tabeman ao n tau ao n tauraoi ni karaoa te mwakuri.

Kabaneana, ti beku ibukin te Atua ma **korakorara ni kabane**. Teuana te kawai ni karekea te korakora bon kamwakuran te onimaki n Ana Mwakuri ni Kamaiu te Tia Kamaiu. Ko rairananom ao ni katabuko rinanon te ongotaeka n Ana tua. Ko namakina mwakan te Tia Kamaiu ae konabwai ao n tei ibukin kakai ngkana ko beku ni korakoran te Uea (taraa Aramwa 26:12).

Ngkana ko beku ibukin te Atua ma tamneim ni kabane, E berita bwa ko na kaitiakaki man te bure ao n tauraoi n tei I matana ao ni karekea Mimitongina ae akea tokina. ■

BWAII AIKA A NA TARAAKI

1. Ezra Taft Benson, “The Great Commandment—Love the Lord,” *Ensign*, Meei 1988, 4.

TE MWAKURI AE KAMIMI AEI

Iroun te Beretitentii ni Kabuta ibukiia Kairake n Ataeinimwaane

Ngkana ko ongo te taeka *waakinako*, tera te bwai ae ko iangoia? Te kaibuke ae a tauraoi n waakinako? Ira te mwananga ae tamroa? Moanakin te mwananga?

Ngkana ko “waakinako n ana mwakuri te Atua,” ko a raona te mwananga ae te kabanea ni korakora. Ko buoka te Atua ni kawaekoa ana mwakuri, ao bon te atatai ae tamroa, ae kakukurei, ao ni kamimi.

Ko na tai tii anai ara taeka ibukina. N te riki ae nako n te taun ae uarereke i Utah, ataeinimwaane n aia kooram taan reirei a nakon te webutiaite n aia waaki ni kakukurei kairake (lds.org/youth/activities) ni kakaei iango ibukin te waaki ni kakukurei. Temanna ae onoti e katika aia iango: “Itiua te Bong ni Mwakuri.”

A kataia ataeinimwaane aikai ni karaoa te bwai ae bubura riki: a na katuraaoa te mwakuri ni katoabong ibukin te wiiki ae bwanin nakon temanna kain te uoote ae bubuti. Ngke a bubuti te ibuobuoki 19 utu, a mimi teutana ataeinimwaane ao tao n rangin n rotaki n te kukurei. A kanga ni karaoa te mwakuri ae rangin ni mwaiti n te tai ae uarereke? Ma a tia ni karaoa

David L. Beck, beretitenti (i nuuka);
Larry M. Gibson, te moan kauntira (maing);
Randall L. Ridd, kauoman ni kauntira (atai)

te berita, ngaia ae a iangoia bwa a na buokiia aia utu ni kabane.

Inanon tii teuana te wiiki, a tia n anga 250 te aoa ni bootaki ni mwakuri, ni karaoi aekan karikirake aikanne n aron kamwaingan te bwariko ni bwaa, kenakin te mwarua, kaitiakan kawawa, ao ni boboti raoi kaai. Ao e bitia naba ataeinimwaane.

A rangin ni mimi man te korakora ae a namakinna ao kakabwaia aika a karekei. A kabwarabwara te katiteuanaki n te namakin bwa te kooram ao ni karekei ibuobuoki mai ieta ni karaoi mwakuri n te reirei ao tabeua riki aia mwakuri. Ngkai, ngkana a kainnanoia te ibuobuoki aia uoote, te tia reirei n te kooram e kaeka ma te kukurei. A aki tii mwakuri ibukin te wiiki—a kataia ni mwakuri ni katoa bong.

Te mwakuri ao katean abanuean te Atua ni koaua bon te mwakuri ae kamimi. E uota te kukurei nakoia ataeinimwaane aikai, ao e na uota te kimwareirei nakoim ngkana ko tabekia rake tabeman ao n nora maiua bwa a bitaki man te mwakuri ae itiaki ao ni koaua. N aron are e koroia te beretitentii ni kabuta ibukiia Ataeinaine iaon te iteraniba 48, bon te tai ae kakawaki ni beku ibukin te Atua.

Waakinako ngkai naba n am mwakuri ibukin te Atua “ma nanom, am kantanninga, am iango, ao korakoram ni kabane” (D&C 4:2). Ti tangiria n ata am atatai n te mwakuri n ibuobuoki! Karaoi witeo ao rawea tamnein am mwakuri, anai nakon te tiaite n te aro n reitaki, tibwauai ma am utu ao raoraom, ao imerin nakon liahona@ldschurch.org. Ko kona naba n tuangia tabeman taeakaia n aia tiaite kairake n te waaki ni kakukurei. Taiaoka kaoia tabeman bwa a na raoniko n te mwakuri ae kamimi aei, ao n tarai a bwa mwaitira ae ti kona ni bita iai te aonaaba. ■

TEUANA TE MWANEKA N TE TAINA

Kairake i Italy a tibwauaia bwa a kanga ni beku ibukin te Atua ma nanoia, aia kantaninga, aia iango, ao korakoraia ni kabane.

Iroun Hillary Olsen

Ngkai kam ata te Botoniango ibukin te Iwawaki n te ririki aei bon taikan te mwakuri n ibuobuoki, tera ae ko na karaoia? E a tia te Uea n tuangko bwa ko na beku Irukina ma nanom, am kantaninga, am iango, ao korakoram *ni kabane* (tara D&C 4:2). E mwaiti anne, ao e kona n rangin ni korakora. Ma e aki riai n riki anne.

“Kanga ti tebo ma tamwarakean te maunga,” e taku Marco D., ae kain Taranto, Italy. “Iangoan tamwarakean te maunga ni kabane n te tai ae ti teuana e kaangaanga, ma ngkana ko katamaroa teuana te mwaneka n te taina, ao e na bebete riki. Katea waem teuana imoan are teuana, ao n te tai are ko ana teuana te mwaneka, iango, ‘I karaoia! ao N ana te mwaneka are imwiina.’

Ribuakon te pizza, pasta, ao atibu ibukin kamatoan te kawai n te maiu n Italy, kairake iaon Italy maiaki a tia ni kunei tbeua kawai aika a ibuobuoki ni kabonganai ngkai a kataia ni beku ma nanoia, aia kantaninga, aia iango, ao korakoraia ni kabane.

UKOUKORA ANA KAIRI TE TAMNEI

Karekean ana kairi te tamnei bon te mwaneka ae kakawaki ni beku ibukin te Uea, ao Davide C., 15, e ataia bwa e aki mwakuri ngkana akea te mwakuri n ana itera. “I tangiria n riki bwa ana bwai ni mwakuri te Atua,” e taku. “I riai n tauraoi ni kareke a o n iri ana wirikiriki te Tamnei. Ni karaaoan anne, I tangiria n teimatoa ni katobibiae ma ana bwai te Uea.”

Davide ma kaain ana utu a bon rairaki nakon te Ekaretia. Imwain are e bwabetitoaki, e reiakina aron kakawkin booki aika tabu Davide. Tarina boni ngaia are e moan bwabetitoaki, ao e aki maan imwiina ao ana karo. E ataia Davide bwa e kainnanoa oin ana kakoaua. Ngke e kamatebwai ana Boki Moomon, e namakin te Tamnei. Namakin aika raraoi aika e namakin e buokia ni karaoa te babaire bwa e na kaina te Ekaretia.

Aua te ririki imwiina, Davide e teimatoa n onimakina ana kairi te Tamnei. “Ti riai n teimatoa. Ti aki kona ni kakerikaka ara kamatebwai man booki aika tabu ao te tataro,” e taku.

TEIMATOA N ITIAKI

Marco D., 17, e taekina kakawakin te ongotaeka nakon taian tua, riki tuan te itiaki. “Te tia kakaitara e kataira ni kawai aika mwaiti, ni kataia ni kaman-gaoira,” e taku Marco. “A kona naba raa n riki bwa taan anai nano aika buakaka.” Tabeua te ririki n nako ao e na bitia raoraona Marco ake e a tia ni kabanea ana tai mangaia ibukina bwa e kinai aia mwakuri aika aki

raoiroi ake a karaoi n ana rinerine. “N na kakaeia raoraou ake a butimwaei ibukina bwa antai ngai ao tiaki bwa tera ae e kantaningaia te aonaaba ibukiu.”

N tabetai n ara tai n tamwarakea te maunga, ti maran nako. Ngkana e riki aei, “nako nora te bitiobi ao taetae mangaia,” e kawaekoa Marco. “Te bitiobi bon tarira. Ti kona n onimakinna.”

Ana kekeiaki n ongotaeka ao n teimatoa n itiaki e angan Marco ana tai ni beku ibukin te Atua ngkai, ao a katauraoia naba bwa e na tau n te bong teuana ni karaoa ana mwakuri ni mitinare ae bwanin taina.

KARAOA TE TAI

Manuel M., 17, e kunea bwa e aki bebete n tainako te beku ibukin te Atua. “Ti teimatoa ni kataaki,” e taku Manuel. “N tabetai ti tangiria ni karaoi bwaai riki tabeua. N tabetai I tangiria ni kan matu, n nako n takakaro n te butiboro, ke n raoniia raoraou. Ma e a tia tinau n reireinai n tainako bwa ti riai n rineia ni beku ibukin te Uea. E tikiraoi karaoaan bwaai riki tabeua, ma te mwakuri ibukin te Uea e kainnanoaki bwa e na riki bwa te bwai ae kakawaki nakoira.”

Miriam D., 14, e ataia bwa tii te kawai ibukina bwa e na kakoaua bwa te kamatebwai ni booki aika tabu ao te tataro a karaoaki ni katoa bong bon katukan te bong teuana ae onoti ibukin karaoakina. “I namakinna bwa I kona ni karaoa ae batu ngkana I katuka te tai ibukina,” e taku Miriam. “Irarikin anne, ngkana ti kabanea riki te tai ibukin te Uea, ti aki kona ni kaririaki n ae mwaiti—e karikiira bwa ti na korakora riki.”

BEKU MA TE NANO NI KUKUREI

Ibukin Sabrina D., 15, e beku ma nanona, ana kantaninga, ana iango, ao korakorana ma *buona volontà*. E nanonaki anne bwa karaaoan bwaai ma te katei ae korakora ao ni kakukurei.

E kariaia, Alessio I., 12: “E aki raoiroi karaoakina tii ngkana bukina bwa e tuangko te bitiobi ke am karo bwa ko na karaoria. Ko aki riai n namakinna ae ko kairoroaki. E tangirira te Uea bwa ti na beku n iai bukina aeriai.”

Ti na kanga ni karekei riki *buona volontà* n ara tai ni beku? “E buokai warekan booki aika tabu, ibukina bwa a reireiniira bwa te beku bon te bwai ae ti riai ni karaoria,” e taku Sabrina.

Kamatebwaiakan ao karekean te oota ae raoiroi riki n te Mwakuri ni kamaiu e kona naba ni buokira ni beku ma te nano ae kukurei ao ni kimareirei. Elvira D., 17, e taku, “Kanga aron te Tama are i Karawa ngke e kanakoa Ana rikitemanna, are e anga

bwai ni kabane ibukira, ti kainnanoia n anga bwai ni kabane aika ti kona ni beku ibukin te Uea."

KABANEA AM TAI MA TABEMAN

Titita Giulia, 16, ao Veronica D., 14, e ataia ae kakawaki tabeakinaia tabeman. "E buokira te mwakuri n ibuobuoki n noria aomata n aroia aika kakaokoro. Ngkana ko beku ibukin

temanna, kam uaia ni kakabwaiakaki," e taku Giulia.

E taku Veronica, "N te tai teuana I tangiria n tibwaua te euangkerio, ma I namakinna ae I tuai tauraoi. I maaku. Ma ngke I iangoa te aomata are I beku ibukina, I namakinna ae e a korakora riki au onimaki ibukina bwa I ataia ae e na buokai te Uea."

Giulia ao Veronica a kona ni buoka raoraoia ae Virginia ni bita maiuna. A moanna man kaoakina bwa e na raoniia nakon ana waaki ni kakukurei te Ekaretia. A kaoia naba ana utu Virginia bwa a na karaoi bwaai ma aia utu. N te tai ae waekoa a moanna ana utu Virginia ni kaitibo ma mitinare. Te ririki imwiina, e bwabetitoaki Virginia ma tarina ae uarereke.

Ngkai ai ngaia kain te Ekaretia, e tarai kawai Virginia ni beku ibukiia aomata ake irarikina. E rangin n tangiria n tibwaua te euangkerio ma tabeman. N tabetai raoraona n te reirei a manikangareia ibukin ana koaua ae boou, ngaia are e tataro bwa antai ae na rai n taetae mangaia. N te bong teuana e wirikiriki te Tamnei nakoina bwa e na taetae nakon te ataeinaine ae kina. "I anganna Ana Boki Moomon ao I kaoa

bwa e na roko n taromauri ma ngai. E roko! Ao ngkai e a wareka Ana Boki Moomon."

Samuele D., 14, e tarai anga ae na kakorakoraia iai membwa n ana kooram: "I kataia ni buokiia ataeinimwaane ake tabeman n au kooram man kaungakiia n te kiraati. N tabetai a aki kukurei ke n nako nanoia n iri." E taku Samuele e namakinna bwa buokaia tabeman bon teuana te kawai ni beku ibukin te Atua ao ni katauraoi ibukin tabem nakon taai aika a na roko.

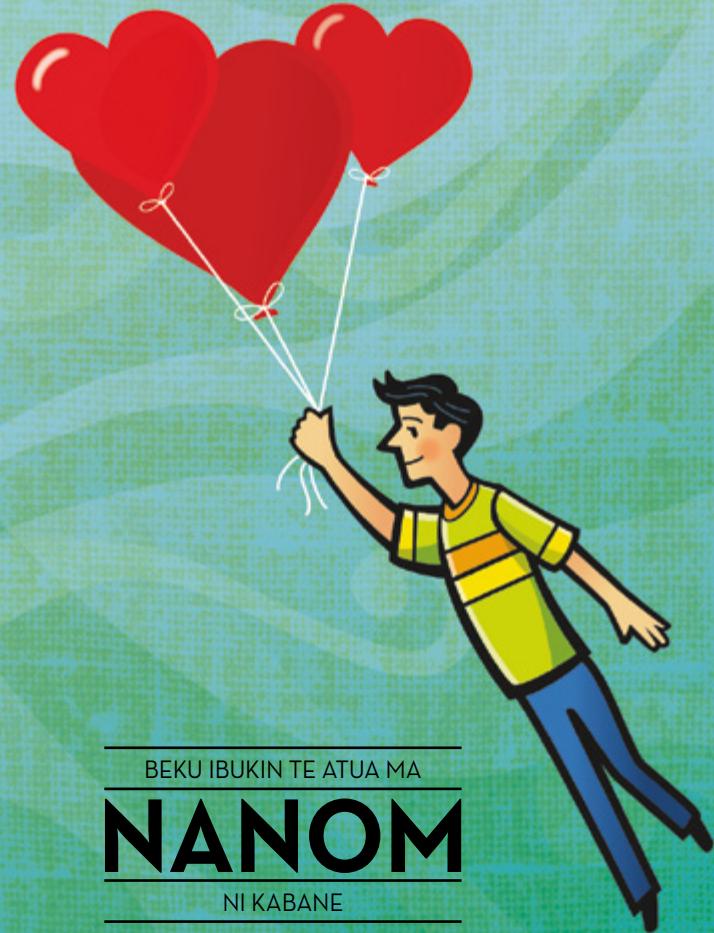
MOANNA NGKAI

Ngaia ae, tera ae *ko* na karaoia? Alessio I. taku, "I aki rai n tataninga te tai are I a ikawai iai ao I a tibwa kona ni karaoa te kaokoro. I kainnanoia ni karaoia ngkai."

Kawai aikai a na buokiko naba ngkana ko ataia ae ngkoe mwakoron ana mwakuri te Uea ae bongana. Karaoia n te mwaneka teuana imwiin teuana. Ko na karekea te kaokoro ae kakawaki ngkana ko reiakinna n anga am bwai ni kabane nakon ana mwakuri te Uea. ■

E maeka te tia korokaraki i Utah, USA.

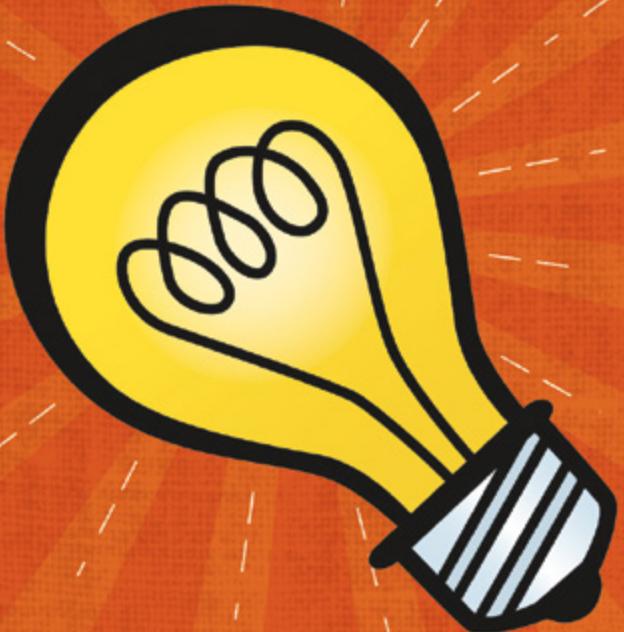

BEKU IBUKIN TE ATUA MA
NANOM
NI KABANE

BEKU IBUKIN TE ATUA MA AM

IANGO

NI KABANE

BEKU IBUKIN TE ATUA MA
KORAKORAM

NI KABANE

BEKU IBUKIN TE ATUA MA

MARURUNGIM

NI KABANE

BEKU IBUKIN TE ATUA MA AMI IANGO NI KABANE

"Te mwaaka n iango bon te bwaintangira mairoun te Atua.... Arora n iango e roota anuara ao kateira, n ai aron naba teira imwiin te maiu aei" (Te Kairi nakon Booki aika Tabu, "lango," scriptures.lds.org). Ara iango e buokira n reiakina ao n bitaki ibukin ae tamaroa—ngkana ti ukoukori bwaai aika a tamaroa. Aikai tabeua iango ni beku ibukin te Atua ma am iango ni kabane:

- Kamatebwai booki aika tabu ao aia taeka burabeti.
- Iango iango aika tamaroa ibukia tabeman ao boni ngkoe.
- Ukoukora te rabakau, ai moarara riki baika a kaunganano.
- Rinei kamataku aika kakukurei man anainano.
- Ukoukora te bwai ae kakawaki nakoim—n aron te katoto, te tai ae riki n rongorongan te Ekaretia ke am bakatibu.
- Kabanea am iango iaon te Tia Kamaiu n tain te toa.
- Kawakina te tienoro ao manga rinanona n te tai teuana ma teuana.

BEKU MA NANOM NI KABANE

Te buroo e kateimatoa te maiu. "te Nano" n angin te tai nanona nuukan ke boton te bawai ao te tabo ike a mena iai naano ao namakin. Ni beku ibukin te Atua ma nanom ni kabane ti na anga nanora ni kabane Nakoina, ara kantaninga ao ara tangira. E butiira bwa ti na tangiria man kawakinan Ana tua ao n tangiria tabeman. Aikai tabeua iango ibukin karoan aei:

- Karaoa te tataro, kamatebwai booki aika tabu, ao te roroko n taromauri iaon oin baike ko nano iai.
- Kaota te nanoanga ao te akoi nakon temanna inanon am utu ke n te reirei.
- Kabanea am tai ni karoan are e tangiria temanna ni kan karoia.
- Kataia n oota bwa e kanga ana namakin temanna.
- Anga te taeka ni kimarimari mai inanom nakon temanna.
- Taetae ke tekateka irarikin temanna are e maroaa.

BEKU IBUKIN TE ATUA MA KORAKORAM NI KABANE

Te korakora are ti beku iai ibukin te Atua bon mwakoron anganakina korakorara ni kabane. Te korakora bon te mwaaka n tamnei naba, anganano man te nano, te waekoa n okira arom imwiin te bawai ae riki, ao te botumwaaka ni karoan ae raoiroi. Ti kona ni kaota korakorara ngkai ti maiuakin reirei ake e maiuakin te Tia Kamaiu i Bon Irouna. Ngkanne ti kona ni karekea te mwaaka n tamnei ae tabu. Aikai iango ibukin te beku ma korakoram ni kabane:

- Anga nanom ae bwanin nakon kamatebwai booki aika te tabu.
- Mwakuri inanon te katiteuanaaki ma naake inanon am uoote ke mwaanga.
- Tei ni matoatoa ibukin kainibaire aika riai.
- Mwakuri iaon ana wirikiriki te Tamnei ae Raoiroi ni kakabwaiakia tabeman.
- Motinnanoia ni maiuakina te raoiroi ao kawakina am motinnano ngkana a kaoti kariiri.
- Tararua rabwatam rinanon te amwarake ao te kamarurung.
- Kawakin am berita aika tabu ni karekea korakoran te mwaaka n tamnei.

BEKU MA MARURUNGIM NI KABANE

Te beku ma marurungira nanona te kona ni karoan ae ti kona ni karoia, n ikotaki ma te maiu n tamnei, ao n rabwata, ao kabotoan nanora iaoia tabeman (nakon ae boni ngaira). Bwa aekakira nako ara taarena ni kakaonot (man tabekan te mwakoro ni kaintekateka n tei n tamaroa n taabo aika kaangaanga), ti kona ni kabonganai ni kakorakorai tabeman. Aikai tabeua iango ibukin te beku ma marurungim ni kabane:

- Titirakiniko i bon iroum, "Antai ae kona ni kabonganai au ibuobuoki n te bong aei?"—ao karaoa te bawai teuana ibukina.
- Karaoa te mwakuri ibukin temanna, n aron taean te bwaranta, kaitiakan nanon te ruu, ke irean taian bwainamwarake.
- Kabonganai am taarena: ni karaoa te kaa ke te kaombiuta, katamaroa te ruu, karaoa te bwaintangira man oin rabakaum, korea te kamatenano.
- Kitana te bawai are ko taneiai ni karaoia n riki bwa te rao ao te katoto ae tamaroa.
- Reireina temanna te rabakau are ko a tia n reiakinna.

WAAKINAKO

“Ma ngaia are, O are e waakinako n ana mwakuri te Atua, taraia bwa ko na beku ibukina
ma nanom ni kabane,
aki kabuakakaki

marurungim, iango, ao korakoram, bwa ko na tei n
imatan te Atua n te kabanea ni bong.”

(D&C 4:2)

BUKIN TERA E
**Kakawaki
Iesu Kristo**
INANON MAIU?

Ngkana ti oota ni bwaai ni kabane
ake e karaoi te Tia Kamaiu ibukira,
E riki bwa te kabanea ni kakawaki
n aomata inanon maiura.

Iroun Michael R. Morris

Ana Maekatin te Ekaretia

Nte tai ae e a tibwa nako I wareka te rongorongo n te intanete ike e maroroakinna te tia korokaraki bwa e kanga n iai kakawakin ana mwakuri te Tia Kamaiu inanon maiun neiei ni katoa bong. I kukurei bwa e tauraoi n tibwaua ana namakin, ma I nanokawaki man teuana ana kaeka te tia wareware: “Bon akea kakawakina ni baika a riki inanon maiu—e bon aki riki ao e na bon aki.”

Te tia wareware anne e aki kona ni kairua. N taai tabetai (n te tai ae waekoa ke rimwi riki), ngaira ni kabane ti kainnanoa te Tia Kamaiu. Ti bane ni karoai kairua ake ti aki kona ni karaoi mwiia, taneiai ni kabane ake ti kabuui ake ti aki kona ni kunei, ao ni kaitara te maraki, bwainikirinaki, kaangaanga, rawawata, ao raraoma ake ti aki kona n taobarai n tii ngaira.

Te rongorongo ae raoiroi bwa ti aki *riai* n taobarai n tii ngaira.

“Inanon te tai ni mamaara ti bae n tang nako, ‘A na akea ae e ataia bwa aekakira. A na akea ae e ataia.’ Ma natin te Atua e kororaoi ana atatai ao n oota, bwa E a tia n namakina ao n uota rawawatara aika onoti,” e taku Unimwaane David A. Bednar man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman. “Ao ibukin Ana kabanea n anga karea are kakannato are akea tiana man akea tokina (taraa Aramwa 34:14), E kororaoi ana akoi ao ni kona ni karaababa Bainā n nanoanga nakoira.”¹

Iesu e kakawaki nakoira ibukina bwa rinanon Ana Mwakuri ni Kamaiu, anga reirei, kantaninga, rau, ao ana katoto, E buokira ni bitii maiura, ni kaitarai kakatai, ao ni waaki nako ma te onimaki ngkai ti mwananga n oki Nakoina ao Tamana.

Iesu E Karaoa te Kona n Rairannano

Teuana bukina ngkai e rang kakawaki iai Iesu nakoia naake a kataia n Iriria ma nanoia ni koaua ibukina bwa ngaira ni kabane ti bane ni kabwaka ao ti kainnanoa te bwaintangira n te rairannano are e karaoaki rinanon te Mwakuri ni Kamaiu.

Ngkana ti tatanako ao ni bwaka, Tatan e tangiria bwa ti na iangoia bwa ti aki tau ni manga waaki nako riki ao n okira te kawai ae eti. E tangirira naba bwa ti na mwaninga are te euangkerio bon “te euangkerio ibukin te rairannano” (D&C 13:1; e kairaki ma katuruturuana). Ma ti ataia bwa “ana akoi Kristo e bon koaua, ni kona ni kabooa te kabwarabure ao kaitiakan te tia bure are e raira nanona.”²

Mwaakan ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo e bon tauraoi nakoira n tatabemanira, ma ti riai n rineia bwa e na mwakuri inanon maiura. Iangoia n anga te bwaintangira ae onoti nakon te rao—te bwai ae rang ni

kainnanoia raoraom ao te bwai ae ko katauraoia rinanon am anganano ae onoti. Ngkanne iangoa raoraom ma ana kaeka, “Ko aitau, ma I aki rang tangira am bwaintangira.” E kanga am namakin?

Ngkana ti aki kaoa Iesu ni buokiira n riki bwa ti na itiaki rinanon te rairannano, titebo ngke ti totokoa Ana bwaintituaraoi.

Iesu e Anga Reirei taekan te Koaua

N te tai teuana, imwiin mwaitia aomata ake a aki kariaia bwa a na

rianna riki ma Ngaia, E titirakinia
Abotoro ake Tengaun ma Uoman
Iesu, "Ngkami kam kan nako naba?"
e kaeka Betero, "Te Uea, ti na nako
n antai? E mena i Roum taekan te
maiui are aki toki" (Ioane 6:67–68).

Ko kona ni kunei "taeka aika
akea tokia" mairoun te Tia Kamaiu
inanon booki aika tabu, n aia anga
reirei burabeti aika maiui, ao ana
wirikiriki te Tamnei ae Raoiroi.
A anga aan te kateitei ibukin te
"kukurei n te maiui aei ao te maiui
are akea tokina n te aonaaba are
e na roko,"³ ao a kamanoira n oki
nakon Tamara are i Karawa ao ara
Tia Kamaiu.

Baikara tabeua koaua aika kakan-
nato ake e reiakinna te Tia Kamaiu?
Beretitenti Dieter F. Uchtdorf,
Kauoman ni Kauntira n te Moan
Beretitentii, e karinani aua maroro
man te maungatabu ni kabuta ae a
tibwa nako:

- "E a tia Tamara n anganiia na-
tina te babaire ni kakukurei ae
kakannato."
- "Rinanon te Mwakuri ni
Kamaiu . . . , ti kona ni ma-
eka n aki toki ma ara utu aika
tangiraki."
- "Ti na karekei rabwatara aika mi-
mitong, kororaoi, aki mamate, n
aki karawawataki man te aoraki
ke te aki toamau."
- "Ranninmatara n nanokawaki
ao te mate a na oneakimwiia
ma te kukurei ao te kimwareirei
ae bati."⁴

Iesu e Anga te Kantaninga

Ngkana ko kuitara ma kakaewen-
nako, n tabetai ti kunea bwa e kaa-
ngaanga onimakinan te Uea. Ma
onimakinana e anganiira te kantani-
nga are ti kainnanoia bwa ti aonga
ni katarai kakaewenako.

Anne te bwai ae riki ma kaain
ana utu Gatrell, ake a maeka n ana
uoote Titita Jean A. Stevens. Titita
Stevens, te moan kauntira n te
Beretitentii ni kabuta n te Moanrinan,
e taku bwa te utu e na tei ni mato-
atoa n te euangkerio ao nakon aia
berita aika tabu n te tempora imwiin
kunean te Tari Gatrellrell n te aoraki
ae te kaentia. Ni karaoana e anganiia
te kantaninga n ana berita te Atua
are a na manga ikotaki riki imwiin
te maiui aei.

Rinanon boong aika kaangaanga
imwaain maten buuna, e taku Titita
Gatrell, "I ataia bwa e bon tararuaia
raoi te Uea. Ngkana ko onimakina
te Uea, ni koauana ko na kona n
tokanikai iaon kakaewenako n te
maiui."⁵

Te bwaintaningra n te Makuri
ni Kamaiu e anganiira te kantaninga
ibukin te maiui are akea tokina—te
bwai are ti rang kainnanoia ngkana
ti korakai n taian kaangaanga ke
maten temanna ae tanigraki.

"Tamara are i Karawa ae tangira
e anganiira ana bwaintangira Natina
Ae Tangiraki, Iesu Kristo, bwa ara Tia
Kamaiu," e taku Beretitenti Henry B.
Eyring, te Moan Kauntira n te Moan
Beretitentii. "Te bwaintangira ane
kakannanto anne ao te kakabwaia
n ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu
Kristo e anganiira te bwaibwai ae ta-
bangaki: te berita ibukin te Mangauti
ao te kona ni karekeia te maiui are
akea tokina nakoia ni kabane ake
a bungiaki."⁶

Iesu e Anga te Rau

Ngkana ko kuba ni kaitara ma te
urubwai ae riki man te aonaaba, ae
riki man te bwai ae te winnanti ae
buakaka, n rinanon bitakin te kaka-
wenako n te maiui, e bua am iraorao,
ke n tei ibukin te bwai ae eti, ko

ataia bwa ko kainnanoa ana rau te Uea. "Ana rau te Tia Kamaiu," e taku Unimwaane Neil L. Andersen man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman, "e kamaraua kaangaanga n te aonaaba."⁷

N tain te maungatabu ae e a ti-bwa nako, Unimwaane Andersen e tibwaua rongorongan te ataeinaine n te kiraati ae te Raurere are e wani-ngareaki ao n aranaki ao ni weteaki n aara nako ibukin teina ni katein te mare. Ni waningareana, e reiakinna, bwa n tabetai bon boon "te etieti nakon te Atua ao aia reirei Ana burabeti aika maiu."⁸

Ma te teirake tiaki nanona bwa ko tei n ti ngkoe. Ti kona n rairaki nakon Uean te Raoi n tainako ngkana ti namakina te maroa ke ni karawa-wataaki, n nanokawaki ke n raraoma, ni maaku ke n akea bonganam. Ti karoia man:

- Te tataro nakon te Tama are i Karawa ibukin te Tamnei bwa e na raoniira.
- Wareka ana taeka te Uea inanon booki aika tabu ao n aron are e kaotaki irouia burabeti aika maiu.
- Kakawaran te tembora.
- Kamatebwaiian maiun te Tia Kamaiu n te taromauri ao n te tieminari.
- Kamwakuran Ana Mwakuri ni Kamaiu man rairan nanora man ara bure.
- Tibwauan ara kakoaua Ibukina.

Ngkana ti namakina ana rau te Tia Kamaiu, a na tai rawawata nanora ke ni maaku (taraa Ioane 14:26–27).

"Bon tii te Tia Reirei ae e atai korakoran ara kaangaanga, marakira, ao korakaira," e taku Berititenti Thomas S. Monson. "Bon tii Ngaia

ae e anganiira te rau ae akea tokina inanon taai ni kakatai. Bon tii Ngaia ae riingii tamneira aika ikoaki nAna taeka ni karaunano."⁹

Iesu e Katea te Katoto

Rinanon Ana tai ni mwakuri, Iesu e aki tii kotea te kawai nakon te kakukurei—E kaira te kawai. Rinanon Ana Mwakuri ni Kamaiu, E kairiira nakon te tangira. Rinanon Ana anga reirei, E kairiira nakon koaua aika akea tokia. Rinanon maiuna ae kororaoi, E kairiira nakon te kawai n ongotaeka.

"Te kabanea ni kakannato ni katoto are e a tia n nakonako n te aonaaba bon ara Tia Kamaiu, Iesu Kristo. Ana mwakuri n rabwata e kaonrakeaki ma te anga reirei, te beku, ao tangiraia tabeman," e taku Unimwaane Richard G. Scott man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman. Te Tia Kamaiu, e reitia, "e kaoira bwa ti na iri Ana katoto aika kororaoi."¹⁰

Ngkana ti oota bwa te Tia Kamaiu e karoao ae ti na kona ni karoao te rairannano ao te mangauti, e reirei koaua aika kakawaki, e anga te kantaninga ao te rau, ao ni katea te katoto ae kororaoi, E riki bwa nuukan maiura. Ao raonakira Irouna n aron ae raoraora, ti karekeea te ninikoria ni kakeai maakura ao ni waaki nako ma te onimaki. ■

BWAI AIKA A NA TARAKI

1. David A. Bednar, "Bear Up Their Burdens with Ease," *Liahona*, Meei 2014, 90.
2. D. Todd Christofferson, "Mangautin Iesu Kristo," *Riaona*, Meei 2014, 113.
3. "Te Kristo Ae Maiu: Aia Koaua Abotoro," *Riaona*, Eberi 2000, 3.
4. Dieter F. Uchtdorf, "Grateful in Any Circumstances," *Liahona*, Meei 2014, 76.
5. Jean A. Stevens, "Tai maaku; bwa I mena Iroum," *Riaona*, Meei 2014, 83.
6. Henry B. Eyring, "Te Bwaibwai n te Kantaninga ae Rangi ni Bobuaka," *Liahona*, Meei 2014, 24.
7. Neil L. Andersen, "Kaangaanga n te Tamnei," *Riaona*, Meei 2014, 18.
8. Taraa Neil L. Andersen, "Kaangaanga n te Tamnei," 19–20.
9. Thomas S. Monson, "N na Bon Aki Kakiko, ke N na Bon Aki Kitaniko," *Riaona*, Nobembwa 2013, 87.
10. Richard G. Scott, "Bwa I Anganikingami te Bwai ni Kakaiki," *Riaona*, Meei 2014, 35.

IIRA TE KAKARABAKAU

Bwaai aika a na langoaki raoi ibukin te Taabati

- E kanga ana Mwakuri ni Kamaiu lesu Kristo ni kakabwaia maium?
- Baikara ana taeka lesu ake ko na rairaki nakoina ibukin te karaunano?
- Ko kona n iangoa te tai ngke ko namakina ana rau te Tia Kamaiu rinanon te Tamnei ae Raoiroi?

Bwaai aika Ko Kona ni Karaoi

- Koreia inanon am tienoro te tai are imwiina ike ana katoto te Tia Kamaiu ke ana reirei a buokiko n rinea te eti.
- Kamatebwai te Mwakuri ni Kamaiu n te katauraoi ibukin anaakin te toa.
- Tibwaua am namakin ibukin lesu Kristo ma am utu, n te taromauri, ke n te reitaki n te tabo ni kareke rongorongo.

Iroun Unimwane
Robert D. Hales
Man te Kooram
n Abotoro n te
Tengaun ma Uoman

E KANGA ARON KAKOROAN NANON KOURU AIKA AKEA TOKIIA

kan maroroakin tabeua kouru aika kabanea ni kakawaki n te maiu ake a na anganiko te kimwareirei ngkai ko kakoroa bukin am mition iaon te aba—kouru aika akea tokiia ake a na buokiko n oki ma te karineaki nakon Tamam are i Karawa. A raonaki ma:

1. **Mareaki n te tembora** ao **karikirakea** te reitaki n te utu **ae akea tokina** man te tataromwaaka ni kabaeranta waakin nako te maiu, n aron te utu, mwakuri, te reirei ae reitinko, mamaten nanom ae ko kan kakaraoia, ao te kamataku.
2. Te kakaonimaki ao te ongotaeka **ni maiuakina am aro** ao **ni koaua nakon am** berita aika tabu n te **bwabetito** ao n te **tembora**, n tainako ni **kawakin bwaai aika a raraoi** n te maiu.
3. **Kateimatoa te taratara** **ae akea tokina**, n uringnga bwa bwain te abanuea bon akea

- tokiia ao bwain te aonaaba bon bwain te rabwata ao a kai toki.
4. Uringnga n **anga te mwa-kuri n ibuobuoki ae tabu** ni kabuta maium ao n tainako **n tararuia aika rangi ni kainnano** ake a kainnanoa am **tangira** ao tabeua **boutoka**.

Aikai kouru aika teiimaan ake a kainnanoa te nano ao te tai ni kakoroi nanoia. Karaoan kouru aikai e aki tau; ti riai **ni karaoa te babaire ni waakina** karaoaia.

N te tairiki ke ningabong, **ia-ngoia raoi bwa tera ae ko na kakoroa nanona** i *nanon* maium ao aekakira *am* kouru. Karekea am tai ni **korei ao manga rina-noi** rinanon ririki aika a na roko. Ngkanne kabanea tabeua te aoa n titirakiniko i bon iroum tera ae ko kona ni karaoia ni kakoroi bukin taian kouru aikai n te bong aei, ningabong, n te wiiki are e na roko, ao n namwakaina ake imwiina.

Ko kanga ni rinei ao ni kabwarabwarai kouru aikai aika kakawaki, aika akea tokiia? Ao, n aron ae kakawaka, ko kanga ni karaoa te babaire ni kakoroi nanoia? Uringnga: te tai e bon kakawaki—e kakawaki naba—inanon babaireana. Man te tabo ike

ko tei iai ngkai, e taraaki bwa iai mwaitin am tai ae tuai baireaki ni kakoroi bukin bwaai aika akea tokiia.

Aomata n tatabemania iai aia tai; e bon koaua. Ma tii ibukin waakin te tai tiaki nanona bwa iai te rikirake ae ti karaoia.

“Te maiu aei bon aia tai aomata bwa a na katauraoia ni kaitibo ma te Atua; eng, nooria te bong ni maiu n te maiu aei bon te bong are aomata a na karaoi aia beku” (Aramwa 34:32).

Te kawai ae te kabanea n tamaroa bon **rinean waaki ni kakukurei aikanne ma te wanawana** ake a na buokiira ni kakoroi nanon ara kouru aika kairaki mai ieta ao ngkanne ni karekea te korakora n te katei ao te kokoaua ni **kakeaa te bwai are e na katabetabeira ke n tukiira** man tokin kawaira ae akea tokina.

I kokoaua bwa am tai iaon te aba e tau ni kakoroa bukin am katauraoi ao ni karaoi am beku n am mition ibukin maium—ngkana ko **kabongana raoi am tai ma te wanawana**. Ao akea riki te tai ae tamaroa ni karaoan anne nakon ae ngkai, inanon ataeim (taraa Aramwa 37:35). ■

Man moanakin te maroro are e kanakoaki i Brigham Young University-Idaho n Ritembwa 11, 2004.

Te BWAI AE BOBOTO iai MAIU

I ataa ana mwakuri n ibuobuoki Kristo man te Baibara, E bon kona raoi ni kawara Amerika?

Iroun Roberto Pacheco Pretel

Ngke e a koro 18 au ririki, e kaontenanti tamau bwa N na bwabetitoaki n te ekaretia are I tangiria, I kan kaaina te aro ni Kiritian ibukina bwa I a tia ni kamatebwai te Baibara ni bootaki n taromauri aika batia ao ni kakoaua Iesu Kristo.

N te bong teuana e kaoia uoman mitinare aine ai tamau nakon mweeningara. A maroro ma te koaua ae batia ibukin kakoauan ana Boki Moomon bwa teuana te kakoaua ibukin Iesu Kristo, ni kaotia bwa E a tia ni kawara te kaontenanti ae Amerika.

N te boto ni iango anne, I kamatata au iango bwa tao a kairua, bwa akea inanon maiu ae I a tia ni kamatebwai anne. Temanna te mitinare n aine, ma matana aika ranran ao ma ana nanoanga, e taku nakoiu, “Te Tari Roberto, te rongorongo ana Boki Moomon iroum e koaua tiaki nanona bwa ti kairua. I ataa bwa Iesu Kristo e

tangiriira ao bwa E a tia ni mena n te kaontenanti aei bwa E a tia n reiakina Ana euangkerio n aron are e a tia ni karaoia n te Aba ae Tabu.”

A kataia ni buokai ma tabeaiangau ma au nanououa aika batia n tain te moan kabwarabwara anne, ni kariaia bwa a na kawarai n te wiiki are imwiina.

N te tairiki anne I moanna n raibaea ana Boki Moomon. Ngke I wareka atuun te iteraniba, iai teuana te kibuntaeka ae anaa nanou: “Iesu bon te Kristo, te Atua ae Akea Tokina, are e boni kaotia ngaia nakoia aaba ni kabane.” I wareka naba 3 Nibwaai 11 taekan te Tia Kamaiu ngke e kawara Amerika, ao I namakina te kakaitau inanou. Ngaia are I a tia ni karaoia are e tuangai mitinare bwa N na karaoia. I katorobubua ao ni butia Tamau are i Karawa ngkana e koaua te boki.

Ngke I tia n tatato, I namakina te

rau ao ni kakoaua raoi bwa boni ngaia raoi aei. Inanon te tai ao I iangoia bwa ranin matan te mitinare n aine anne e a tia n riingai ao ni karikai bwa N na kakoaua aia koaua. Ngaia are I a reitinako ni wareka ana Boki Moomon ni karokoa teutana imwiin 4:00 n te moaningabong. Ni katoa te tai are I tatato iai, I namakina riki kamatoakin are Iesu Kristo e a tia n roko i Amerika ao bwa E tangiria bwa N na reiakina riki taekan Ana euangkerio ae koaua.

Inanon wiiki, e a bane irou warekan ana Boki Moomon ao n namakina ae I kan bwabetitoaki nakon te Ekaretia ae koaua.

Warekan ana Boki Moomon e buokai n rikirake ni kaan ma Iesu Kristo ao ni karaoia bwa boton maiu. I bon rang ni kakaitau bwa e a tia te Tia Kamaiu ni katikuia mitinare ao Ana Ekaretia inanon kawaiu. ■

E maeka te tia korokaraki i Arequipa, Peru.

NAKON RAOI TE IANGO

**I taneiai ni buakaka,
ma l a tia ni bitaki,
ao I tangiria n tibwaua
te euangkerio. N na kanga
n tokanikai iaon aroarou?**

Te moan bwai, ko na tai kariaia te maaku bwa e na tukiko. Ngkana ko a tia n riingaki ioun te Tamnei ao ni kataia n raira nanom ao ni bitaki, anne te bwai ae kamimii. Uringnga, te bitaki aei e riki rinanon ana akoi Iesu Kristo. Ma Ana ibuobuoki, ko kona n riki bwa te aomata ae boou ao ni moanna ni bita aroarom. E na buokiko naba n tibwaua te euangkerio. E ngae ngke e na bon maan bitakin aroarom, e na bon rang kakawaki. Aikai tabeua bwaai ake ko kona ni karaoi n te waaki anne:

- Kabwarabure nakoia aomata ake ko ataia bwa ko a tia ni kamarakiia.
- Kitana kawai ni kaota te akoi nakoia aomata ake ko tuai ni kaota te akoi nakoia mai imwaaina.
- Bwaina te nano ae koaua ao te koaua raoi n taainako.
- Ngkana aomata ake ko rerena ma ngaiia a aki akoi nakoia tabeman, ke ko na karokoko irouwia bwa ko na katokiia ke n aki manga karenako ma ngaiia. Bwa tokina, a na araniko aomata bwa ti te arona ngkoe ma ngaiia.
- Iangoia ni kamatebwiaia Moronaai 7 ao n tataro ibukin te tangira ae kororaoi. ■

Etaku te Tia Kamaiu bwa **tamnein**
te itabaraaraa bon mairoun
te riaboro (taraa 3 Nibwaai 11:29).
Tera te kaokoro imarenan
te aki boraraoi ao te
itabaraaraa?

Ebon riai ibukiia aomata ni karekei taratara aika kakaokoro, ao iai taai ngke ana reirei Iesu Kristo a kainnanoia bwa a na tei n tokanikai iaon te kakaitara ibukin te bwai are ti kakoaua. Ma ti kainnanoia

bwa ti na kaoti nnera n te kawai ae raoiroi ma ni koaua n aki un, ni mwamwangaingai ke ni kamatauninga. Ngaia areti na kanga n totokoa te bobuaka n itabaraaraa? Ko a bae n tia n ongo

ae ti kona “n aki boraraoi ni bon akean te boraraoi.” Totokoan te itabaraaraa e moanaki man am mwakuri ao am iango. E taku te boki ae tabu bwa “ti te un ae riki n te kainikatonga” (Proverbs 13:10). Ngkana ko tabe riki ma taekan te “tokanikai iaon te kakuntaeka” ke “ni kan etieti,” tamnein te itabaraaraa e na bon roko.

Unimwaane Russell M. Nelson man te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman e reiakin

tabeua kawai n totokoa te itabaraaraa: (1) “kaota te tabeaianga n nanoanga ibukiia tabeman”; (2) “kaira te nano n taetae ke korea te nibwa un ibukin te raka ae onoti ke te mimitong”; ao (3) “n antaeka ma te nannorinao, n [tangira] raoi te Atua ni koaua.”¹ Ngkanne ti kona ni karekeia Tamnein te Uea n raoniira, tiaki tamnein te itabaraaraa. ■

TE BWAI AE NA TARAAKI

1. Russell M. Nelson, “The Canker of Contention,” *Ensign*, Meei 1989, 70–71.

N ANGA TE *Bwaintangira ae te Kabanea n Tamaroa*

I angan raoraou te kabanea n tamaroa ni bwaintangira n ana koro n ririki are e a karekea.

Iroun Mariela Rodriguez

Ngke e koro 13 au ririki ni maiu, te burabeti e bubutia mem-bwa n te Ekaretia bwa a na wareka ana Boki Moomon inanon nimaua namwakaina, imwaain banen te ririki anne, ao kakabwaia ake a tia ni beritanaki ibukin karaoana. N te bong teuana ngke I tabe ni wareka ana Boki Moomon iaon te bwati, te ataeinaine ae arana Cynthia e tekateka irariku ao n titiraki bwa terana te boki aei. I taekinna bwa bon ana Boki Moomon bon te boki ae rang n onoti. I taekinna bwa I tangiria ni wa-rekia imwaain banen te ririki n te aro bwa I aonga ni karekei kakabwaia.

E moanna n tabeki titiraki aika bat, ao I tuangnga bwa e kona ni kawarai n au auti n te aro bwa ti aonga ni maroroakina taekana. E butimwaea au kakao, ao ti kabanei tabeua aoa tabebong te bong imwiina

ni maroroakina taekan ana Boki Moomon ao te Ekaretia.

Te Moanibong are imwiina, I kaoa neiei nakon te bootaki n utu n te tai-riki, ike I kabwarabwara nakoia miti-nare. A moanna n anga reirei nakoina, ao e a moanna n roroko n taromauri ao nakon aia bootaki ni kakukurei kairake ao tabeua boowin te Ekaretia.

E baireia bwa e tangiria ni kan bwabetitoaki, ao ma aia kariaia ana karo, e a bwabetitoaki n ana koro n ririki n te ririki anne. E taku bwa bon te kabanea n tamaroa ni bwaintangira are e a tia ni karekea. Tinana ma tarina ao mwaanena a ira te bwabetito. E bubutiai bwa N na anenea "Tamnein te Atua" (*Kuna n Taromauri*, nam-bwa 2), ao e bubutia tamau bwa e na karaoa te bwabetito. Imwiin aerakena man te ran, ti irabwati ao n tang. N na bon aki mwanuokina te bong anne

ibukina bwa I namakina te kukurei ae moan te kamimii.

Te ririki are imwiina a mwaing nako au utu. E bon kaangaanga ibukina Ngai ma Cynthia ti a riki bwa raa aika tamaroa ao taari aine inanon te euangkerio.

E ngae ngke ti aikoa manga uaia ni maeka ni kaan, ti teimatoa n riki bwa raa aika nakoraoi. Ti mamaroro n angin te tai iaon te tareboon, ao n te tai ae e a tibwa nako e tareboon n tuangai bwa tinana e tabe n ongo-ngora n aia reirei mitinare. Aei are e a anganai te kukurei ibukina bwa mai imwaain anne tinana e aki tangiria ni kan ongora n te reirei. E tuangai Cynthia bwa n te taina n ana kanta-ninga e na nako n taromauri ma ana utu ae bwanin. E karabwaai ibukin kairakina nakon te Ekaretia. ■

E maeka te tia korokaraki i Texas, USA.

Anganiira Baim!

Ni katoabong, ataei ni kabane ni katobibia te aonaaba a kaotia bwa a tabe nanoia ao a ka-kaai kawai ni buokiiia iai tabeman!

KUUNA AIKA KAKUKUREI

Inanon ara bong ae onoti ni mwakuri n ibuobuoki ti kawara te tabo are a kamaekaaki iai aomata aika a aki kona n tararuia ibon irouia. Ngke ti moanna n anenei kunan te Moanrinan ao tabeua kuuna, aomata a moanna n uboubou ao n irii ara anene. Tabeman mai buakoia a mwaie! Ti katikui ara irabwati ao ara kaati ake ti karaoi ibukiia.

Leiria Mwakoro, Portugal

TAMAROA RIKI NAKON TE KIRITIMATI

Tinau ao tamau a bon rangi ni kua imwiin te bong ae abwabwaki. I uatii ao ni kanakoi raurau ao ni kaitiaka te burooa, taibora, ao aon te tabo ni kuuka. Imwiina I kaitiaka te ruu ni katangaina ao te ruu n takakaro. Ngke a uti tinau ao tamau, a taku bwa e bon tamaroa riki nakon te Kiritimati!

Cambrie G., ana ririki 11, Georgia, USA

I taea ana
tabo ni
Kamangang
Kuraenimwa.
Ana

I ikoikoi ti
amwarake
ibukin te
bangken
amwarake.
Ben

KANAKOMAIA TAMNEIN BAIM

Iraai baai n ibuobuoki aika a tangiraki
nia katobibia te aonaaba? Karaoa te
mwakuri ae raoiroi ao buokiira ni kakaea!

1. Katanea tamnein baim iaon te
beeba ao koreia.
2. Korea taekan te mwakuri n ibu-
obuoki are ko karaoa ibukin temanna—ke ana mwakuri temanna
n ibuobuoki nakoim are e karaoa.
E kona n ae te bwai ae bubura ke
te bwai ae uarereke.
3. Kanimwa tamneim.
4. Butiia am karo ke te ikawai bwa
e na buokiko ni kanakoi am bwai
nakon liahona@ldschurch.org ke
nakon te aetureti n te iteraniba 3.

Ti na ikoikoti baai n ibuobuoki ma
ngkai ni karokoa Okitobwa 2015.

TITAOKI INANON TE BWAOKI NI MWAKURI

*Aomata ake akea mweengaia a
rangni mariri n te winta! Ti baireia
bwa ti na boboti titaokin ni kamariri
ibukiia aomata aika akea mwee-
ngaia inanon ara aono. Kairake n
ataenimwaane ao n ataeinaine a
ibuobuoki, ao n te tai ae e aki maan
ao ara bwaoki n titaokin e a taorake
ma bubua n titaokin ibukiia ake
akea mweengaia!*

Alberta, Canada

Te Kakaewenako ni Koroboki aika tabu n te **NU TETEMANTI**

Iesu e karakina te karaki ibukin te tia kawakin tiibu are e tangiria ana tiibu ao ni kakaea temanna ae bua. N te ririki aio ko kona n reireinaki riki taekan ana reirei Iesu n te Nu Tetemanti. Ni katoa te tai are ko wareki koroboki aika tabu iaon iteraniba 68, karanna n te bwaoki are imwiina. Ngkana ko wareware ni katoa wiiki, e na bane am wareware ni banen te ririki!

Karekea te ikawai n ibuokiko ni karekea te rongorongo aio ke kaotinakoa tamneina manliahona.lds.org. ■

Wareware aika a na karoaki ni katoa wiiki ibukin te kakaewenako n te boki ae tabu n te Nu Tetemanti (taraa iteraniba 66–67).

WIJKI	WAREWARE	
1	Ioane te Tia Bwabetito e Katauraoa te Kawai ibukin Iesu Kristo Mataio 3:1–6; Ruka 1:5–25, 57–80	26 Mangautin Iesu Kristo Mataio 27:52–53; 28:1–20; Ruka 24; Ioane 20; Mwakuri 1:3, 9–11; 1 I-Korinto 15:5–6, 22
2	Bungiakin Iesu Kristo Mataio 1:18–25; Ruka 1:26–38; 2:1–20	27 Kamwarakeia Au Tiibu Mareko 16:15; Ioane 21:1–17
3	Ataein Iesu Kristo Mataio 2; Ruka 2:21–52	28 Bongin te Bentekota Ioane 14:25–27; Mwakuri 2:1–24, 32–33, 36–47
4	Bwabetitoakin Iesu Kristo Mataio 3:13–17; Ioane 3:5	29 Betero te Abotoro Mataio 4:18–19; 14:22–33; 16:13–17; 17:1–9; Ruka 22:31–34, 54–62; Mwakuri 3:1–9, 19–21; 4:6–20; 5:12–42
5	Iesu Kristo e Kaririaki iroun Tatan Mataio 4:1–11; Mareko 1:12–13; Ruka 4:1–13	30 Banabati, Anania, aoTabeire, Tetebaro, te Tia Tiringaki Mwakuri 4:32–5:10; 6; 7:54–60
6	Iesu Kristo e Kaitiaka te Tembara Mataio 21:12–14; Ruka 19:45–48; Ioane 2:13–16	31 Betero ao Korenero Mwakuri 10:1–11:18
7	Iesu Kristo e Reweteia ana Abotoro Mataio 4:18–22; 16:13–19; Mareko 3:13–19; 16:15; Ruka 5:1–11; 6:12–16	32 Rairakin Tauro Mwakuri 7:57–60; 8:1–3; 9:1–30; 26:9–23
8	Te Kabwarabwara i aon te Maunga Mataio 5:1–6:4; 7:12; Ruka 6:17–36	33 Ana Moan Mwakuri ni Mitinare Bauro Mwakuri 13:4–11, 14–43; 14:5–10
9	Iesu Kristo e Anga reirei ibukin te Tataro Mataio 6:5–13; 7:7–11; 26:36–46; Ruka 9:28–29; 11:2–4, 9–13; Iakobo 1:5–6	34 Ana Kauoua ni Mwakuri ni Mitinare Bauro Mwakuri 15:36–41; 16:16–34
10	Iesu Kristo e Kamarurungia Aoraki Mataio 8:5–10, 13; 25:34–40; Mareko 1:40–45; Ruka 4:38–40; 7:11–17; Ioane 4:46–54; 13:34–35	35 Ana Kateniua ni Mwakuri ni Mitinare Bauro Mwakuri 18:23; 19:1–7, 11–12, 20
11	Iesu Kristo ao te Bong ae te Tabati Mataio 12:1–13; Mareko 2:23–28; 3:1–6; Ruka 13:11–17; 14:1–6; Ioane 5:2–16	36 Iesu Kristo e na Manga Roko Riki Mwakuri 1:9–11; Iotebwa Timiti—Mataio 1:1–4, 21–55
12	Iesu Kristo e Kamanena Mwaakana n Nakoanibonga ni Kakabwaia Tabeman Mataio 14:23–33; Mareko 4:35–41; 6:33–44; Ruka 9:37–43; Mwakuri 10:38	37 Ana Reta Bauro nakoia I-Rom I-Rom 1:16; 8:13–18, 31–39; 12:3–21
13	Iesu Kristo e Karaoi Kakai Mareko 2:1–12; 5:21–43	38 Ana Moan Reta Bauro nakoia I-Korinto 1 I-Korinto 6:19–20; 12:4–27; 13; 15:20–22, 40–42
14	Te Tia Ununiki ao te Uita ao te Titania Mataio 13:1–9, 18–30, 37–43; Mareko 4:14–20; Ruka 8:11–15	39 Ana Kauoua n Reta Bauro nakoia I-Korinto 2 I-Korinto 4:5–18; 9:6–8; 12:6–10
15	Te Tiibu are e Bua, te Mwane are e Bua, ao te Nati te mwaane ae Bakatae Mataio 18:12–14; Ruka 15	40 Ana Reta Bauro nakoia I-Karatia I-Karatia 2:16–21; 5:22–23; 6:7–10
16	Te I-Tamaria ae Raoiroi ao te Bata ae Kateaki iaon te Bwa Mataio 7:24–27; 22:34–40; Ruka 6:47–49; 10:25–37	41 Ana Reta Bauro nakoia I-Ebeto I-Ebeto 1:3–12; 4:11–16; 6:10–18
17	Iesu Kristo e Kmaiua 10 Rebera ao te Mwaane ae Mataki Ruka 17:12–19; Ioane 9	42 Ana Reta Bauro nakoia I-Biribi I-Biribi 1:2–11; 2:12–13; 4:4–13
18	Tei Tia Kawakin Tiibu ae Raoiroi Mataio 19:13–15; Mareko 10:13–16; Ioane 10:1–18	43 Ana Reta Bauro nakoia I-Korote I-Korote 1:9–20; 3:1–16
19	Te Toro ae e Aki Nanoanga Mataio 6:12, 14–15; 18:21–35	44 Ana Reta Bauro nakoia I-Tetaronike 1 Tetaronike 2:1–12; 4:1–7; 2 Tetaronike 2:1–4; 3:10–13
20	Kibono Ake Tengaun, taian Tarena, ao ana Rebeta te Aine ae e a Tia ni Mate Buuna Mataio 25:1–13, 14–46; Mareko 12:41–44; Ruka 21:1–4	45 Ana Reta Bauro nakon Timoteo 1 Timoteo 1:12–17; 5:1–3; 2 Timoteo 3:1–5, 14–17
21	Iesu Kristo e Kateirakea Rataro man te Mate Ioane 11:1–46	46 Ana Reta Bauro nakoia Tito ao Biremon Tito 1:1–4; 2; Biremon 1:3–9
22	Tokanikain Iesu Kristo n Rinnako ao te Kabanea ni Katairiki Mataio 21:1–11; Mareko 14:12–26; Ruka 19:29–38; 22:15–20	47 Ana Reta Bauro nakoia I-Ebera I-Ebera 1:1–6; 5:1–4; 11:1–11; 12:1–2
23	Iesu Kristo i Keketemwane Mataio 26:36–46; Ruka 22:40–46; Ioane 3:16; 15:12–13	48 Ana Anga Reirei Iakobo Iakobo 1:5–6; 2:17–18; 3:2–13; 5:12
24	Iesu Kristo e Kamwanakeki, Katikaki, ao ni Kabowiaki Mataio 26:14–16, 47–27:31; Ruka 22:47–23:25	49 Ana Anga Reirei Betero 1 Betero 1:3–11; 3:18–20; 4:6; 2 Betero 1:2–8
25	Taurakin ao Taunakin Iesu Kristo Mataio 27:32–66; Ruka 23:26–56; Ioane 10:17–18; 15:13; 19:13–42	50 Aia Anga Reirei Ioane ao luta 1 John 2:1–6; 3:10–18, 23; 4:7–10; 5:1–3; 2 Ioane 1:4; 3 Ioane 1:4; luta 1:20–22
		51 Ana Kaotioti Ioane Kaotioti 1:1–3; 2:7; 4; 12:7–9; 20:12
		52 Bane mai nakon Iesu Krissto—Ngaia Otan ao Maiun te Aonaaba Mataio 11:28–30; John 4:3–14; 6:35–51; 8:12; 14:6, 15

Ni Karaoa te Bwai ae Tamaroa ma Au Tai

Clayton W., ana ririki 10, Missouri, USA

Ntabetai ao e rangi ni mwai-toro ao n tinoo n te tabo are ti maeka iai. N tabetai ao ti tiku ni mweengara n aki reirei ao n toka iaon te bwai ni katikera n te tinoo n ruorikaaki n te tabuki ae bubura ae kaan mamweengara. N te bongina, ngke ti a tauraoi ni karin ara kunnikai n tinoo, bwa-rara, ao nangoan baira, tinau e taku bwa e rangi

ni mwaitoro ao e angang te nako tinaniku. I un ibukina bwa ti nang tiku inanon te auti. I a moanna ni ngurengure, ao tinau e taku, "Ko kainnanoa te waerake nakon am ruu ao ni kakaea te bwai ae tamaroa ma am tai."

Ngke I a roko n au ruu, I iangoia taekan te bwai ae tangiria te Tia Kamaiu bwa N na karoia. I bareia bwa N na kamatenanoa Taekan te Onimaki. Ngke I a ruorikaki imwiin tabeua te aoa, I tuanga tinau, tariu, ao mwaaneu bwa I a kabwara au bure ibukin uniu ao bwa I a tia ni kamatenanoa Taekan te Onimaki ni kabane. A rangi ni kubanako! I kamatenanoi takaia ni kabaneibusiia ao n namakina te kukurei ae bati bwa I a tia ni kamanena au tai nae tamaroa.

I iangoia bwa te Tia Kamaiu e bon kukurei bwa I bareia bwa N na reiakina riki tae-kana ma te tai ae raka are I karekea n te ingabong ane. I kakaitau bwa E a tia n anganai aue utu ao booki aika tabu ni buokiira n reirei riki taekan Tamara are I Karawa ao Natina, Iesu Kristo. ■

ARA ITERANIBA

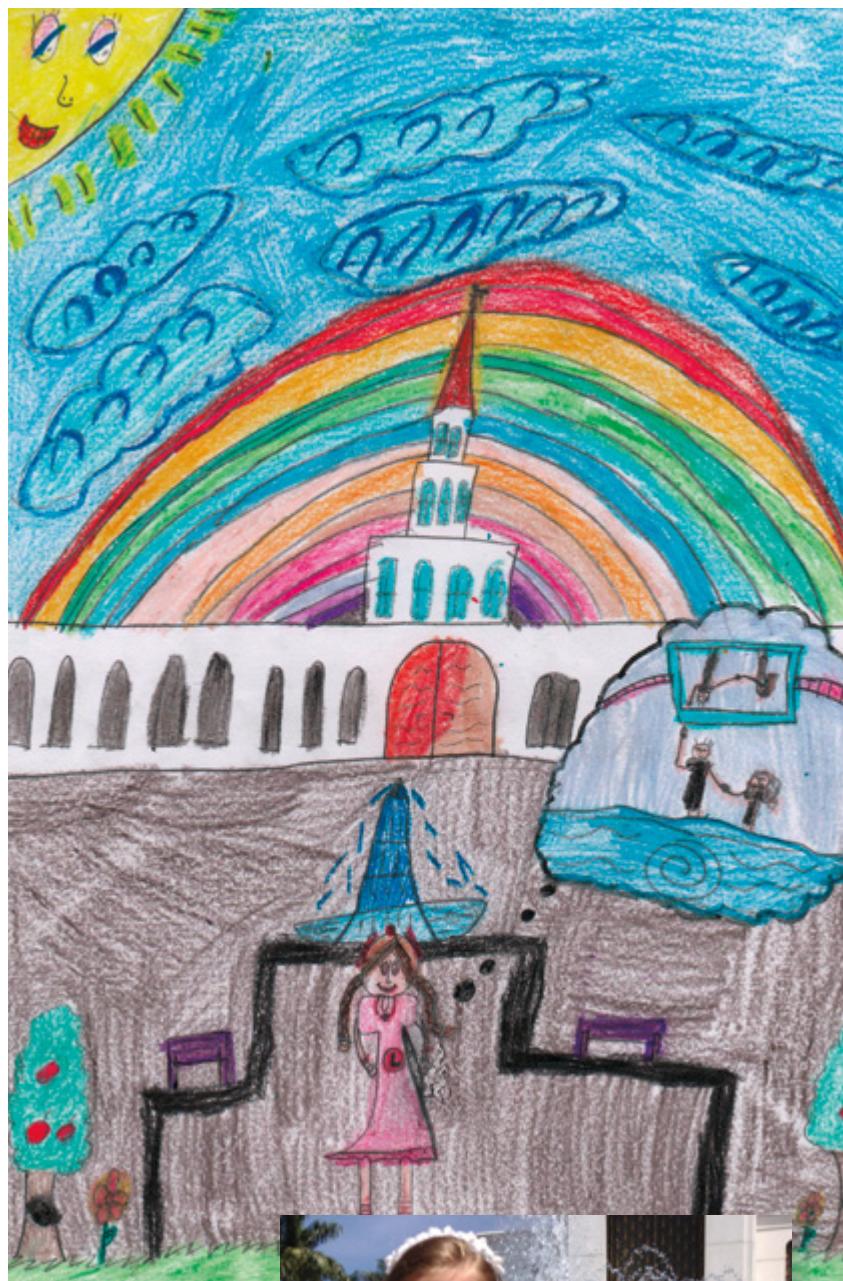
Tamau bon te Bitiobi n ara uoote, ao iai ana maroroma ngai imwaain ae e bwabetitoai. I bon rangi ni kukurei. I baireia bwa N na kaoia raoraou aika I rangi n tatangiriia man te reirei ao ana utu nakon te bwabetito. A bon roko! N na bon aki mwanninga te bong ae onoti anne.

Efrain W., ana ririki 8, Spain

I ataa aron kaukan te webutiate n rongorongan te utu ao ni kakaea aran te bakatibu. I tuo ngkana te bakatibu anne e kainnanoa te mwakuri n te tempora. Aio au mwakoro ni karaaoan ana mwakuri te Uea.

Stephen S., ana ririki 6, Philippines

Laura D., ana ririki 8,
Brazil

Iroun Beretitenti
Boyd K. Packer

Beretitenti n te
Kooram n te Tengaun
ma Uoman n Abotoro

*Membwa n te Kooram
n te Tengaun ma Uoman
n Abotoro bon
taan kakoaua
aika a onoti
ibukin Iesu
Kristo.*

A na kanga **KOROBOKI AIKA TABU** ni buokai?

BOOKI AIKA TABU . . .

- Reireiniira bwa ti na nakea ao terana ae na karaoaki.
- Anganiira te kantaninga ao te rabakau.
- Buokiira ni karekea te koaua ibukin Iesu Kristo.
- Anganiira te kamanoaki n tamnei.

Karaoa te wareware n te boki
ae tabu bwa mwakoron am
mwakuri n tataneiai ao kakabwaia a na rimwiina.

Ngkana ko reirei man
koroboki aika tabu ni
moantai inanon maium,
ko na ataa te kawai are
ko riai n toua. ■

Man “Te Kiing nakon te Kamanoaki n Tamnei,” Riaona, Nobembwa 2013, 26–28.

Te Bwai ni

Iroun Jessica Larsen

E boboto i aon te karaki ae koaua

*"Iai tabeua bwaaai ake a kona
n anga aomata ni kabane"*
(Aia Boki n Anene Ataei, 236).

Tiaki Ivy! Bon ngaia te *ataeinaine*," E wirikiriki Braden iakun Adam.

Ma Adam bon kaabenin te tiim ibukin te taotibooro n te bong anne, ao e a tia ni karaoia ana rinerine. "I anaa Ivy," e kaokia ni kabaibaiti riki teutana. Tyler, te kaaben n te tiim are teuana, e kaota moana ae e aki kukurei. N aiaron naba Kouti Garcia e bon taraa ni mimi n ana kauoua n rinerine Adam.

Ivy e taraa ni miimi naba ao imwiina ao e keerake n nako mooa ma te mamaa e. E ikerake Braden ma te aki kukurei.

Ivy bon tiaki tii te ataeinaine. Ngaia te kabanea ni uarereke n te kiraati. E taraa n aki biri mwaaka, ao te booro e taraa ni bubura riki na-koina. "E na bon aki kona n tabeka te booro," e taku Braden ngke e a rinnako Ivy.

"Tao e na riki bwa ara bwai ni buaka ae raba," e taku Adam, e kattaia n te bwanaa ae koaua. Ma anne tiaki bukina ngkai e rinea neiei. Ivy e a tia n tuanga Adam n te taina bwa e aki tangiria ngkana a tatakaroo ibukina bwa e bon ririneaki n te kabane. Ataeinimwaane ake tabeman a kaenaena, ma Mom ao Dad a tia n tuanga Adam bwa ataeinimwaane a riai ni kaota te karine-rine nakoia ataeinaine. Ai ngaia are

e a rinea Ivy. Ngke e matakauakina Tyler n rinea te kabanea ni bubura n ataeinimwaane n te kiraati, Adam e kantaningaia bwa e a tia ni karaoa te babaire ae eti.

Imwiin are a bane n reke aia tiim, e katanga te biira Kouti Garcia, ao tiim a biri nako tabon te marae ake a kaitara. Kouti Garcia e angan Tyler te booro, ao Tyler e taraa ana tiim Adam imwaain are e katurua ana taratara iaon Ivy. E katika baina rikaaki ao e kakiba ni kanakoa te booro.

Bam! E bwaka te booro iao-nano ao n tebetebi n akea temanna ae teke iai. E aki kakoaua te baere e nooria Adam. E a bon tibwa mwaing Ivy n te tai anne.

Buaka ae Raba

Aomata n tatabemania nako a tia ni kakea bonganan Ivy bwa tera ae kona ni karaoia.

Ni kabane ake a mena irarikina a taraa ni mimii, ma e tii moangare Adam. Tao rinean Ivy e a tia n riki bwa te iango ae tamaroa n aki kantaningaki.

Ewaaki nako te takakaro. Tyler e teimatoa ni kataia ni katekea Ivy ma te booro, ma e teimatoa ni katua ao ni kiba n aki teke. Akea ae kona ni katekea ma te booro. Tyler ao tabeman kaain ana tiim a rangi n tabe ni kataia ni kaotinakoa Ivy are aikoa kabanea aia tai ni kareia riki tabeman. Adam e wingare—abwakin Ivye e karaoiani *katamaroa riki* ni katuaan te booro ibukin uarerekena ao waekoana e karaoia bwa e na kangaanga iai tetekena.

N te kabanea ana tiim Adam a

moanna n te takakaro. “Te bwaini buaka ae raba e bon koaua,” e taku Braden. “Ivy e rangi n tamaroa.”

“Eng,” e taku Tyler. “Te tai are imwiina e na toka n *au* tiim. Ti na bon n tokanikai ni koaua!” E wii-ngare Ivy ngke e rianna n oki nakon ana kiraati, n otabwaniniaki irouia kaain ana tiim.

Adam e aki kona ni katoka moangarena ngke e ririmwiia ana kuru. E a tia ni karaoa ae tamaroa nakon Ivy, ao e a tia ni buokia ataeinimwaane ake tabeman ni karineia ataeinaine riki teutana. Te kabanea ni korakora ni bwainibuaka ae raba ai tiaki te te bwai ae raba riki—bon tii te riki n akoi. ■

E maeka te tia korokaraki i Arizona, USA.

**AKEA AE
BAIREA TOKIN
KAWAINA
BWA E NA AKI
TOKANIKAI**

“Aomata n tatabemaniia nako a kakaokoro ao a bon kakaokoro naba bwaai ake a na anga. Akea ae bairea tokin kawaina bwa e na aki tokanikai.”

Beretitenti Henry B. Eyring, Moan Kauntira n te Moan Beretitentii, “Help Them Aim High,” Liahona, Nobembwa 2012, 60

Te Mwananga n Reiakina taekan Iesu Kristo

Te ririki aio n te Moanrinan ko na karaoa te mwananga ae kamii mi n iira mwanekan Iesu ao n reiakina taekan maiuna man ana iteraniba te Nu Tetemanti. Am karo a na kamatebwai naba koroboki aika tabu aika titebo inanon naba aia kiraati.

Aikai tabeua mwakuri ni kakukurer aika a na buokiko ao am utu n reiakina riki taekan te Nu Tetemanti n ikotaki.

IANGO IBUKIN TE TAETAE N TE UTU

Bukin tera bwa e kakawaki ao ni kakukurei ni kamatebwai te Nu Tetemanti? E na kanga reiakinan riki taekan te Tia Kamaiu ni buokiira n riki ni korakora riki? Kakoaua raoi bwa ko na anganii aomata nako aia tai n tibwaia. Imwiina ko kona n anenea "Booki n te Nu Tetemanti" (*Aia Boki n Anene Ataei*, 116). Ko kona naba ni karaoi kaati ao ni koroi aran booki ao ni katikui ni bairei raoi.

KUNA AO BOOKI AIKA TABU

- "Tell Me the Stories of Jesus" (*Aia Boki n Anene Ataei*, 57).
- Mataio 11:29.

TAEKA N IBUOBUOKI NI BOOKI AIKA TABU

Mwaakena am koroboki aika tabu a kona ni buokiko ni kakaae am kibu aika mamaten nanom rimwi!

Ko kona ni kamanena te bentira, te been, ke te bentira ae kara.

Raini aan kiibу ike e taetae iai lesu—ke tii kamronronna nambwan taian kibu.

REIAKINA AE MWAITI RIKI

Maria ao lotebwa a roko ikai bwa a na warekaki iroun te tautaeka.

REIAKINA AE MWAITI RIKI

Erote ae te Uea e bwakantang iroun lesu, ai ngiaia are lotebwa ao Maria a kaira lesu nako ikai ibukin kamanoana.

REIAKINA AE MWAITI RIKI

Mataio 2:23

REIAKINA AE MWAITI RIKI

Imwiin bungian lesu, taan kawakin tiibu ao Aomata aika Wanawana a roko ikai bwa a na taromauriia.

REIAKINA AE MWAITI RIKI

Mataio 24:14

REIAKINA AE MWAITI RIKI

Iotebwa ao Maria a kaira lesu nako ikai ngke te ataei ae uarereke, ao riki ngke ai 12 ana ririki. E aki iri ao e reireiniia mwaane n te tembora.

REIAKINA AE MWAITI RIKI

Mataio 2:1–2

REIAKINA AE MWAITI RIKI

Maria e maeka ikai ngke e kaoti te anera ae Kabiriera ao n tuangnga bwa e na bungija lesu.

REIAKINA AE MWAITI RIKI

Te tembora e kateaki iroun Erote e mena inanon te kaawa ae bubura ae e otabwaniniaki n te oo.

REIAKINA AE MWAITI RIKI

Te aba aio bon irarikin Iteraera.

REIAKINA AE MWAITI RIKI

Ngke e ataeinimwaane lesu, E maeka ikai ma Maria ao lotebwa.

REIAKINA AE MWAITI RIKI

Ruka 2:42–49

IKE E NAKONAKO IAIIESU

I karuoruo n rinean teuana te Kaati ibukin "Reiakina ae Mwaiti Riki". Wareka te koaua ke kakaea ao wareka te koroboki ae tabu. Imwiina kabotaua te kaati ma te tabo iaon te mwabe.

Natareta

Ierutarem

Betereem

Ana Rinan n Riiti Abby aika 10 ake a Moanibwai

Iroun Rosemary M. Wixom

Beretitenti ni Kabuta ibukin
te Buraimwari

*"Aio te babaire ni kamaiu nakoia
ni kabane" (Moses 6:62).*

Te taina ngke I kawariia kairake n
ataeinaine n aia kiraati, e titiraki-
nia kaain te kiraati te tia reirei
bwa a na korei 10 aia kouru
aika Moanibwai inanon maiua.
Imwiina e tuangiia bwa a na
tibwaua are a tia ni koreia.
Abby, are e a tibwa koro 12
ana ririki, e bon tekateka
irakiu. Aio ana rinan n riiti
Abby:

Iai ana taratara Abby n ana ba-
baire te Tama are i Karawa ibukira
ni kabane. Ngkana kawaim e
katuruturuaki iaon te kouru ane
te kabanea ni kakawaki anne n
oki rikaaki nakon te Tama are
i Karawa, ko na roko ikekei! ■

*Man "Taking Time to Talk and Listen,"
Liahona, Eberi 2012, 37.*

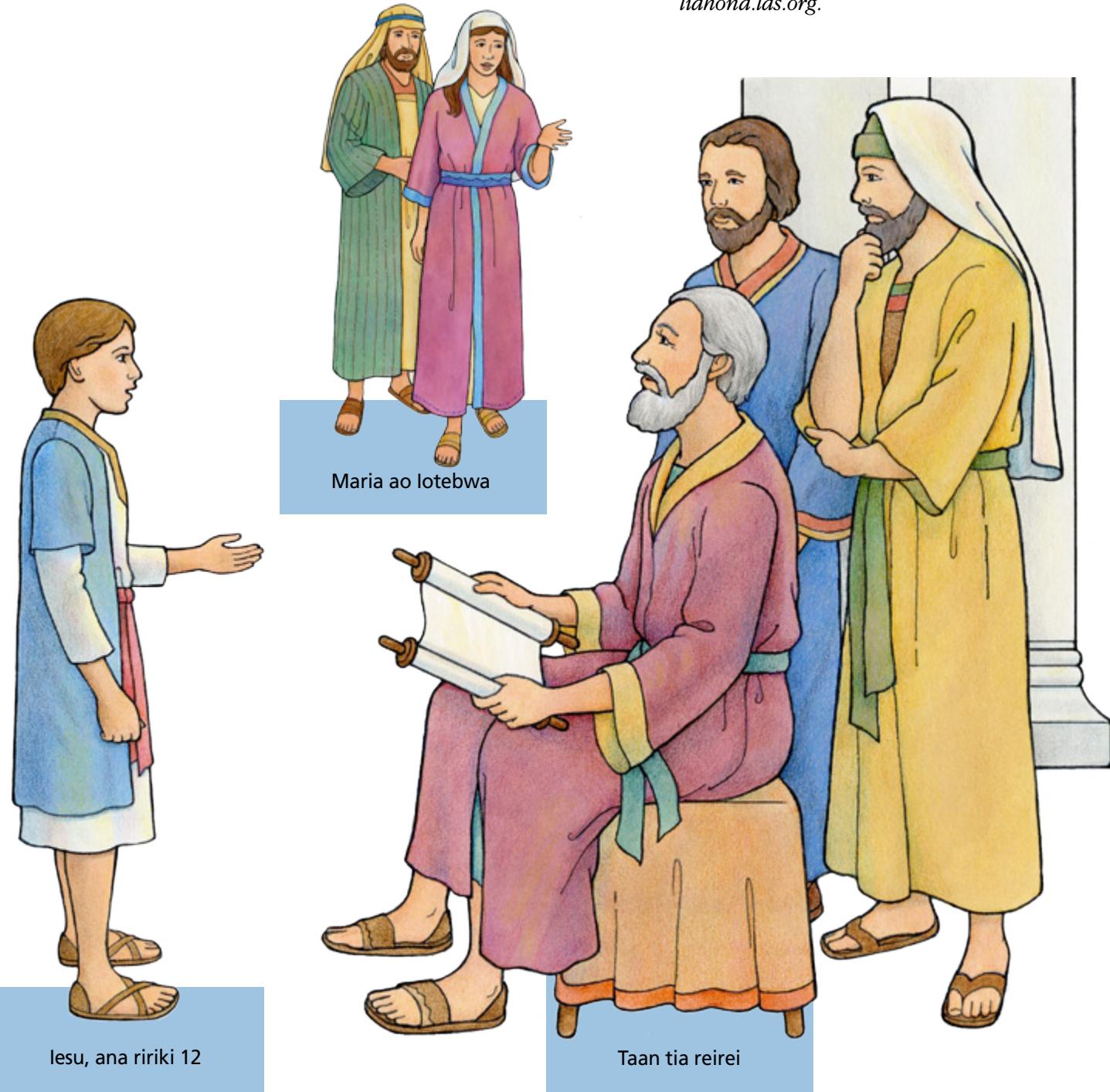
1. Nako n te reirei.
2. N riki bwa te tia korobanna inanon
auti.
3. Nako ni mitinare i India.
4. Mareaki n te tembora ma ae e a tia
ni mitinare.
5. Karikilia niman natiu ao iai mweengau.
6. Kanakoia natiu ni mitinare ao nakon te reirei.
7. N riki bwa "te tia karao kuuki" kanga
kuraenimwa.
8. Kamonaia tibuu.
9. N reiakina riki ae mwaiti n taekan te
euangkerio ao n noora kakukurein te maiu.
10. N oki ni maeka ma te Tama are Karawa.

AM RINAN N RIITI AIKA 10 AIKA MOANIBWAI

Korea 10 am kouru ibukin *maium*. Imwiina
korei inanon am tienoo, iaon am oo, ke te
tabo are ko kona n noori iai n taainako.

Iesu e Anga reirei inanon te Tembora

Ruka 2:42–47

K uruuna te iteraniba aio nakon te beeба
ae rawawata ke te katibooti. Imwiina
korei tamnei ao kanimwii nakon kaai ke
baeki ni beeба. Kawakinna inanon te tina-
niku ma taikan te koroboki ae tabu iaon
te tinaniku. ■

*Ko kona ni kaotinakaoi riki kaobiina i
liahona.lds.org.*

TE TATARO iaon

Iroun Mitzy Jiménez Ramírez

E boboto i aon te karaki ae koaua

Sofía e a bon kaaniia swaniua ana ririki. E a bon tauraoi nakon te bwabetitoaki. E bon reiakini bwaai aika bati aika kakawaki. Teuana te bwai ae e a tia n reiakinna bon te tataro. E ataia bwa e kona n tataro nakon te Tama are i Karawa n te tai are e tangiria. E ataia bwa e kona n

tataro n te tabo are e tangiria.

N te bong teuana Sofía ao tinana a baireia bwa a na kawara tamana n ana mwakuri. E na maan te mwananga. Tamana e mwakuri n te kaawa teuana. A na mwananga iaon te bati, imwiina n te turaki imwiina n te taekiti.

Inanon aia tai ni

mwananga n te bwati, e a matu Sofía. E a uti ngke e ongo tangin te ataei. Te tina ao te karo ma te ataei ae uarereke a toka iaon te bwati. E bon aoraki te ataei ao e tang n takarua. Ana karo te ataei a tara n raraoma.

Sofía e nanokawaki ibukin te ataei. E nanokawaki naba ibukiia kaaro. Ngkanne e a reke

te BWATI

ana iango. E wirikiriki inanon taningan tinana. “I kona n atonga te tataro ao ni butiia te Tama are i Karawa bwa e na kakabwaia te ataei?”

“Eng,” e taetae Tinana ma te moangare.

E kabaraaka atuna Sofia ao n atonga ana tataro inanova ae aki kangoa. E tataro mwaaka. E butiia te Tama are i

Karawa bwa e na kakabwaia te teei. E butiia bwa e na buoka te teei n rikirake ni marurung ao n toki tangina.

Sofía e ataia bwa ti na aki n taainako ni kareke a te bwai are ti tataro ibukina. E ataia naba bwa ara tataro a na aki n taainako ni kaekaaki naba n te tai arei. Ma n te tai ae kimototo e a

rau te teei. Ngkanne e a toki tangin te teei. E a taraa ni marurung riki. Ana karo a aikoa taraa n raraoma.

Sofía e namakina te abuee ao ni kukurei inanova. E a kukurei ibukin te teei—ao ibukin ana karo te teei. E ataia bwa te Tama are i Karawa e a tia n ongo ana tataro. ■

E maeka te tia korokaraki i Mexico

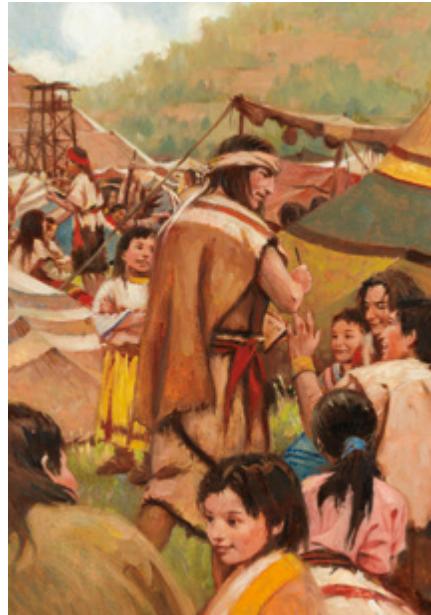
Iroun
President
Harold B. Lee
(1899–1973)

N NA KANGA N ATAIA BWA E A TIA NI KABWARAI AU BURE TE UEA?

Ko na kanga ni kaeka temanna are e roko nakoim n titirakiniko te titiraki anne?

Tabeua te ririki n nako Beretitenti [Marion G.] Romney [1897–1988] ao ngai ti tekateka inanon au aobiti. E uki te mataroa ao te kairake n ataeinimwaane ae tamaraoa e rinnako ma taraana ae iai ana kangaanga iaon moana, ao e taku, “Tariu, N na nakon te tembora n au moantai ningabong. I a tia ni karaoi tabeua kaairua n taai aika nako, ao I a tia n nakoia au bitiobi ao au titeiki beretitenti, ao I a tia ni kaotia raoi ni kabane; ao imwiin te tai n rairannano ao te kakoaua bwa I a tia n aki okiri riki kaairua akanne, a tia ni motikia bwa I a tauraoi n nakon te tembora. Ma, tariu, anne e aki tau. I tangiria n ataia ao N na kanga n ataia, bwa e a tia naba ni kabwarai au bure te Uea.”

Tera ae ko na kaeka temanna are e na roko nakoim ma te titiraki anne? Ngke ti iangoia raoi inanon tabeua te tai, ti uringa te Uea Beniamina ma ana kabwarabwara

are e kuneaki n ana boki Motiae. Ikai bon te kurubu n aomata ake ngkai a titiraki ibukin te bwabetito, ao a taku bwa a taraia n tein rabwatai are irouia:

“Ao a tang n takarua n te bwanaa ae ti teuana, ni kangai: Taiaoka nanoangaira, ao kamaiuira n raraan Kristo ni kabwara bure bwa ti aonga ni karekea kabwaran ara bure, ao a na kaitiakaki nanora. . . .

“. . . Imwiin are a tia n taekin aikai ao e a roko Tamnein te Uea, ao a onrake n te kimwareirei, ngkai e a reke irouia kamaunaan aia bure, ao n reke naba raun nanoia” (Motiae 4:2–3).

Bon arei te kaeka.

Ngkana e roko te tai are ngkana ko a tia ni karaoi ni kabane are ko kona n raira nanom n am bure, bwa antai ngkoe, ko mena iaa, ao n tia ni kabooi mwiin ao ni kaokiia nakon arona nakon am kabanea ni konabwai; ngkana te bwai teuana are e na roota arom n te Ekaretia ao ko a tia ni kawari rbwata ake a riai ni kawaraki, imwiina ko na tangira te kaeka ni kamatoa bwa tao te Uea e a tia ke e tuai ni butimwaiko. Inanon tamneim ni kakae, ngkana ko ukoukoria ao ko kunea te rau n nano, man te kanika anne ko kona n ataia bwa te Uea e a tia ni butimwaea am rairannano. Tatan e na anganiko te iango teuana ao n tabetai e na kairoroiko bwa ngkai ko a tia ni karaoa teuana te kaairua, ko kona ni waaki nako ao n akea te karairaki. Anne bon teuana te rongorongo ae e kaairua. Te kakai n te kabwarabure e bon reke nakoia ni kabane ake a rairaki man aia mwakuri aika buakaka ao man aki manga okiri ■

Man “Stand Ye in Holy Places,” Ensign, Turai 1973, 122.

ATATAI NI KINAI KOAUAN BWAAI AIKA RABA

N na kanga ni kunea te kimwareiei ngkana e kangaanga te maiu?

A mwaiti bwaai ni maiura aei ae a boboto iaon ara katei. Te kawai ae ti rineia bwa ti na tarai bwaai ao ni kaeka nakoia tabeman e rotii bwaaai ni kabane. Ngkana ti karaoa ara kabanea ni kona ao n rineia bwa ti na kukurei ibukin ara kangaanga, e ngae ngke tera taian kangaanga aikanne, ti kona ni karekea te rau ao te kukurei inanon maiura.

Inanon naba te Beba Aio

IBUKIIA KAIRAKE N IKAWAI

REIREI N IKOTAKI N TAAINAKO

Kamanenai koaua aika onoua aikai
ibukin te kauntira n te utu bwa e na
nakoraoi.

I.42

IBUKIIA KAIRAKE

I.48

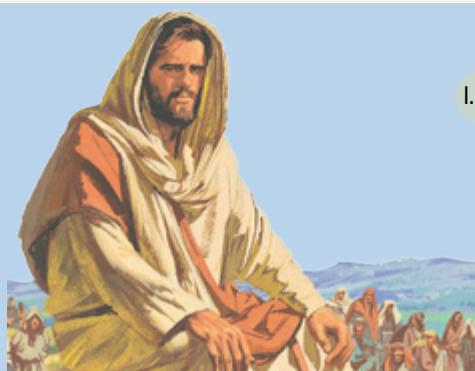
BOTONIANGO IBUKIN TE IWAWAKI 2015

Beretitentii ni Kabuta ibukiia Kairake n Ataeinaine ao
Kairake n Ataenimwaane a anga te kamataata iaon
Doctrine ao Covenants 4:2.

IBUKIIA ATAEI

Te Kakaewenako ni Koroboki aika tabu n te **Nu Tatemant**

Kabongana te kara ni karani kiibu ake ko
warekii n te Nu Tatemanti n te ririki aio.

I.66